

Van: Marcel van den Broek <mvdbroek@waagroep.nl>
Verzonden: maandag 5 april 2021 12:45
Aan: griffie@beesel.nl; Vintcent, Niki
CC: Broek, Marcel van den; Roland Rovers
Onderwerp: jaarwerk GR WAA - Beesel
Bijlagen: brief Beesel.pdf; jaarstukken 2020 WAA.pdf; Primaire begroting 2022 WAA Schap def BO 31-3-2021.pdf

Geachte (leden van) de gemeenteraad,

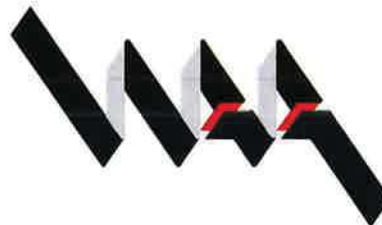
Namens het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAA, stuur ik u bij deze de jaarrekening 2020 aan u toe. Dit ingevolge artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regeling. Tevens stuur ik u de begroting 2022. Conform artikel 35 WGR dient de gemeenteraad in de gelegenheid worden gesteld om " binnen een periode van 8 weken " haar eventuele zienswijze op de begroting 2020 kenbaar te maken.

Met dank voor uw medewerking en vriendelijke groet,

Namens het bestuur van het Werkvoorzieningschap
Aanvullende Arbeid Venlo e.o.

Marcel van den Broek
Secretaris GR WAA

Deze e-mail is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend. Gebruik van de inhoud door anderen dan de geadresseerden is verboden. Mocht deze e-mail niet voor u bestemd zijn, wilt u deze dan vernietigen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging en verspreiding van deze e-mail is niet toegestaan. WAA groep nv staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mail, noch voor de tijdige ontvangst daarvan. Wij adviseren u om bij twijfel over de juistheid of de volledigheid van de mail contact met de afzender op te nemen. Deze e-mail is bij WAA groep nv zowel op virussen als ook op inhoud gescand en schoon bevonden door NetIQ Mailmarshal.

Werkvoorzieningschap

Edisonstraat 8 Venlo
Industrieterrein Venlo 4636
Correspondentie:
Postbus 3045
5902 RA VENLO

Aanvullende Arbeid Venlo e.o.

Telefoon 077 3898383
Telefax 077 3872088
ABN-AMRO Bank NV Venlo
Rek. nr. 48.40.77.759
BTW nr. NL 008712360B01

Aan

Gemeenteraad Beesel
t.a.v. raadsgriffie
Postbus 4750
5953 ZK REUVER

Venlo, 31 maart 2021

Betreft: Primaire begroting 2022

Geachte (leden van) de gemeenteraad,

Namens het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WAA, stuur ik u bij deze de jaarrekening 2020 aan u toe. Dit ingevolge artikel 35 van de Wet Gemeenschappelijke Regeling.

Tevens stuur ik u de begroting 2022. Conform artikel 35 WGR dient de gemeenteraad van Beesel in de gelegenheid worden gesteld om – binnen een periode van 8 weken – haar eventuele zienswijze op de begroting 2020 kenbaar te maken.

Met dank voor uw medewerking en vriendelijke groet,

Namens het bestuur van het Werkvoorzieningschap
Aanvullende Arbeid Venlo e.o.

M. van den Broek
Ambtelijk secretaris

Bijlage: primaire begroting 2022 GR WAA en (voorlopige) jaarrekening 2020 GR WAA

Voorjaarsnota 2021 (Primaire begroting 2022) Gemeenschappelijke Regeling WAA

Werkvoorzieningschap
Aanvullende
Arbeid **V**enlo e.o.

Venlo, 31 Maart 2021

Inhoudsopgave

Bericht van het Dagelijks Bestuur	5
1. Inleiding	5
2. Doelstelling WAA	5
3. Beleidsvisie van het bestuur	5
4. Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling	6
5. COVID-19	7
6. Koers en bedrijfsvoering van WAA	8
6.1 Van 2009 tot en met medio 2018.....	8
6.2en vanaf medio 2018 tot en met 2022 en verder	10
7. Ontwikkeling (Wsw-) bezetting c.a.	11
7.1. Algemeen	11
7.2 Wsw-bezetting voor 2022 totaal en per deelnemende gemeente	12
8. Economische verwachtingen in het algemeen voor 2022 en verder	12
9. Ontwikkelingen binnen het sociale domein voor gesubsidieerde arbeid overall	13
9.1 Beleidsmatige ontwikkelingen	13
9.2 Ontwikkelingen ten aanzien van de reguliere rijksbijdrage Wsw	14
10. Bestuurlijke ontwikkelingen rondom de uitvoering van de Wsw door WAA	15
Financiële samenvatting	16
Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	17
Voorstel tot vaststelling van de begroting	19
Begroting	20
Programmaverantwoording	20
1. Algemeen	20
2. Sociaal beleid	21
3. Financieel beleid	22
4. Uitgangspunten voor de jaarbegroting en meerjarenbegroting	24
Overige paragrafen	33
1. Weerstandvermogen en risicobeheersing	33
2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing	33
2.1 Risico's voor Schap als publiekrechtelijke organisatie	33
2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap	36
3. Onderhoud kapitaalgoederen	37
4. Financiering	37
5. Verbonden partijen	41
6. Lokale heffingen	41
7. Grondbeleid	41
Overzicht van baten en lasten begroting 2022	43
Kasstroomoverzicht	46
Toelichting op de programmabegroting	47
Taakvelden	50
Kengetallen	51

Bericht van het Dagelijks Bestuur

1. Inleiding

Voor u ligt de primaire begroting 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen WAA of Schap). Deze begroting is opgemaakt conform de vanaf 2005 verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling (BBV).

Deze primaire begroting 2022 is, idem als de begrotingen vanaf 2015, naast de algemene uitgangspunten van de in 2015 ingevoerde Participatiewet, onveranderd opgesteld in lijn met de nog steeds van toepassing en actueel zijnde strategische koers zoals die in 2014 is verwoord en vastgelegd in de documenten "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan het strategische koersdocument "Samen Anders!" incl. de updates en aanscherpingen van de koers zoals die zijn vastgesteld door het Bestuur vanaf december 2015 tot en met december 2020 voor WAA overall. De beleidslijnen en Bestuurlijke besluiten die hieruit volgen, zijn voor WAA normatief en kader stellend.

2. Doelstelling WAA

De doelstelling van WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten - als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

3. Beleidsvisie van het bestuur

Vanaf 2008 is het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de Wsw op haar zijn aangewezen. Dit beleid is vanuit het going concern uitgangspunt ook in 2022 onveranderd van toepassing.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatigheid, doelmatigheid en integer handelen. Zij legt op transparante wijze verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA periodiek in een review door het management, het Bestuur en de Raad van Commissarissen afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt.

In lijn met het vigerende beleid en met inachtneming van de geactualiseerde uitgangspunten en kaders is onderstaande visie en missie onveranderd van kracht en vastgesteld voor WAA:

- **Missie: WAA groep voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.**
- **Visie: WAA groep is dé professionele organisator van duurzaam werk voor SW-medewerkers bij reguliere bedrijven / organisaties in de regio Noord-Limburg.**

Visie en missie zijn concreet vertaald in onderstaande strategische items en uitgangspunten:

"De WAA organisatie:

- Heeft sociaal en financieel renderende strategische allianties en co-creaties met het regionale bedrijfsleven en overheden".
- Realiseert voor haar SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij opdrachtgevers.
- Ambieert samen met haar Sw-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde".
- Is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin met plezier gewerkt wordt".

De strategische koers is verder vertaald in onderstaande door het Bestuur vastgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen:

1. Voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van de WAA groep is de uitvoering van de Participatiewet –zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend. Het Werkgevers Servicepunt (WSP), bestuurd vanuit het Werkbedrijf en de in het WSP samenwerkende partners, is een netwerkorganisatie die inclusiviteit van organisaties stimuleert en laat uitvoeren door netwerkpartners.
2. De verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten zelf. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als het aanbieden van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw. Het gaat dan om zgn. 'beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van maximaal 30% van minimumloon of lager. De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties.
3. De beschutte SW-medewerkers blijven formeel in dienst bij het Schap WAA. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd. De gemeenten hebben het materiële werkgeverschap voor deze groep vanaf 1-1-2018 van WAA groep nv overgenomen. WAA groep nv treedt per 1 januari 2018 voor deze groep alleen als pay-roller/HR-dienstverlener op. De WAA groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening aan de gemeente een marktconform tarief.

Zoals al aangegeven is zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv, in lijn met deze beleidslijn, afgebouwd en vanaf medio 2018 geen aanbieder van beschut werk meer. WAA is tevens omgevormd tot een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor de resterende Wsw-doelgroep.

Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2018 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin volledig zelf verantwoordelijk zijn voor een grote groep Wsw-medewerkers, de verdeelsleutel voor de gemeentelijke tekortfinanciering van WAA is aangepast. Vanaf 1-1-2018 wordt in deze verdeelsleutel alleen met het aantal niet-beschutte medewerkers gerekend.

Bij de uitvoering van de Participatiewet kán een gemeente het detacheren van werkzoekenden als instrument inzetten bij de werkgeversdienstverlening. De WAA-groep kan en zal voor de invulling van die detacheringsopgave zorgdragen, maar zal dit alleen doen op nadrukkelijk verzoek van haar deelnemende gemeenten én na expliciete toestemming van het Bestuur én alleen met en onder bestuurlijk strikt geformuleerde voorwaarden. Primair is en blijft WAA als kerntaak zich richten op het verder ontwikkelen van een sociaal detacheringsbedrijf voor sec de Wsw-ers met een loonwaarde hoger dan 30%.

4. Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

De huidige bestuurlijke samenstelling is vanaf medio 2018 ongewijzigd.

Het Bestuur van het Schap bestaat uit:

- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Venlo, de penningmeester zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Beesel, en de secretaris zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Bergen die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;
- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan alle vigerende bepalingen zoals die in de WGR van kracht zijn.

Op bestuurlijk niveau is relevant dat een eventuele herindeling van gemeenten momenteel in de regio Noord-Limburg geen politiek en bestuurlijk issue is. Maar het is natuurlijk in de toekomst niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

5. COVID-19

Medio maart 2020 is de westerse wereld in Europa en vervolgens Nederland plots overvallen door het coronavirus. De overheid heeft een meermalig zgn. intelligente, gecontroleerde shut-/lockdown afgekondigd. Hierdoor is het sociale, maatschappelijke én economische leven in Nederland abrupt tot een geheel of gedeeltelijke stop gekomen. Met alle sociale, maatschappelijke maar ook economische gevolgen van dien.

Als sec naar het laatste gekeken wordt in relatie tot het Schap WAA, is de ervaring van 2020 en de verwachting voor 2021 en verder, dat de directe impact van deze crisis op de exploitatie van het Schap WAA beperkt zal zijn. Immers; de activiteiten van het Schap beperken zich primair tot regievoering en administratie c.a. van de Wsw voor haar deelnemende gemeenten en aansturing van haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De primaire baten van het Schap zijnde vnl. rijksbijdrage Wsw en gemeentelijke bijdragen evenals de primaire lastenstroom van het Schap zijnde vnl. uitvoeringsbijdragen Wsw en vaste vergoedingen voor regie-, administratie en controlewerkzaamheden zijn veelal vast en worden o.b.v. de huidige wetenschap naar verwachting nauwelijks (primair) geraakt door de huidige crisis. Op middellange en langere termijn kan dat, zeker als deze crisis lang aanhoudt, een heel ander verhaal zijn. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf.

De indirecte impact van corona is anders dan de directe impact; de huidige crisis raakt het Schap direct weliswaar beperkt maar indirect natuurlijk wel degelijk en fors doordat zij 100% deelnemer is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. WAA groep nv wordt nl. wel degelijk zeer fors geraakt door het in belangrijke mate wegvallen van grote delen van in haar opbrengstenstroom (toegevoegde waarde uit leveringen van diensten) bij veelal gelijkblijvende (loonkosten) resp. zelfs hogere kosten a.g.v. capaciteits- en vraaguitval en extra maatregelen die getroffen moeten worden. Het Rijk heeft per 2-9-2020 aangegeven een coronacompensatie voor Sw-bedrijven te verlenen voor de periode t/m dec 2020. Via de Rijksbijdrage Wsw is, ter vervanging van de NOW bijdrage voor Sw-bedrijven, in de septembercirculaire van het Rijk in totaal € 933.000 (€ 2.098 per arbeidsjaar Wsw) voor sec 2020 aan EENMALIGE, EXTRA subsidie verstrekt. Deze is via de deelnemende gemeenten aan WAA doorbetaald als overbrugging voor de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering. Via de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage is deze coronacompensatie, in lijn met bestuurlijke besluitvorming in 2020, volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Dit zal ook gebeuren met eventuele volgende compensaties. Hierdoor worden de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering / exploitatie en de compensatie hiervoor binnen de WAA-constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze coronabijdrage van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage Wsw, wordt de ontvangst hiervan in de exploitatie van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA groep nv wordt ook apart verantwoord onder Bijdragen aan derden.

Naast compensatie van het Rijk heeft WAA ook afspraken met haar klanten kunnen maken waarbij, met een beroep op partnership, ook deze relaties een bijdrage hebben geleverd en zullen blijven leveren om de gevolgen van COVID te mitigeren.

Samen met de ingezette maatregelen bij WAA groep nv en de compensatie van klanten, was de coronacompensatie van het Rijk over 2020 ruim voldoende om de gevolgen van COVID-19 op de exploitatie van WAA groep nv te mitigeren. Voor 2021 en verder is nog geheel niets van het Rijk hieromtrent aangegeven. Derhalve is een eventuele COVID-19-compensatie van het Rijk vanaf 2021 (vooralsnog) als PM opgenomen.

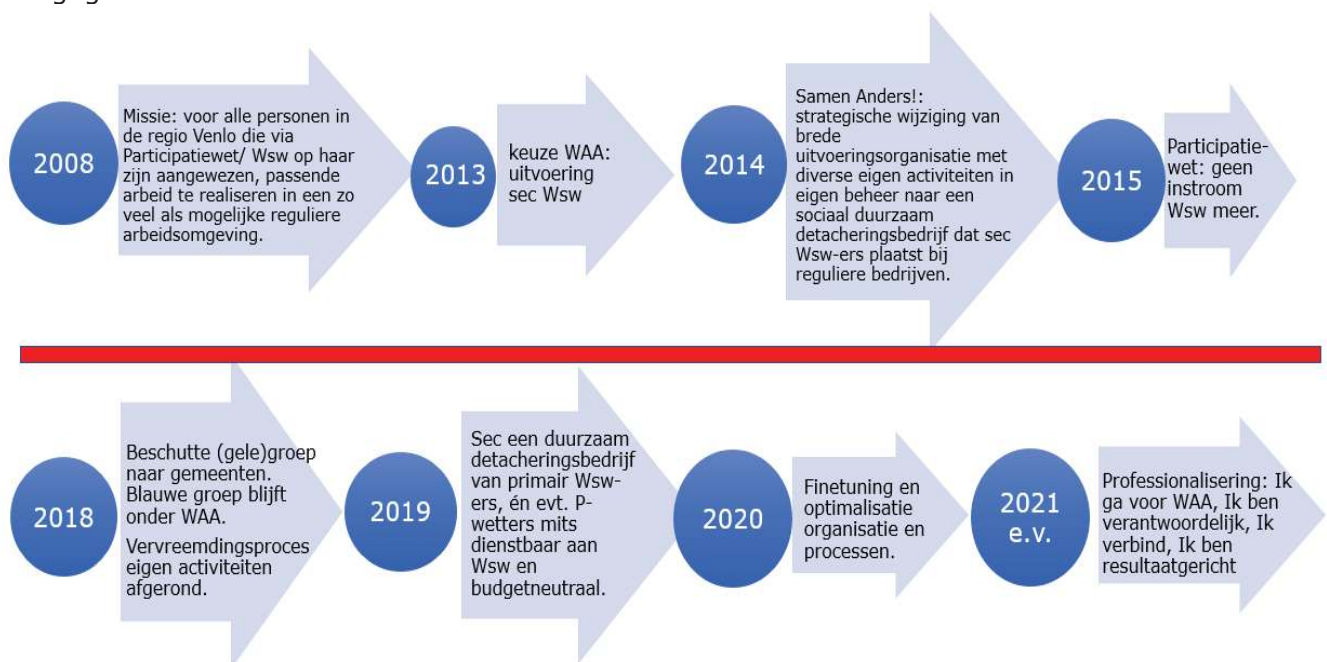
De impact van de COVID-19-crisis op de exploitatie van WAA groep nv is fors. Wekelijks wordt deze impact gemonitord d.m.v. een geactualiseerde impactanalyse. Door de hoge mate van onzekerheden hieromtrent is dit met de nodige voorzichtigheid doorvertaald in de verwachte

resultaten en budgetten voor 2021 en verder. Prudent financieel beheer met voldoende ruimte voor onvoorzien in zowel de baten als lasten én tijdelijk een hoger eigen weerstandsvermogen bij zowel WAA groep nv als het bij het Schap aan te houden dan noodzakelijk, zorgt binnen de exploitatie en balans van WAA in totaal voor voldoende ruimte om zélf de (verdere) gevolgen van COVID-19 primair eerst zelf financieel te kunnen opvangen. Ondanks de forse impact die de crisis heeft op de balans en exploitatie van WAA overall, is de financiële en liquiditeitspositie van WAA overall voor nu en voor de nabije toekomst zodanig aan de maat dat de continuïteit van de gehele WAA organisatie vooralsnog niet in gevaar is. Dit houdt in dat de coronacrisis vooralsnog geen gevolgen heeft voor de waardering van de deelneming WAA groep nv bij het Schap, en derhalve geen gevolgen heeft voor de exploitatie van het Schap. Op langere termijn en in directe en indirecte zin en los van haar exploitatie etc., is continuïteit voor het Schap zelf sec a.g.v. de wettelijke garanties die de WGR biedt, overigens überhaupt nooit geen issue.

6. Koers en bedrijfsvoering van WAA

De koers van WAA die onder "Samen Anders!" is ingezet, loopt - ceteris paribus - ook in 2021 en de jaren daarna door. Deze vanaf 2014 ingezette koers week fundamenteel af van de koers in de jaren ervoor en heeft in een relatief zeer korte tijd tot majeure veranderingen geleid voor de gehele organisatie WAA als voor de aard, omvang én inzet van de Wsw populatie van WAA.

Onderstaande is de koers en richting van WAA vanaf 2008 tot en met 2021 en verder schematisch weergegeven:

6.1 Van 2009 tot en met medio 2018.....

Tot en met 2013 was WAA een zgn. traditioneel Sw-bedrijf; een Multi MKB organisatie die mensen intern plaatste met een grote hoeveelheid en diversiteit in eigen productieactiviteiten in een eigen industrieel productiecomplex van ruim 27.000m² aan de Edisonstraat te Venlo, en in een eigen kwekerij Roobeek in Wellerlooi.

Met het inzetten van een nieuwe koers in 2013 en het bestuurlijk vaststellen van het strategische koersdocument "Samen Anders!" in 2014, heeft WAA fundamenteel gebroken met dit verleden. Vanaf dat moment heeft WAA de koers verlegd van een traditionele SW-productieorganisatie die zelf in eigen beheer een diversiteit van activiteiten onder haar eigen regie en voor haar risico en rekening uitvoerde naar een nieuwe sociale duurzame detachingsorganisatie alleen gericht op de uitvoering van de Wsw, waarin nadrukkelijk **niet** de brede doelgroep die onder de Participatiewet valt zal worden bediend, **tenzij** ondersteunend aan de SW en budgetneutraal.

Vanaf medio 2014 tot medio 2018 is er een grote transformatie ingezet bij het bedrijf WAA. De eigen bedrijfsactiviteiten zijn geleidelijk en geconditioneerd vervreemd en overgedragen aan reguliere

ondernemers, met zoveel mogelijk behoud van werkgelegenheid en plaatsingsruimte voor WSW-ers. Aansluitend zijn de grote eigen productiehallen geleidelijk vervreemd, en vanaf medio 2018 heeft WAA alleen een gehuurd kantoor van 400m² aan de Prinsessesingel te Venlo. Al met al majeure operaties die WAA vanaf 2014 tot en met medio 2018 heeft doorgevoerd.

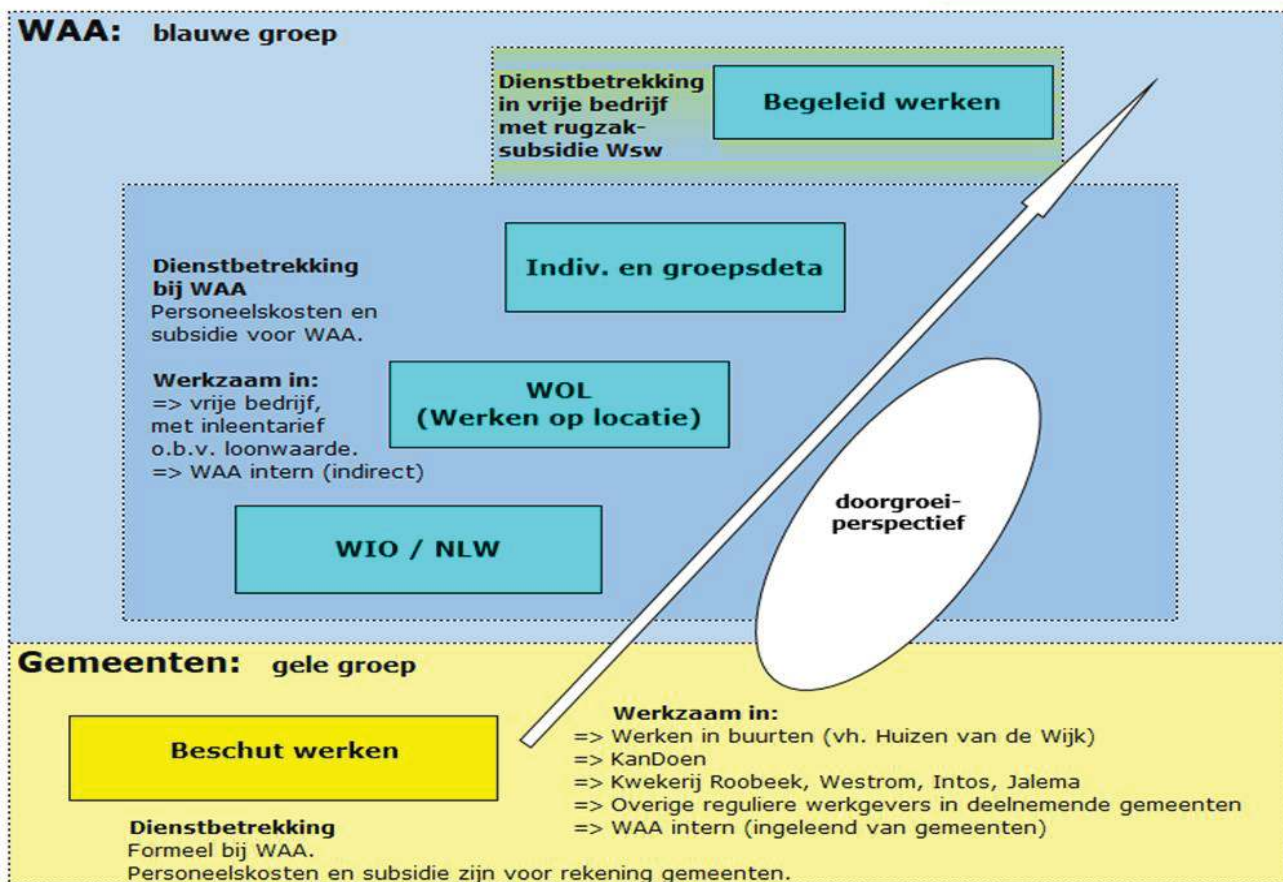
Door het vervreemden van eigen, veelal hoogrenderend facilitair werk is de toegevoegde waarde in die jaren gedaald. Echter, in het verlengde hiervan heeft de vervreemding en hieraan verbonden afstoting van eigen huisvesting en verhuizing van WAA naar een veel kleiner, gehuurd kantoor van WAA, en de forse krimp in regulier personeel, juist gezorgd voor een sterke kostenreductie en een fors hogere mate van flexibiliteit in de kostenstructuur. Vanaf dat moment is de daling van de toegevoegde waarde meer dan volledig gecompenseerd door een daling van de exploitatielasten. Dit heeft voor de beleidsmatig gewenste risicoreductie én resultaatverbetering voor WAA overall gezorgd.

Een extra punt in dit hele proces was het besluit van de deelnemende gemeenten om vanaf 1-1-2018 zélf het materiële werkgeverschap en daarmee de gehele verantwoordelijkheid voor het uitvoeren en organiseren van passend werk voor een belangrijk deel van de gehele Wsw-populatie zijnde de Wsw-doelgroep Beschut (loonwaarde tot 30%) naar zich toe te trekken. Dit doen gemeenten vanaf 2018 met eigen, lokaal maatwerk o.a. door onder regie en verantwoordelijkheid van gemeenten vallende concepten zoals Werken in Buurten. Het Beschut werken is derhalve bij WAA vanaf 2018 volledig afgebouwd. Het Schap WAA Venlo e.o. (en in haar verlengde WAA groep nv) is derhalve vanaf 1-1-2018 niet meer financieel noch inhoudelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw resp. het materiële werkgeverschap voor het Beschutte deel van de Wsw-doelgroep, maar fungeert nog slechts als formele werkgever en basis HRM/payroll dienstverlener voor dit deel van de Wsw doelgroep. In het verlengde hiervan is WAA groep nv als Wsw-uitvoeringsorganisatie van het Schap met ingang van 1-1-2018 als sociaal duurzaam detacheringsbedrijf alleen ingericht op de uitvoering van de Wsw voor sec personen uit de doelgroep met een loonwaarde van 30% of hoger (zgn. niet-beschutte deel van de Wsw). Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Wsw-ladder

Blauw + geel = gesubsidieerd via Wsw
(Wet sociale werkvoorziening)

Regulier werken in het
vrije bedrijf

Niet alleen WAA heeft in de periode vanaf 2014 op meerdere fronten een transformatie ondergaan; dat geldt ook voor het hele sociale domein in het algemeen. Begin 2015 is het hele scala van wettelijke regelingen rondom gesubsidieerde arbeid vervangen door één allesomvattende nieuwe

wet: de Participatiewet. De Wsw is weliswaar onderdeel van deze Participatiewet maar kent een status aparte; de oude regeling is a.h.w. doorgetrokken maar is wel een gesloten regeling geworden waar vanaf 2015 geen instroom meer in mogelijk is. De Sw kent derhalve vanaf 2015 alleen nog uitstroom en hierdoor krimpt de Wsw-populatie van WAA jaarlijks. Deze krimp zal de komende jaren sneller toenemen, dit als gevolg van een hogere gemiddelde leeftijd en hierdoor een groter natuurlijk verloop (pensioen ca), maar ook door meer uitval van Wsw-ers richting WIA. Dit laatste is o.a. een gevolg van meer uitval van de doelgroep doordat de mate van handicap met het groeien van de leeftijd meer dan evenredig toeneemt.

6.2en vanaf medio 2018 tot en met 2022 en verder

Met het medio 2018 afscheid nemen van het industriële complex aan de Edisonstraat in Venlo is voor WAA in woord en daad een nieuwe periode aangebroken. Een periode van zoeken en een nieuwe manier van werken en nieuwe uitvoeringsmodaliteit ontwerpen, organiseren en vervolgens doen. Een proces dat door WAA met verve is opgepakt en doorgevoerd "terwijl de winkel gewoon open was". Vanaf eind 2019 heeft WAA de basis hiervoor staan. De Sw-medewerkers zijn voor bijna 95% geplaatst bij reguliere bedrijven en er staat een organisatie en structuur die het gehele proces van (her)plaatsingen voor alle Sw medewerkers ondersteunt. De nieuwe basis is er.

Na 2019 is op deze basis verder gebouwd en is de WAA-organisatie langzaam maar zeker in een meer stabiele fase en geleidelijke maar permanente krimp terecht gekomen. De WAA-organisatie staat en is te typeren als "een stabiel verder krimpende sociaal duurzame detachingsorganisatie voor sec de Wsw".

Vanaf 2020 ontwikkelt WAA zich binnen de koers verder en wordt de gehele WAA organisatie overal gefinetuned. De fase vanaf 2020 tot 2022 en verder is te typeren als "optimaliseren middels professionaliseren."

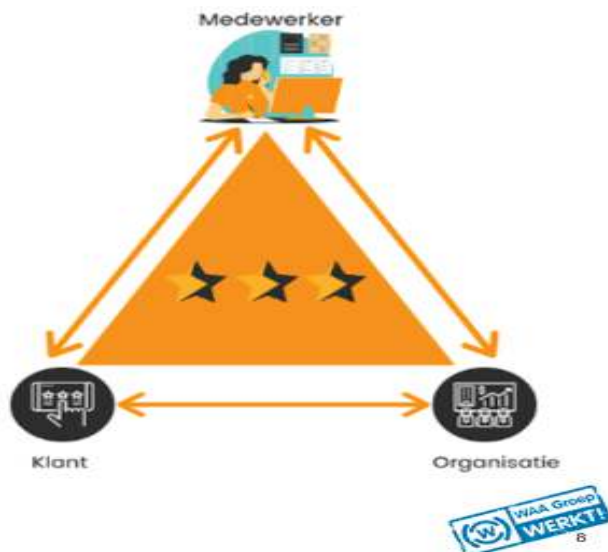
Met dit proces is in 2020 een begin gemaakt door het interne programma "Eigenaarschap" met hierin 4 hoofdthema's: Ik ga voor WAA, Ik ben resultaatgericht, Ik ben verantwoordelijk en Ik verbind. Elk thema wordt ondersteund met een apart traject zodat het niet blijft bij begrijpen maar ook doen. Wat leidt tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid om van de WAA een mens-, klant en resultaatgerichte organisatie te maken. Waarbij evenwicht en balans tussen de drie gebieden het sleutelwoord is. Dit vanuit een continu reciproke proces van kritisch zelf analyseren naar verbeteren en vervolgens meten. En dan weer bijstellen. Dit proces wordt ondersteund door gericht te investeren in het gereedschap dat nodig is om deze stappen te kunnen zetten, m.n. ICT en opleidingen.

Het proces zal in 2021 verder worden uitgerold en wordt in onderstaande figuur nader geduid:

Doelstellingen 2021:

- o Verdere professionalisering van de WAA-organisatie door nog meer werken onder het motto:
Ik ga voor WAA, Ik ben resultaatgericht, Ik ben verantwoordelijk, Ik verbind.
Dit is onderdeel van onze bedrijfsstrategie, waardoor wij blijven leren en ons structureel verbeteren. Dit met als doel dat onze medewerkers met nóg meer plezier en energie werken, en hierdoor kunnen floreren in hun werkomgeving. Hiermee kunnen zij hun ervaringen en inzichten nóg beter inzetten voor onze klanten, en daardoor het bedrijfsrendement positief beïnvloeden.
- o Afbouw z.g. "granieten" bestand (thuiszitters) én NLW en WOL, alle ten gunste van meer Groepsdeta, en door verdere beperking verzuim en leegloop.

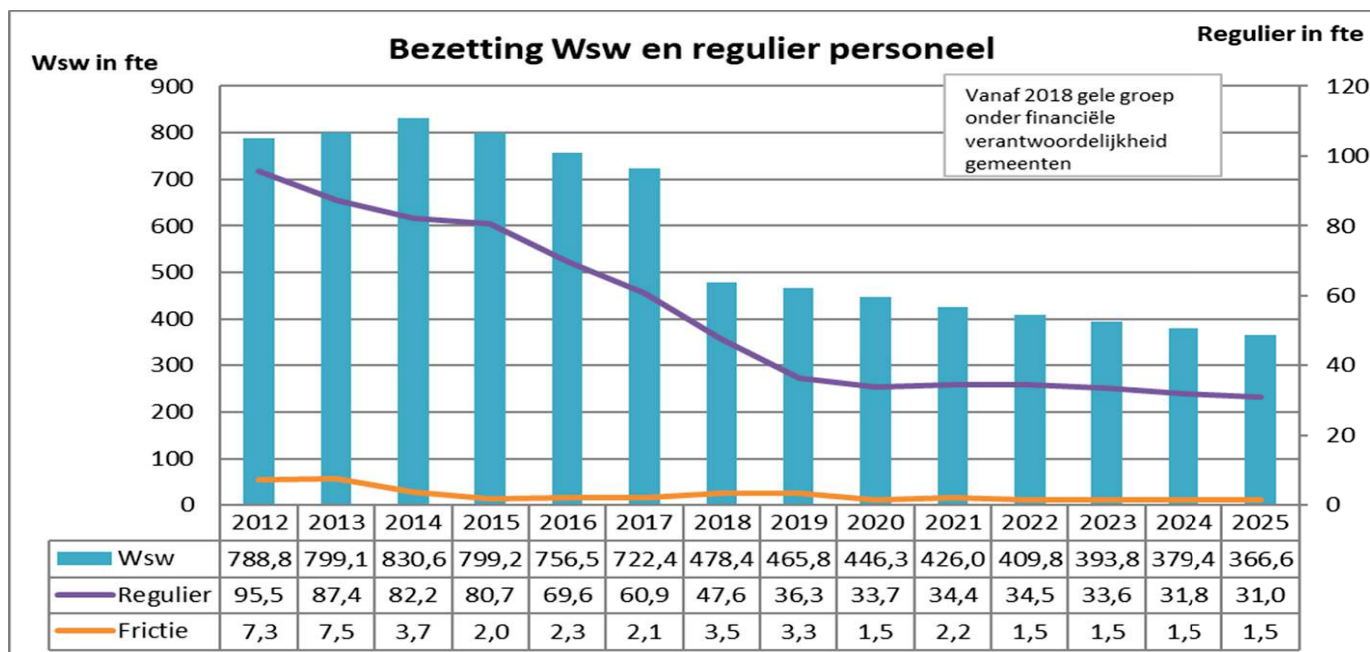
WAA Schap te begripingswijziging 2021 defin. 18-12-2020

Dit proces zal in 2021 niet stoppen, maar vanaf 2022 en verder doorlopen. Hierbij past de organisatie zich, binnen haar mogelijkheden, in omvang jaarlijks zoveel als mogelijk aan in lijn met de jaarlijkse daling van het aantal Wsw-ers en krimpt derhalve ook jaarlijks. Deze beweging is vanaf 2013 al in gang gezet.

7. Ontwikkeling (Wsw-) bezetting c.a.

7.1. Algemeen

De overgang per 1-1-2018 van de beschutte groep Wsw-ers naar de gemeenten in 2018 (met een uitloop naar 2019) en de krimp vanaf 2015 door natuurlijk verloop én de ombouw van WAA als bedrijf zoals bovenstaand beschreven, heeft voor een forse daling in de Wsw-populatie voor WAA gezorgd. Deze daling is in de jaren daarna verder gegaan. Deze is zelfs versterkt doordat m.n. als gevolg van geen instroom en dus een stijging van de gemiddelde leeftijd van de doelgroep, meer mensen uit de doelgroep met (pre-)pensioen gaan en/of niet meer in staat zijn om deel te nemen in het arbeidsproces en uitvallen. Dit zorgde, en zorgt ook in de toekomst, niet alleen voor een sterke daling van de Wsw-populatie waarvoor WAA aan de lat staat, maar ook voor krimp in WAA-organisatie daar rondom heen.

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de reguliere personeelsformatie van ca. 96 fte in 2012 naar ca. 35 fte in 2021 is gedaald. Ook vanaf 2022 zal, ceteris paribus, zal deze daling doorzetten. Het tempo van afbouw zal echter wel teruglopen omdat er in toenemende mate sprake zal zijn van een steeds negatiever "economies of scale" (schaalvoordeel) effect in m.n. de staf- en begeleidingsorganisatie van WAA. Het wordt steeds meer zichtbaar dat de krimp van de WAA-organisatie minder snel kan gaan dan de (verdere) daling van de Wsw-populatie. Vanuit budgettair oogpunt zoekt WAA hierbij steeds de grens op maar zal er nooit overheen (kunnen) gaan. Het feit dat WAA een publieke organisatie is die werkt met een kwetsbare doelgroep, zorgt voor een tegenwicht en natuurlijke balans. In de meerjarenraming t/m 2025 is hiermede rekening gehouden.

De met de (versnelde) afbouw gemoeide frictiekosten van de WAA-organisatie worden, conform vigerend beleid en wettelijke (verslaggevings-) voorschriften volledig gefinancierd uit een hiervoor gealloceerde bestemmingsreserve voor de hele periode van krimp. Omdat deze afbouw van de organisatie tot en met 2020 voornamelijk is gerealiseerd met een minimum aan frictiekosten, door m.n. te sturen op natuurlijk verloop in regulier (staf-)personeel in combinatie met reallocaties van bezetting resp. herverdelingen van taken en verantwoordelijkheden binnen de zittende organisatie, zijn eind 2020 de beschikbare middelen in het frictiefonds meer dan voldoende om de eind 2020 aanwezige én latente frictiekosten voor de komende jaren af te dekken. Hierdoor is er naar verwachting vanaf 2021 en de jaren daarna, geen (aanvullende) dotatie aan deze bestemmingsreserve noodzakelijk. Er was eind 2019 al sprake van een overschot in het fonds van € 500.000 dat, ondanks de onttrekking van € 100.000 in 2020, per eind 2020 zelfs is opgelopen naar ongeveer € 590.000! Vanuit de standaard beleidslijn worden tekorten in het frictiefonds aangevuld met een (aanvullende) gemeentelijke bijdrage. Vanuit die zelfde beleidslijn zal het verwachte overschot van € 590.000 in het fonds ultimo 2020, vanaf 2021 tot en met 2024 geleidelijk met jaarlijkse cohorten van € 147.500 terugvloeien naar de deelnemende gemeenten middels een reductie op de jaarlijkse gemeentelijke exploitatiebijdragen voor WAA. De financiële impact van de frictie op de WAA-exploitatie is door de inzet van een bestemmingsreserve voor frictiekosten beperkt, maar het effect van de krimp en frictie op het personeel en de WAA-organisatie zelf is iets dat, los van de financiële kant van het verhaal, wel steeds en onverminderd een stempel blijft drukken op de organisatie WAA. Iets dat ook in 2021 en ook de jaren daarna nog nadrukkelijk de aandacht vraagt en ook verdient. De winkel is en blijft immers wel steeds open.....

7.2 Wsw-bezetting voor 2022 totaal en per deelnemende gemeente

Voor 2022 is onderstaande Wsw-bezetting voor het Schap en de (deelnemende) gemeenten geraamd:

gemeente	aantal SE bij WAA geplaatst per gemeente 2022 (A)	aantal SE beschut bij gemeenten geplaatst per gemeente 2022 (B)	aantal totaal SE per gemeente 2022 (C=A+B)
Beesel	41,3	9,4	50,7
Bergen	51,9	22,2	74,1
Venlo	321,0	147,8	468,8
Niet deeln. gemeenten	0,0	0,0	0,0
totaal	414,2	179,4	593,6

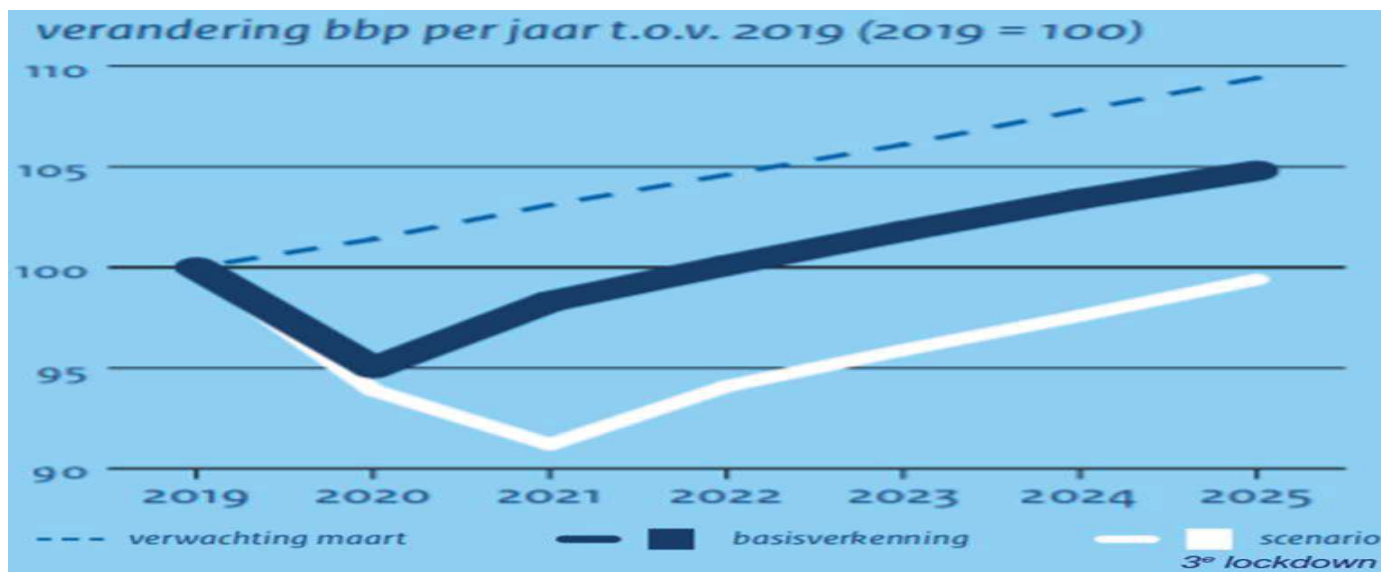
*) Totaal taakstelling per gemeente is berekend o.b.v. financieringsmethodiek "werkgemeente" vanaf 1-1-2017 en o.b.v. extrapolatie van gegevens jaargemiddelde over 2020 per gemeente met een uitstroom% van 4,7% voor 2021 resp. 3,7% voor 2022.

Ten opzichte van 2021 daalt de totale bezetting SW bij gemeenten in 2022 verder. Dit omdat er sprake zal zijn van natuurlijke uitstroom terwijl er vanaf 1-1-2015 geen instroom meer is in de Wsw.

8. Economische verwachtingen in het algemeen voor 2022 en verder

Na een krimp van de economie met ongeveer 5% in 2020 a.g.v. corona, zijn volgens CPB per begin 2021 twee hoofdscenario's mogelijk voor 2021 en volgende jaren: wel of geen lange 3e COVID-19-golf en lockdown in 2021. Indien er een lange 3e golf komt, dan is de verwachting dat de economie in 2021 een verdere daling met 4% overall laat zien. Indien geen lange 3e golf komt, dan is de verwachting dat na het eerste halfjaar 2021 de economie krachtig opveert en uiteindelijk zelfs een groei met 3% laat zien in 2021. Voor 2022 t.o.v. 2021 verwacht het CPB vooralsnog dat de

verstrekken (economische) gevolgen en maatregelen om COVID-19 onder controle te krijgen, succesvol zijn en dat de economie zal groeien met ongeveer 3% ten opzichte van 2021.

In deze primaire begroting 2022 en de bijbehorende meerjarenraming is op prudente wijze rekening gehouden met het scenario uit de basisverkenning. Hierbij is het uitgangspunt op basis van deze verwachting dat er na de zomer van 2021 een afname van de pandemie zal optreden en een vergaande versoepeling van de huidige COVID-19-maatregelen. En er hierdoor zowel op regionale, landelijke en globale schaal in economisch opzicht een wederopstanding uit de coronacrisis zal zijn met een inhaalslag t.a.v. economische groei.

9. Ontwikkelingen binnen het sociale domein voor gesubsidieerde arbeid overall

9.1 Beleidsmatige ontwikkelingen

De Participatiewet, waar de Wsw nu onderdeel van is, is een brede wet voor iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt die volledig erop gericht is om iedereen in die wet zoveel als mogelijk te plaatsen in een reguliere arbeidsomgeving. De beweging die bij WAA vanaf 2014 is ingezet zijnde "van binnen naar buiten" wordt hierdoor (nogmaals) ondersteund en onderstreept. Een beleid dat verder breed ondersteund wordt middels een voor iedereen algemeen geldende, brede sociale agenda voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die uitvloeide in een banenakkoord vanaf 2014 tussen de sociale partners. Hierbij is toen be- en afgesproken dat eind 2020 ruim 200.000 extra banen in zowel de publieke als private sector moeten zijn ingevuld door mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt. Al in 2015 heeft het Rijk aangekondigd vanaf eind 2020 een officiële brede en algemene evaluatie van de Participatiewet te gaan uitvoeren.

Eind 2019 heeft een eerste voorzichtige tussenevaluatie van het Centraal Planbureau ten aanzien van de eerste effecten van de Participatiewet het licht gezien. De eerste conclusies hierbij geven aan dat de primaire doelstelling van de wet door deze wet dichterbij is gekomen dan ooit. Maar dan wel alleen voor dat deel van de doelgroep waarbij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die in de basis voldoende potentie/loonwaarde bezitten om zich uiteindelijk zonder permanente ondersteuning vanuit het publieke domein zelfstandig een arbeidsplek in een reguliere omgeving te verwerven en (misschien nog belangrijker) te behouden. Voor hen is een inclusieve samenleving écht dichterbij gekomen. Maar voor mensen met een (blijvend) grote afstand tot de arbeidsmarkt, het zgn. Nieuw Beschut, blijkt het toch nog heel lastig te zijn om een blijvende plek in een reguliere omgeving te verwerven. Werkgevers staan niet onwelwillend tegen het opnemen van meer mensen "met een vlekje" maar als puntje bij paaltje komt, zijn er toch vaak té forse barrières. Ondanks alle vangnetten er rondom heen. En als werkgevers de stap toch durven te maken, vraagt men veelal zeer forse bijdragen, en (meerjarige) garanties van gemeenten en/of UWV maar ook WAA om alle risico's af te dekken. Opvallend hierbij is overigens dat niet alleen bedrijven maar ook overheden resp. gemeenten zich zeer terughoudend blijven gedragen als het gaat om uitvoering geven aan de afspraken uit het sociale akkoord van 2015 en gehoor te geven aan de sociale agenda 2015-2025 voor juist deze meest kwetsbare personen uit de doelgroep. Het lijkt erop of het paradigma "principes zijn goed, maar ze moeten wel beheersbaar en betaalbaar zijn!" hierbij prevaleert boven

de sociale uitgangspunten van een inclusieve samenleving. Helaas maar niet geheel onverwacht overigens, vanuit de ervaring die WAA ook heeft met een deel van haar SW-doelgroep.

Bovenstaande bevindingen uit de tussenevaluatie in 2019 zijn in 2020 bevestigd met een eindrapport. En daar waar, n.a.v. de eerste signalen dat het met een deel van de uitvoering van de Participatiewet minder goed ging, in Den Haag en omgeving stemmen opgingen om op de ingezette lijn door te gaan met meer inzet en extra dwangmiddelen zoals een quotum- met boetebeleid in combinatie met een wettelijke verplichting voor invullen van Nieuw Beschut door gemeenten, is er begin 2021 een andere richting gekozen. Er is in januari 2021 in de Tweede Kamer een motie aangenomen om op korte termijn te komen tot een oplossing om de groeiende groep Nieuw Beschut tóch ook aan een baan en werk te helpen: de opzet en inrichting van wat men noemt Regionale Sociale Ontwikkelbedrijven. Beoogd zijn hierbij publiekrechtelijke bedrijven die zowel de arbeidsovereenkomst én plaatsing van mensen met een arbeidsbeperking en een hogere loonwaarde verzorgen zoals Wsw, maar dat ook oppakken voor de nieuwe groep uit de Participatiewet zijnde de doelgroep Nieuw Beschut waarvoor dat nu niet is weggelegd. De Sociale Ontwikkelbedrijven dienen naast het bestaande, specifiek ook straks voor het Nieuw Beschut onder hun eigen regie een plaatsing te organiseren in een zo reguliere omgeving. En daarmee oppakken wat werkgevers nu onder de huidige wet laten liggen. Het lijkt op terug naar uitvoering Wsw oude stijl, maar met een groot verschil; de nieuwe Sociale Ontwikkelbedrijven worden geacht de werkgeversrol voor de groep Nieuw Beschut op te pakken en plaatsingen voor mensen uit deze moeilijke plaatsbare groep Nieuw Beschut vorm en inhoud te geven bij en in samenspraak met reguliere werkgevers. De hoofdlijn en basisgedachte van de Participatiewet zijnde inclusiviteit t.a.v. werken in een reguliere omgeving voor iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt blijft zo in takt. Alleen het proces coördineren rondom matching en plaatsing bij reguliere werkgevers én de inkomensvoorziening voor deze groep verzorgen, dat wordt toch weer een publieke in plaats van een private taak. Inclusiviteit avant la lettre! En op het eerste oog een mooie (polder) oplossing en nobele gedachte. Na de motie is het aan het volgende kabinet om hier concreet verder vorm en inhoud te geven.

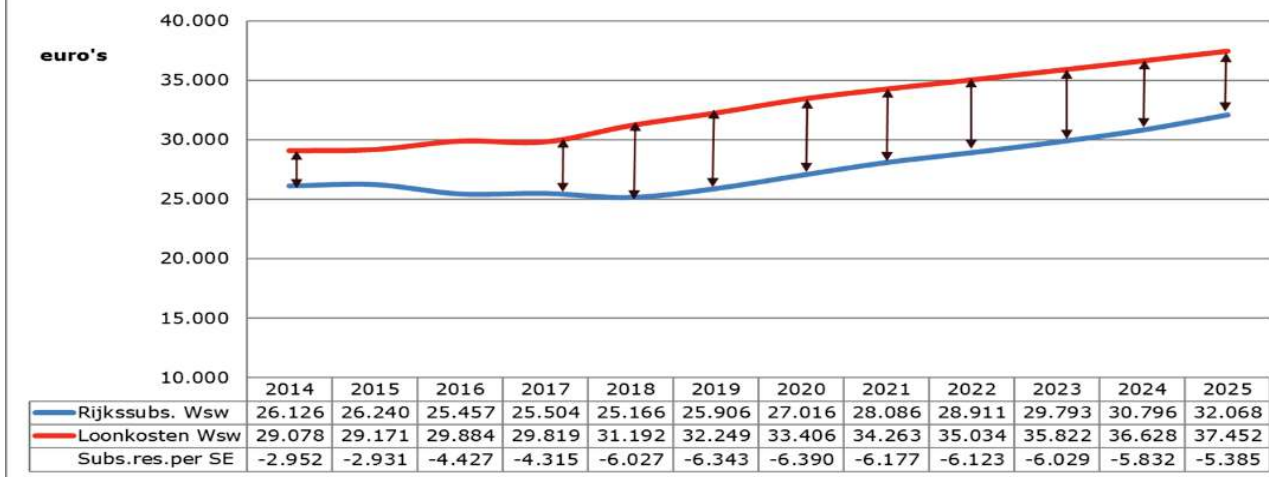
Maar enige scepsis is hier toch op zijn plaats. Immers, de historie heeft aangetoond dat ondanks dat de overheid alles voor een reguliere plaatsing faciliteert, het plaatsen en opnemen in een bedrijf an sich vaak een nobel streven is, maar in de praktijk lastiger is, en valkuilen kent. Inclusiviteit is veel meer dan een gereedschapstas vanuit het Rijk met een (subsidie) instrumentarium. Het vergt vooral bij zowel de overheid als werkgevers maar ook op de werkvloer een andere mindset. En zoiets is breder dan een motie of wet; dat kost geld, forse inspanningen maar ook veel tijd om een andere cultuur te creëren bij iedereen in de samenleving. Een ervaring die WAA ook hierbij heeft en die er o.a. voor zorgt dat het laatste 5% deel van haar Sw-populatie lastig plaatsbaar is en blijft. En dit vormt daarmee een uitdaging maar ook een risico voor de exploitatie van WAA voor nu en de komende jaren. Maar wel een uitdaging die WAA aangaat!

9.2 Ontwikkelingen ten aanzien van de reguliere rijksbijdrage Wsw

In 2020 is de door het Rijk in 2014 aangekondigde jaarlijkse lineaire afbouw van de reguliere Rijksbijdrage per arbeidsjaar Wsw (= totaal excl. COVID-19-bijdrage) met € 550 voor het laatst toegepast. Vanaf 2021 zal de Rijksbijdrage Wsw jaarlijks worden aangepast aan de loon- en prijsontwikkeling Overheid (LPO). Ondanks de stijging van de loonkosten Wsw (onder invloed van Cao-afspraken) en door de te verwachten oplopende sociale lasten zoals pensioenpremies, zal het subsidietekort Wsw in 2021 en volgende jaren naar verwachting niet verder oplopen. Er gaat een nieuwe status quo ontstaan.

Ondanks het stoppen van de subsidiekorting Wsw blijft echter a.g.v. de kortingen t/m 2020 ook in 2021 en volgende jaren het subsidietekort Wsw onveranderd hoog. Zeker als het wordt afgezet tegen het basisjaar 2014, zoals blijkt uit onderstaande grafiek. Het subsidietekort Wsw heeft vanaf 2015 jaarlijks voor een oplopende financiële druk op gemeentelijke budgetten in het sociale domein gezorgd.

Subsidietekort per SE

Deze financiële druk is voorslagnog niet van de baan. Voorslagnog wordt in deze begroting ervan uitgegaan dat de hoogte van de Wsw-subsidie, de LPO (Loon-Prijs-Ontwikkeling)-compensatie, en het LIV (Loon-Inkomens-Voordeel voor lage lonen) zoals eind 2020 bekend, normatief zijn voor de komende jaren. Gezien de consistentie van het Rijksbeleid rondom (fiscale en andere) vergoedingen voor Wsw-arbeidskosten in de afgelopen jaren, ligt hier wel nadrukkelijk een risico. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf in deze begroting.

10. Bestuurlijke ontwikkelingen rondom de uitvoering van de Wsw door WAA

De Wsw en daarmee WAA is vanaf 2015 een onderdeel van een bredere Participatiewet. Een kaderwet die nadrukkelijk gemeenten positioneert als centrale regie- en uitvoerder die verantwoordelijk is om al haar burgers en iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo snel als mogelijk weer een passende plek te geven in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. Iets dat naadloos aansluit op de nieuwe WAA-organisatie zoals die vanaf eind 2018 staat.

De krimp in SW en de oplopende economies-of-scale-effecten bij WAA, in samenhang met de uitdagingen waarvoor gemeenten over de volle breedte staan vanuit de Participatiewet én de parallellen die er meer en meer zijn tussen Wsw en de andere doelgroepen binnen die Wet, hebben ertoe geleid dat de gemeente Venlo, als grootste belanghebbende gemeente binnen WAA, vanaf december 2016 heeft onderzocht óf en zo ja, hoe, wat en waar het mogelijk zou zijn de uitvoering van de gehele Wsw vorm en inhoud te willen gaan geven binnen haar eigen gemeentelijke sociale domein. Dit heeft in 2019 geresulteerd tot een positief advies op de beoogde richting en vervolgens voorgenomen besluit van de gemeente Venlo om hiertoe over te gaan. In februari 2020 is hier door de andere deelnemende gemeenten in WAA, zijnde Beesel en Bergen, negatief op gereageerd: beide kleinere gemeenten wensen, in tegenstelling tot het voornemen van de gemeente Venlo, voorslagnog voor de komende jaren en ceteris paribus op de huidige voet en huidige koers door te gaan met WAA als uitvoerder van de Wsw. De huidige efficiënte wijze van uitvoering door WAA maakt dat voor deze gemeenten er geen noodzaak is om zaken anders te organiseren. Veranderingen brengen te grote financiële en maatschappelijke risico's met zich.

Gedurende de huidige status quo is door het Bestuur van het Schap besloten om, met inachtneming van ieders belangen, op basis van gelijkwaardigheid en rekening houdende met belangen van andere stakeholders én – last but not least – de mensen in de doelgroep waar het allemaal om draait (!), een nieuw onderzoek uit te zetten naar hoe dan verder. Dit onderzoek genaamd Samen Verder! is medio 2020 opgepakt. Hangende dit onderzoek is voorslagnog bestuurlijk besloten tot een status quo en de huidige structuur en koers van WAA onveranderd en going concern tot nadere bestuurlijke besluitvorming door het Schapsbestuur door te zetten. Uit oogpunt van voorzichtigheid is in de 1^e begrotingswijziging 2021 en primaire begroting 2022 rekening gehouden met mogelijke kosten voor Samen Verder! en zijn beperkte middelen binnen de totale WAA-exploitatie apart hiervoor gealloceerd en gereserveerd.

De uitkomsten van het gehele vervolgproces Samen Verder! rondom de toekomstige (bestuurlijke) positionering van WAA binnen het gehele sociale domein van de deelnemende gemeenten resp.

specifiek binnen de gemeente Venlo zijn nog niet bekend maar kunnen wel van majeure invloed zijn op zowel de aard en omvang als (toekomstige) continuïteit van zowel het Schap WAA Venlo e.o. (als gezamenlijke regievoerder voor de Wsw in de regio Venlo) en haar Wsw uitvoeringsorganisatie WAA groep nv c.a.

En ongeacht de uitkomst van dit proces is e.e.a. nú al een hele tijd van grote invloed op WAA. Immers: het hele proces van onderzoek naar de nieuwe toekomst van WAA duurt nu al bijna zes (!) jaar. Gedurende al die tijd van onzekerheid t.a.v. de toekomst is WAA zeer prudent t.a.v. het aangaan van langdurige verplichtingen en grote investeringen in haar structuur, instrumentarium, organisatie, en personeel. Dit om het risico van grote desinvesteringen naar de toekomst te beperken. Dit betekent dat er tot 2025 prudent wordt geïnvesteerd in mensen en middelen. WAA draait on going concern (doorlopende continuïteit) en kan en zal hangende de onzekerheid t.a.v. de toekomst, maar beperkt middelen inzetten voor innovatie van middelen en processen en voor een meer structurele kwalitatieve en kwantitatieve impuls in haar organisatie. Er is op dit punt sprake van een zekere stilstand. En stilstand is achteruitgang. Zeker in de zeer dynamische (buiten-) wereld waarin WAA opereert. Hier loopt zowel WAA als ook al haar stakeholders inclusief de gemeenten steeds meer een risico naar de toekomst. Een zowel kwalitatief als financieel risico, voor het geval er straks sprake is van noodzakelijke grote (inhaal)investeringen om de zaak weer aan de maat te krijgen.

Omdat ten tijde van de opmaak van deze primaire begroting 2022 het vervolg onderzoek Samen Verder! c.a. nog steeds in volle gang is en de uitkomsten hiervan nog niet bekend zijn, is de mogelijke impact en verdere gevolgen van deze beoogde beweging derhalve (nog) onbekend en is e.e.a. in deze begroting als PM opgenomen. Deze primaire begroting 2022 is derhalve opgesteld op basis van going concern-grondslagen voor zowel het Schap als WAA groep nv c.a.

Financiële samenvatting

Het begrote **geconsolideerde** concernresultaat (Schap en WAA groep nv) 2022 komt uit op een tekort van € **2.329.000**. Dit is een verbetering t.o.v. de 1^e begrotingswijziging 2021 met € 243.000, vooral door een beter subsidieresultaat Wsw (ad € 136.000), en door lagere frictiekosten (ad € 50.000) door minder boventalligen. Het subsidieresultaat Wsw verbetert in 2022 t.o.v. 2021 vooral door een stijging van de begrote rijksbijdrage Wsw per SE (2,9%), die daarmee hoger is dan de begrote loonkostenstijging incl. soc. lasten per fte (2,25%).

Het geconsolideerde concernresultaat van WAA wordt onderverdeeld in de netto kosten van Wsw-arbeid en Wiw, Participatiebanen (zgn. subsidieresultaat Wsw resp. Wiw en Participatiebanen), de netto resultaten die voortkomen uit het organiseren en bieden van passende arbeid voor deze doelgroepen (zgn. operationeel resultaat), de kosten verbonden aan de ombouw van WAA (frictiekosten ca.) en diverse baten en lasten:

Schap + WAA groep nv geconsolideerd	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020*)	1e begrotings- wijz. 2021	Primaire begroting 2022
Operationeel resultaat NV	1.245	1.142	526	211
Coronabuffer	0	0	-300	0
Organisatiekosten Schap	-153	-151	-234	-142
Operationeel resultaat NV + Schap	1.092	991	-8	68
Subsidieresultaat Wsw	-2.148	-2.361	-2.392	-2.256
Subsidieresultaat Wiw, Participatiebanen etc.	-1	0	0	0
Frictiekosten	-307	-166	-192	-142
Rijksbijdrage coronafonds	0	933	PM	PM
Saldo overige div.baten/lasten	145	42	20	0
Totaal concernresultaat geconsolideerd	-1.219	-562	-2.572	-2.329
Waarvan resultaat WAA groep nv	472	718	-600	-800
Resteert resultaat WAA Schap	-1.691	-1.280	-1.972	-1.529

*) betreft voorlopige cijfers

Het **operationeel resultaat** betreft het resultaat van WAA groep nv uit de omzet van bedrijfsactiviteiten minus de operationele kosten voor organisatie van passende arbeid.

Het **subsidieresultaat Wsw** is het resultaat uit passende arbeid Wsw c.a. van de personeelskosten Wsw minus de rijksbijdrage Wsw. Het subsidieresultaat is **niet** beïnvloedbaar voor zowel WAA als gemeenten en een gevolg van externe factoren zoals cao en rijksbeleid.

Het begrote concerntekort voor 2022 van € 2.329.000 zal voor € 800.000 worden gedekt door de inzet van eigen vermogen door WAA groep nv. Het resterende tekort van het Schap ad € 1.529.000 zal grotendeels worden gedekt door een bijdrage door de deelnemende gemeenten van **€ 1.100.000**. Voor een toelichting verwijzen we naar paragraaf 3 van deze begroting.

Voor 2022 wordt o.b.v. de verwachte Wsw-bezetting per gemeente en de inwoneraantallen per gemeente op 1-1-2021, onderstaande verdeling van de totale bruto gemeentelijke tekortfinanciering naar de afzonderlijke deelnemende gemeenten geraamd:

Totaal gemeentelijke tekortfinanciering (in € x 1.000)	2022 begroting	2021 begroting na 1^e wijz.	2021 begroting voor wijz.	2020 werkelijk
Beesel	116	116	159	156
Bergen	141	141	196	201
Venlo	888	888	1.290	1.243
Totaal voor bonus (bruto bijdrage)	1.145	1.145	1.645	1.600
Af: te verdelen bonus	- 45	- 45	- 45	0
Totaal deelnemende gemeenten (netto bijdrage)	1.100	1.100	1.600	1.600

Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Een basishouding en natuurlijk uitgangspunt voor een publiekrechtelijke organisatie als WAA is dat zij in al haar doen en laten bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overal doelmatig en rechtmatig handelt. Dit geldt voor zowel de wettelijke als ook in de uitvoering van alle andere (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd.

1. Doelmatigheid

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA **het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten**. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2020 op dit aspect binnen haar mogelijkheden maximaal invulling gegeven aan haar doelstelling en derhalve op dit punt doelmatig gehandeld.

Doelmatigheid veronderstelt ook dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met inachtneming van alle vigerende (wettelijke) kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Hiertoe zijn in het kader van doelmatigheid vanaf 2017 onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden opgenomen:

- De werkwijze van het WAA-bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de drie deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld.
- WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf afgestemd en besloten in samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en wensen van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren.
- Binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten zal een substantieel bedrag inzetbaar worden gemaakt om de beoogde transitie te maken, waardoor de WAA "fit" wordt en een kostenstructuur krijgt die past bij een veranderende maar ook krimpende

organisatie. De gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA zal gecontroleerd en geconditioneerd gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Inzet van eigen én aparte frictiemiddelen moet gebeuren rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden.

WAA blijft in dit proces ten aanzien van doelmatigheid jaarlijks streven naar evenwicht tussen doel en de hieraan verbonden kosten en bijdragen, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Doel is om middels een combinatie van mogelijkheden het resultaat op bedrijfsvoering bij de WAA jaarlijks te verhogen en daardoor de kortingen op de rijksbijdrage Wsw op te vangen met als gevolg de gemeentelijke bijdragen te beperken. In alle jaar- en meerjarenbegrotingen t/m 2025 is jaarlijks een tekort voor WAA op de uitvoering van de Wsw opgenomen, dat past binnen dit kader. De tekorten worden (vooralsnog) jaarlijks gedekt door een (aanvullende) gemeentelijke bijdrage.

Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via jaarrekeningen, begrotingen, kwartaalberichten, maandrapportages en maandelijks dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de Wsw af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

2. Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is te zien als **“handelt binnen vigerende wettelijke kaders** én bestuurlijke beleids- en richtlijnen zoals die door haar deelnemende gemeenten zijn geformuleerd”. Rechtmatigheid veronderstelt ook te allen tijde integer zijn in al het doen en laten. Ook dit is voor een publieke organisatie als WAA een must en een vanzelfsprekendheid.

Bij rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten en integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang was en ook blijft, en het Schap het belang van Sisa (single information single audit) en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, zijn – ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting hiervoor – in 2020 wederom de van toepassing zijnde Sisa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarstukken.

De accountant geeft middels de controleverklaring aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de eisen van financiële en sociale rechtmatigheid. Ook de Provincie als toezichthouder toets hier op.

- De financiële rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren in hoeverre alle uitgaven binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen vallen **én** of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIDO), etc. Vanaf den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan en ook in 2019 was dit het geval. WAA blijft ook in de toekomst streven om steeds aan deze eisen te voldoen maar kan geen garantie hiervoor geven. Dit omdat het Rijk jaarlijks wet- en regelgeving aanpast zonder rekening te houden met praktische (on)mogelijkheden. Hierdoor is het risico van subsidiekorting altijd latent aanwezig.
- De sociale rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren of WAA heeft voldaan aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de Wsw heeft neergelegd.

De accountant en de Provincie hebben in 2020, wederom, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA-organisatie voldoet aan de wettelijke resp. administratief-organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

WAA richt zich vanaf 2014 op de uitvoering van de Wsw sec, en blijft dit vooralsnog onverminderd doen. Behoudens de inzet van mensen uit de Participatiewet op werkobjecten á la Wsw om de uitvoering van de Wsw te ondersteunen, zijn geen andere doelgroepen dan Wsw in behandeling bij WAA. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die door WAA gegenereerd worden, worden geclassificeerd als volledig publiekrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw. Mocht er sprake zijn van activiteiten die niet hieraan direct of indirect gerelateerd zijn, worden deze steeds zowel operationeel als financieel nadrukkelijk gescheiden van de Wsw. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de Wsw stelt en is de scheiding van Wsw met overige activiteiten, en van publieke en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA-organisatie.

Voorstel tot vaststelling van de begroting

Het Dagelijks Bestuur stelt aan het Algemeen Bestuur voor deze begroting vast te stellen.

Begroting

Programmaverantwoording

Algemeen

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d. zijn gericht op dit programma zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

Nadrukkelijk dient, idem als in alle jaarrekeningen en begrotingen vanaf 2018, ook in deze begroting 2022 rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren t/m 2017 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren vanaf 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA de Wsw uitvoert, vanaf 2018 fors lager is dan in voorgaande jaren. Er is nl. vanaf 1-1-2018 geen sprake meer van een integrale maar van een deuluitvoering van de Wsw voor de gemeenten via WAA. Dit omdat gemeenten vanaf 1-1-2018 zélf aan de lat staan voor de uitvoering van het beschutte deel van Wsw.

Programma Sociale werkvoorziening

1. Algemeen

Onder de nieuwe Participatiewet is het wettelijke kader voor de uitvoering van Wsw van vóór 2015 ook daarna onveranderd doorgezet.

Hierbij ligt en blijft regie, uitvoering en financiering van de Wsw onveranderd bij de individuele gemeenten. Het Schap is - en blijft dat vooralsnog onder voorbehoud van verandering hierin o.a. door het lopende onderzoek Samen Verder! naar een andere uitvoeringsmodaliteit - als Gemeenschappelijke Regeling door haar gemeenten integraal aangewezen als uitvoerder van de Wsw. Zij heeft primair als taak de uitvoering van de Wsw voor, door en namens de deelnemende gemeenten te verzorgen, hen te ondersteunen bij het invullen van hun Wsw taakstelling en fungeert als Shared Service Center en als gemeenschappelijke werkgever voor Wsw-dienstbetrekkingen voor en namens haar deelnemende gemeenten.

In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat de gemeenten de rijksbijdrage Wsw voor elke gerealiseerde Wsw-dienstbetrekking, idem als tot en met 2021, ook voor de volgende jaren volledig beschikbaar blijven stellen aan het Schap. Voor de bepaling van de rijkssubsidie Wsw per dienstbetrekking en de in te vullen taakstelling door het Schap per gemeente, is in deze begroting uitgegaan van het voor 2022 e.v. apart door het Rijk aangegeven vergoedingendeel Wsw als onderdeel in de Participatiewet voor de verschillende gemeenten. Dit wordt jaarlijks door het ministerie van SZW gepubliceerd als onderdeel van het totale Participatiebudget.

Onderstaande variabelen zijn hierin bepalend en worden hiervan afgeleid:

- Het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren resp. standaardeenheden (SE), dat landelijk én per gemeente apart via de Participatiewet, onderdeel Wet sociale werkvoorziening, bekostigd wordt, wordt op basis van actuariële gegevens t.a.v. verwachte uitstroom hiervan jaarlijks bepaald. Hierbij vormt de situatie eind 2019 en de hiervan afgeleide budgetten zoals SZW die eind 2020 gepubliceerd heeft voor 2020 t/m 2025 de basis. Deze gegevens worden in de loop van 2021 door het Rijk jaarlijks geactualiseerd voor 2022 en verder op basis van de realisatie van t-1 resp. op basis van de realisatie 2020 voor 2021 e.v.
- Een vast budget per standaardeenheid waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen budget voor oude doelgroep (Wsw) en budget voor nieuwe doelgroep (Participatiewet);
- De "omrekenverhouding" Wsw-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar standaardeenheden (SE), kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking.

- Voor 2022 worden de volgende omrekenfactoren vastgesteld (idem als in 2020):
 - Licht gehandicapt 1,00
 - Middel gehandicapt 1,00
 - Zwaar gehandicapt 1,25

De door het Rijk voor 2022 aan gemeenten toegekende Wsw subsidievergoeding in arbeidsjaren is het te realiseren bezettingsdoel voor elke gemeente, en hiervan afgeleid voor WAA geeft dit tevens het maximum aan van de te subsidiëren Wsw-arbeidsplaatsen per gemeente voor 2022. Omdat deze subsidiëring tot en met 2025 is bepaald o.b.v. historische bezettingscijfers uit 2019 en een statistische uitstroomkans voor de jaren na 2019, is er een risico op (grote) afwijkingen in de komende jaren. En ondanks het feit dat vanaf dus 2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt blijft hierdoor een risico van onder- of overrealisatie aanwezig. In geval van onderrealisatie in SE is het gestelde doel niet gerealiseerd maar hoeft vanaf 2015 het niet door Wsw verplichtingen gedekte overschot op de rijkssubsidie Wsw niet te worden terugbetaald aan het Rijk. Dit omdat er vanaf 2015 sprake is van een niet geoormerkt Wsw-deel in een ontschot overall Participatie-budget. Bij overrealisatie geldt dit ook en zijn de kosten voor overrealisatie derhalve ook voor eigen risico en rekening van de betreffende gemeente.

De reguliere Wsw subsidie (excl. een eventuele incidentele COVID-19-opslag) van naar verwachting € 28.911 per arbeidsjaar in 2022 zal, in lijn met hetgeen eerder door het Rijk is aangegeven, naar verwachting ook na 2022 stabiel blijven op dit nieuw nominaal structureel lagere niveau ten opzichte van bijna €28.000 in 2014. In de volgende jaren zullen naar verwachting hierop alleen nog jaarlijks aanpassingen gedaan worden o.b.v. indexatie ter hoogte van de zgn. LPO. Deze indexatie dekt echter alleen en slechts ten dele de verwachte loonkostenstijging af en verkleint het oplopende subsidietekort, maar compenseert het zeker niet. De financiële gevolgen van de afbouw van de rijksbijdrage Wsw zijn geheel voor risico en rekening van de hiervoor bij wet door het Rijk aangewezen gemeenten.

2. Sociaal beleid

In de beleidsvisie van het bestuur is aangegeven welke doelstellingen het Schap nastreeft. Op sociaal gebied zijn deze doelstellingen onveranderd ten opzichte van vorige jaren en vertaald in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op plaatsing van Wsw-medewerkers in het reguliere bedrijfsleven, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder;
- optimale invulling van de jaarlijks door het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken) is als volgt:

Aantal fte	2022*	2021*	2020*	2019	2018
Beginstand	418,3	430,0	456,0	472,8	708,0
Bij: instroom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	0,0	0,0	0,0	12,1	7,5
Af: Werken in buurten naar deelnemende gemeenten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-214,3
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-16,9	-11,7	-26,0	-28,9	-28,6
Eindstand	401,4	418,3	430,0	456,0	472,8
Uitstroom in %	-4,0%	-2,7%	-5,7%	-6,1%	-4,0%

*) 2018 en 2019 werkelijk, 2020 volgens laatste cijfers, 2021 en 2022 volgens begroting

Vanaf 2015 is de eindstand van t-1 en de actuarieel berekende uitstroom per gemeente leidend voor de jaarlijkse subsidievaststelling Wsw van de afzonderlijke gemeenten voor de komende perioden.

Wachtlijst

Vanaf 1-1-2015 zijn alle Wsw-wachtlijsten opgeheven omdat er vanaf die datum ook geen instroom meer mogelijk is vanaf een wachtlijst in de Wsw.

Taakstelling Wsw en realisatie

WAA zal, conform de beleidsdoelstellingen, evenals in 2021 ook in 2022 en volgende jaren de aan haar door individuele gemeenten toegewezen Wsw-populatie conform de kaders van de Wsw voorzien van passende arbeid.

3. Financieel beleid

De begroting 2022 van het Schap sluit met een tekort van € 1.529.000. Dit is incl. een bijdrage in de reorganisatie-/frictiekosten ad € 142.000 aan WAA groep nv. Het tekort zal worden gedekt door:

- een gemeentelijke tekortfinanciering ad €1.100.000;
- een onttrekking van € 142.000 uit de bestemmingsreserve ter dekking van frictiekosten over 2022;
- een vrijval van € 147.500 van de bestemmingsreserve, dit uit hoofde van bestuursbesluiten in december 2019 en 2020 dat de per 31-12-2019 resp. 31-12-2020 benodigde bestemmingsreserve € 500.000 resp. € 590.000 minder is dan eerder voorzien, en dat dit voordeel verdeeld over vijf jaar (vanaf 2020) wordt ingezet ter dekking van eventuele exploitatietekorten van het Schap resp. ter mitigering van de gemeentelijke bijdragen over die jaren;
- inzet van overschotten op de exploitatie uit voorgaande jaren ad € 139.500 ten laste van de algemene reserve.

Voor de jaren 2022 t/m 2025 is voorsnog eveneens jaarlijks een vaste bijdrage van € 1.100.000 aan gemeentelijke tekortfinanciering begroot. Het jaarlijks tekort van het Schap is in die jaren begroot op gemiddeld ca. €1,4 mio. Het verschil zal door het Schap en WAA groep nv ook in die jaren, idem als in 2022, door inzet van de bestemmingsreserve frictie én de vrijval hiervan ad jaarlijks € 147.500 en verder door inzet van in het verleden uit positieve exploitaties opgebouwde eigen middelen worden gedekt. Hierdoor zal het totale weerstandvermogen van Schap en de NV jaarlijks vanaf 2021 afnemen van ongeveer € 6,7 mio tot € 4 mio eind 2025, en daarom nog ruim boven het bestuurlijk bepaalde minimum niveau van € 3,0 mio. Deze extra ruimte ad €1 mio is in december 2020 bestuurlijk bepaald om eventuele negatieve effecten door corona op te kunnen vangen.

Zoals al aangegeven is de ontwikkeling van het **subsidieresultaat** vanaf 2014 al toonaangevend in de ontwikkeling van het totale tekort van WAA. Sterker nog: als het Rijk niet vanaf 2014 subsidiekortingen op de Wsw zou toepassen, zou er al vanaf 2015 geen sprake zijn van een tekort bij WAA en zou de organisatie zonder gemeentelijke tekortfinanciering draaien!

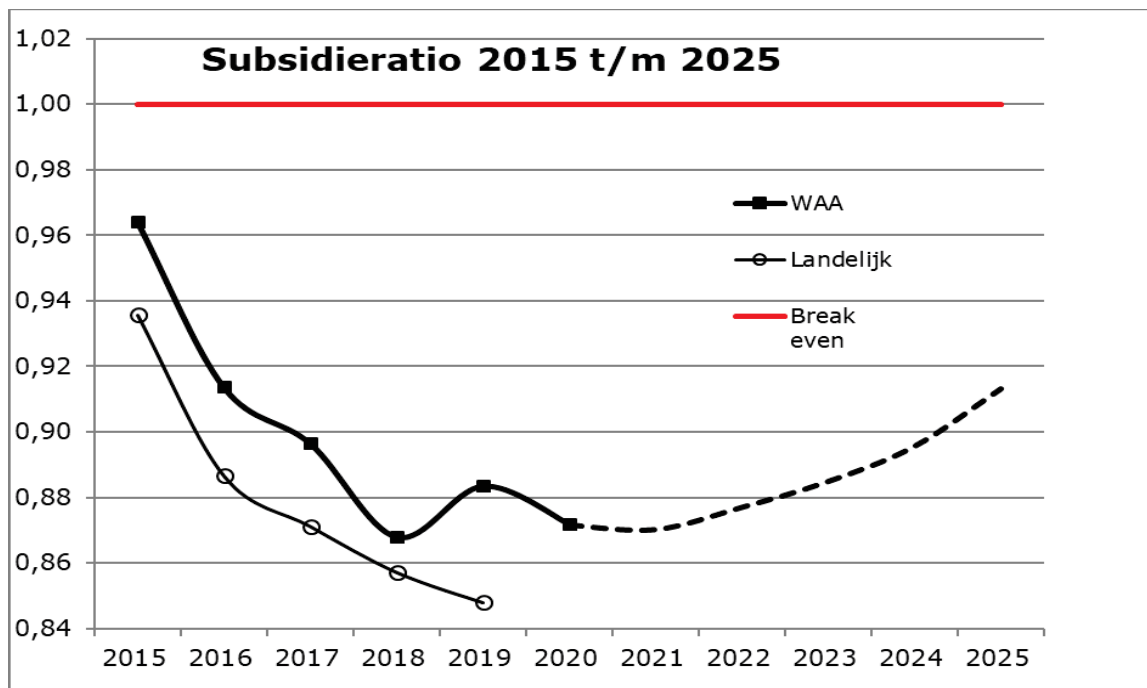
Onderstaand is de ontwikkeling van het subsidieresultaat middels de verhouding tussen de rijksbijdrage en de Wsw-loonkosten in de tijd weergegeven in de vorm van de subsidieratio:

Jaar	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*	2021*	2022*	2023*	2024*	2025*
Sw-landelijk	0,94	0,89	0,87	0,86	0,85	nnb	nnb	nnb	nnb	nnb	nnb
WAA	0,96	0,91	0,90	0,88	0,88	0,87	0,87	0,88	0,88	0,90	0,91

) subsidieratio = (Rijksvergoeding minus aandeel Wsw subsidie begeleid werken) / loonkosten Sw (afgerond op 3 decimalen). Een ratio < 1 geeft aan dat de rijksvergoeding **niet voldoende is om de loonkosten Sw te dekken.

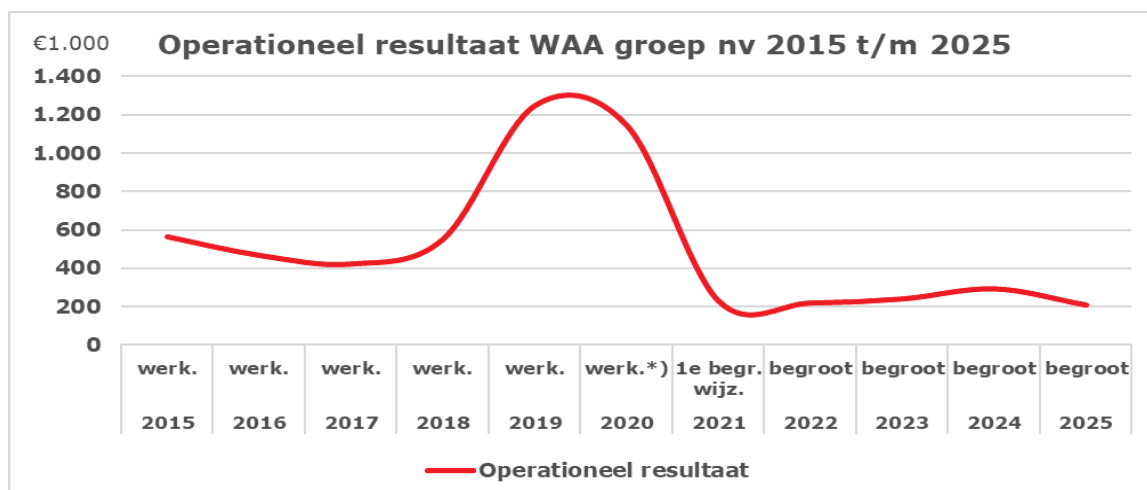
*) 2020 volgens prognose, 2021 t/m 2025 volgens begroting.

Het verloop van de subsidieratio is als volgt:

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de subsidieratio vanaf 2015 t/m 2018 fors daalde, dit a.g.v. een stijging van de loonkosten Wsw a.g.v. Cao én door verder oplopende korting op de rijksbijdrage Wsw. De lichte verbetering in 2019 was een gevolg van terugontvangen rijksbijdrage Wsw over voorgaande jaren i.v.m. beter dan verwachte resultaten van SMO/OGVO. Pas vanaf 2022 zal de subsidieratio naar verwachting gaan stijgen, doordat de rijksbijdrage Wsw per SE hoger zal zijn dan de verwachte loonstijging per fte. Vanaf 2020 heeft het Rijk de kortingen op de rijksbijdrage beëindigd. Dit compenseert nog niet de toegepaste kortingen over voorgaande jaren, maar zal wel zorgen voor een hogere basis waarover indexatie plaatsvindt. Hierdoor stijgt de subsidiequote weer vanaf 2022 maar blijft nog ruim onder 1, en daarmee structureel op een lager en niet kostendekkend niveau.

Naast het subsidieresultaat is ook het **operationele resultaat** bij WAA groep nv relevant voor het totaalresultaat van de gehele entiteit WAA. Hieronder valt de aard en omvang van de opbrengsten voor verkochte diensten én de hieraan verbonden bedrijfskosten. Daarbovenop is het ook van belang in hoeverre een Sw-organisatie succesvol is bij het buiten plaatsen van cliënten middels Begeleid Werken. En ten slotte zijn de kapitaallasten en overheadkosten van belang die weer afhangen van hoe en op welke wijze de invulling van overhead en de financiering van een organisatie vorm en inhoud is gegeven.

*) voorlopige cijfers

Door de koerswijziging Samen Anders! heeft WAA groep nv dit operationele resultaat vanaf 2018 positief kunnen ombuigen, echter onvoldoende om het sterk oplopende subsidietekort te compenseren. Evenals 2019 zal ook 2020 naar verwachting nog een positieve uitschieter opleveren door (t.o.v. voorgaande jaren) niet structureel gereduceerde kosten, m.n. van regulier personeel. Wat betreft 2020 dient hierbij te worden opgemerkt dat door de coronacrisis de omzet daalde t.o.v. 2019, maar dit werd gecompenseerd door een incidenteel hogere rijksbijdrage Wsw aan het Schap, die (conform bestuursbesluit) volledig aan WAA groep nv ten goede kwam.

Door de inkrimping van de reguliere bezetting t/m 2020 is een té grote druk op de case load ontstaan, waardoor vanaf 2021 een structureel hogere bezetting wenselijk (en begroot) is. Hierdoor zal het bijbehorende kostenniveau meer op een stabiel regulier niveau komt. Vooral hierdoor zal het operationele resultaat van WAA groep nv vanaf 2021 dalen t.o.v. 2019 en 2020.

Om negatieve gevolgen van de coronacrisis én eventuele bezuinigingen van het Rijk vanaf 2021 op te kunnen vangen, wordt er (vooralsnog) bij WAA overall (Schap + WAA groep nv c.a.) een buffer-resp. weerstandsvermogen aangehouden van totaal €4,0 mio tot eind 2025, d.w.z. €1 mio hoger dan het eerder bestuurlijk vastgesteld weerstandvermogen. Dit vermogen dient ervoor om eventuele verdere gevolgen van de economische teruggang a.g.v. de coronacrisis en/of bezuinigingen op re-integratiebudgetten bij klanten op het exploitatieresultaat van WAA en haar uitvoeringsorganisatie in eerste instantie en in beperkte mate zelf te kunnen opvangen. Het is de bedoeling dat hiermede extra, onverwachte gemeentelijke tekortfinanciering zoveel mogelijk wordt voorkomen, maar nadrukkelijk dient gezegd te worden dat dit niet uitgesloten kan worden.

4. Uitgangspunten voor de jaarbegroting en meerjarenbegroting

De verwachting t.a.v. het sociale en financiële beleid voor **het volgend jaar** wordt in de **jaarbegroting** vertaald, en voor de komende **vier jaar in de meerjarenbegroting**. Beide begrotingen zijn gebaseerd op de uitgangspunten zoals die onderstaand worden aangegeven. Deze uitgangspunten zijn gestoeld op bedrijfsspecifieke, regionale en landelijke ontwikkelingen die verwacht worden en zichtbaar zijn op het gebied van gesubsidieerde arbeid in het algemeen en de sector Sociale Werkvoorziening in het bijzonder. Door de reeds genoemde 100% aandeelhoudersrelatie van het Schap met WAA groep nv zijn de begrote resultaten van de NV, en de uitgangspunten hiervoor, direct van belang voor de begrotingen van het Schap.

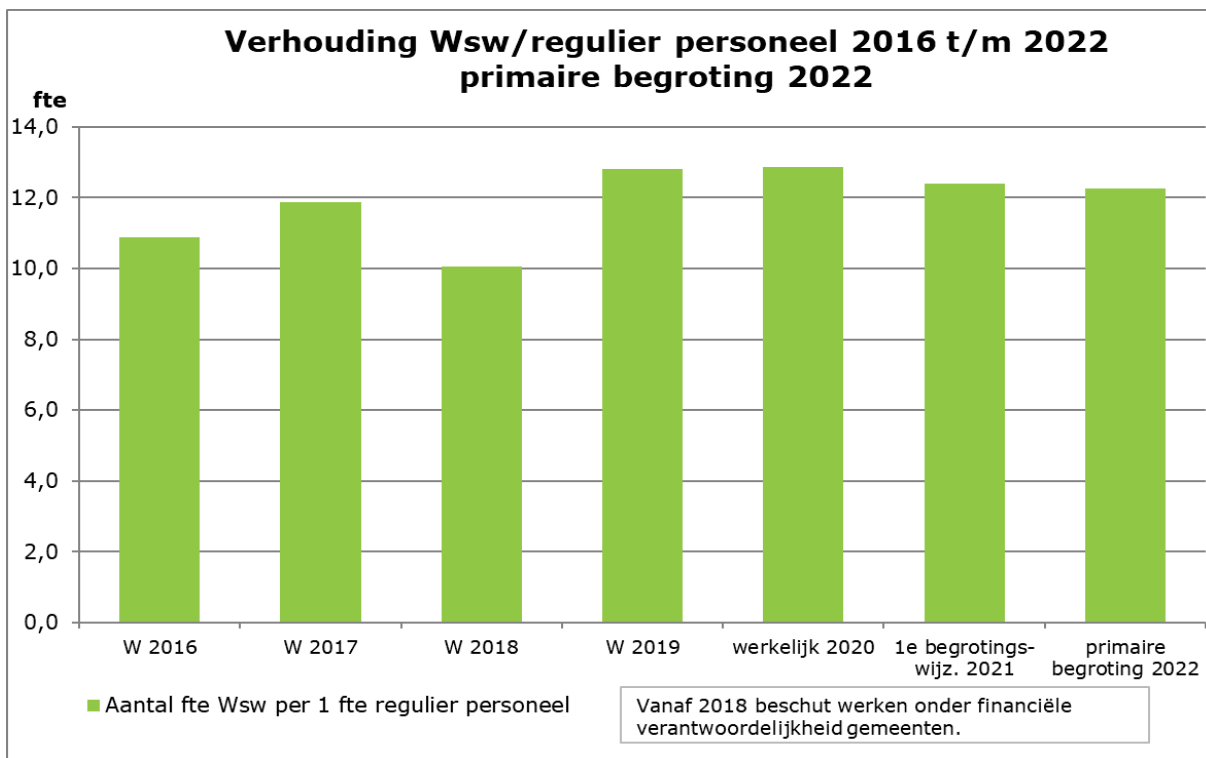
De jaar- en meerjarenbegrotingen van het Schap en WAA groep nv zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. M.i.v. 1-1-2015 is de nieuwe Participatiewet in werking getreden. De aparte regelingen WWB, Wsw, Wajong en AWBZ dagbesteding ca. zijn samengevoegd tot één koepelregeling. De nieuwe wet is primair gericht op plaatsing van eenieder die, al dan niet tijdelijk, niet actief is in de arbeidsmarkt en aangewezen is op ondersteuning van de overheid, z.s.m. en met een zeer tijdelijke, minimale ondersteuning van de overheid terug te laten keren naar de reguliere arbeidsmarkt. Vanaf 2015 is er geen instroom meer in de Wsw en worden alle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door gemeenten zo veel mogelijk bemiddeld naar reguliere arbeid. Voor diegene waar dit niet mogelijk voor is, zorgen gemeenten zelf – al dan niet via regionale werkbedrijven - voor passende activiteiten voor deze groepen. WAA staat alleen aan de lat voor de uitvoering van de Wsw.
2. O.b.v. het strategisch plan "Samen Anders!" 2015 - 2020 zijn alle activiteiten voor eigen risico en rekening van WAA inmiddels afgebouwd t.g.v. externe plaatsingen van Wsw-capaciteit voor en onder regie van derden. Activiteiten met relatief weinig raakvlak met onze Wsw-bezetting zijn vervreemd.
3. De beschutte groep Sw-medewerkers met een lagere loonwaarde (<30%) is vanaf 2018 in zijn geheel door de gemeenten zelf overgenomen, incl. alle financiële resultaten hierop, en door WAA in zijn geheel afgebouwd. In de financiële exploitatie vanaf 2018 zijn de effecten hiervan zowel in operationele zin als qua frictie opgenomen en financieel op hoofdlijnen vertaald in zowel de jaar- als meerjarenbegroting.
4. Bij de ombouw en krimp van de organisatie en vervreemding resp. afstoten van activiteiten is rekening gehouden met frictiekosten bij WAA groep nv. In lijn met Samen Anders! geldt hierbij dat voor personele en contractuele frictie een uitlooperperiode van 1 jaar en voor infrastructurele

frictie een 2-jaarstermijn wordt gehanteerd. Zie ook onder 6.

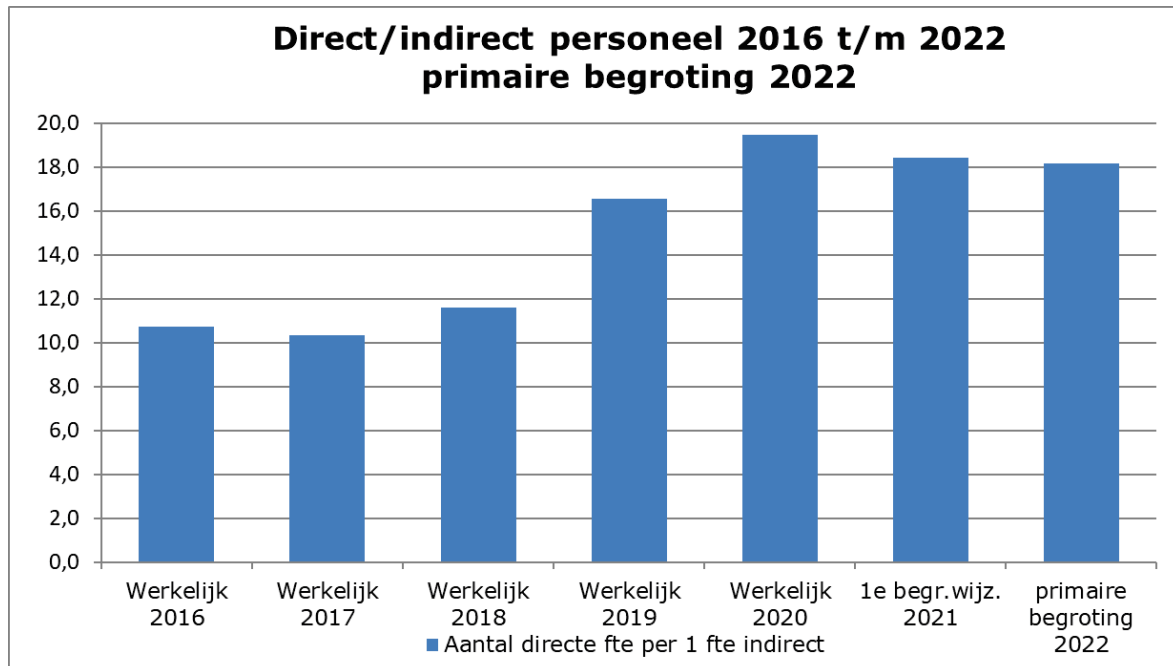
5. Voor het budgetvolume Wsw geldt als uitgangspunt een taakstelling voor 2022 van 414,2 SE ofwel 409,8fte (incl. Begeleid werken en excl. Werken in buurten). Doordat vanaf 2015 geen instroom meer plaatsvindt daalt de gemiddelde bezetting Wsw naar verwachting t/m 2025 jaarlijks met gemiddeld 4%, naar een niveau van 366,6 fte in 2025. Deze verwachte uitstroom is hoger dan in voorgaande begrotingen verwacht, o.a. door toenemende uitstroom a.g.v. uitval van Wsw-ers, die hierdoor instromen in WIA.
6. De bezetting regulier personeel volgt wat betreft het directe personeel de bezetting Wsw per activiteit volgens vooraf benoemde case loads. Het indirect reguliere personeel wordt afgebouwd naar rato van de afname van de Wsw-bezetting, behoudens daar waar de dienstverlening van de WAA aan doelgroep, klanten en/of deelnemende gemeenten onder een kritische grens dreigt te komen. De kosten van door deze krimp naar verwachting boventallig wordend regulier ambtelijk personeel zijn in 2022 (evenals 2021), rekening houdende met een uitplaatsing- c.q. pensioneringstermijn van gemiddeld 5 jaar, als frictiekosten begroot. Met een evt. mismatch tussen boventallig en benodigd personeel is geen rekening gehouden. Daar waar mogelijk is wel met pensionering rekening gehouden. Tevens is rekening gehouden met een voorrangsregeling voor WAA-personeel voor plaatsingen van werkleiding voor begeleiding van andere doelgroepen dan Wsw in Huizen van de Wijk in de gemeente Venlo. Ook wordt WAA-personeel geheel of gedeeltelijk ingezet bij andere collega-SW-bedrijven. Vooralsnog zien we, rekening houdend met de genomen maatregelen en n.a.v. een "vlootschauw" met de huidige bezetting, geen directe mismatch ontstaan bij regulier personeel.

Onderstaande grafiek toont de verhouding Wsw/regulier personeel. De bezetting regulier personeel daalde in 2017 t.o.v. 2016 nog relatief meer dan het aantal Wsw. Door de overname van de activiteit Werken in buurten door de deelnemende gemeenten daalde deze verhouding in 2018, maar vanaf 2019 stijgt deze weer door relatief meer afbouw van de formatie regulier personeel t.o.v. de krimp van de Wsw-bezetting. In 2020 bleek dat deze daling (te) fors was, en vanaf 2021 zal de formatie regulier t.o.v. Wsw jaarlijks op een, weliswaar nog steeds krimpend, maar wel stabiel en meer gewenst en vereist niveau zijn, waardoor de verhouding weer (licht) zal dalen.

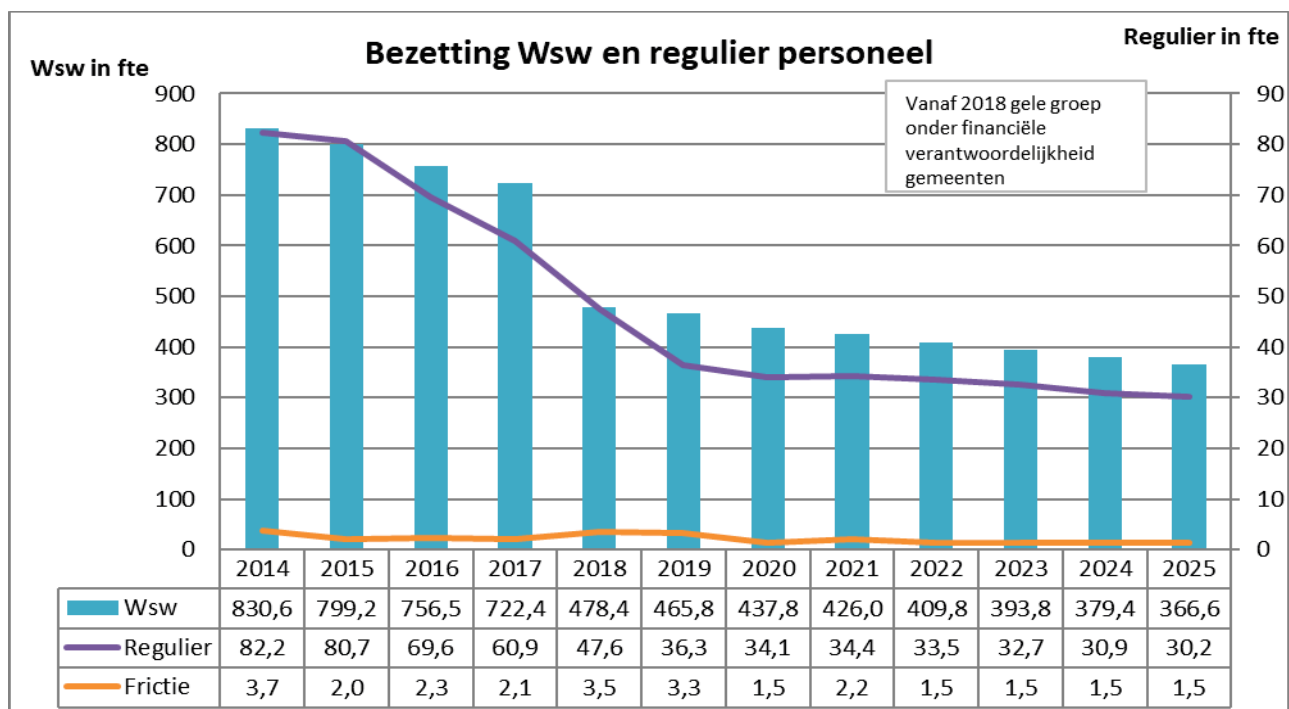

Naast de krimp in regulier personeel, vindt er vanaf 2017 met de krimp van WAA én de vervreemding van activiteiten, parallel ook gestaag een afbouw plaats van indirect personeel. Vanaf 2019 stijgt de verhouding direct/indirect verder door de afslanking van de interne (staf)organisatie. Dit omdat m.n. indirecte functies zijn vervallen door de laatste uitfasering van de gevolgen door de vervreemding van activiteiten (waardoor minder ondersteuning

noodzakelijk is), de eerste gevolgen van de ingezette finetuning van processen en een reallocatie van activiteiten én door de inzet van beschutte medewerkers (die zoals al vermeld sinds 2018 niet meer onder verantwoordelijkheid van WAA vallen) in indirecte functies. Vanaf 2021 is een keerpunt en daalt de verhouding direct/indirect a.g.v. het bereiken van de bodem van het noodzakelijke minimum aantal indirecten (economy of scale-effect). Dit is te zien in onderstaande grafiek:

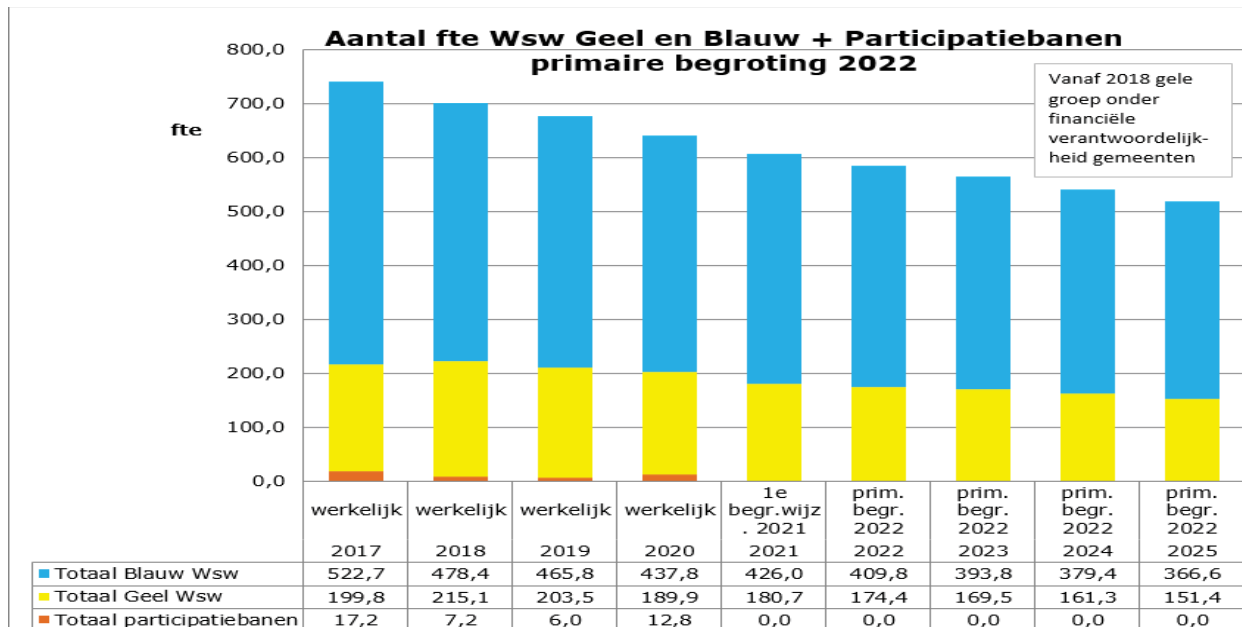
In onderstaande grafiek wordt nogmaals in een meerjarenperspectief de ontwikkeling van de bezetting (gemiddeld per jaar) Wsw en regulier personeel weergegeven:

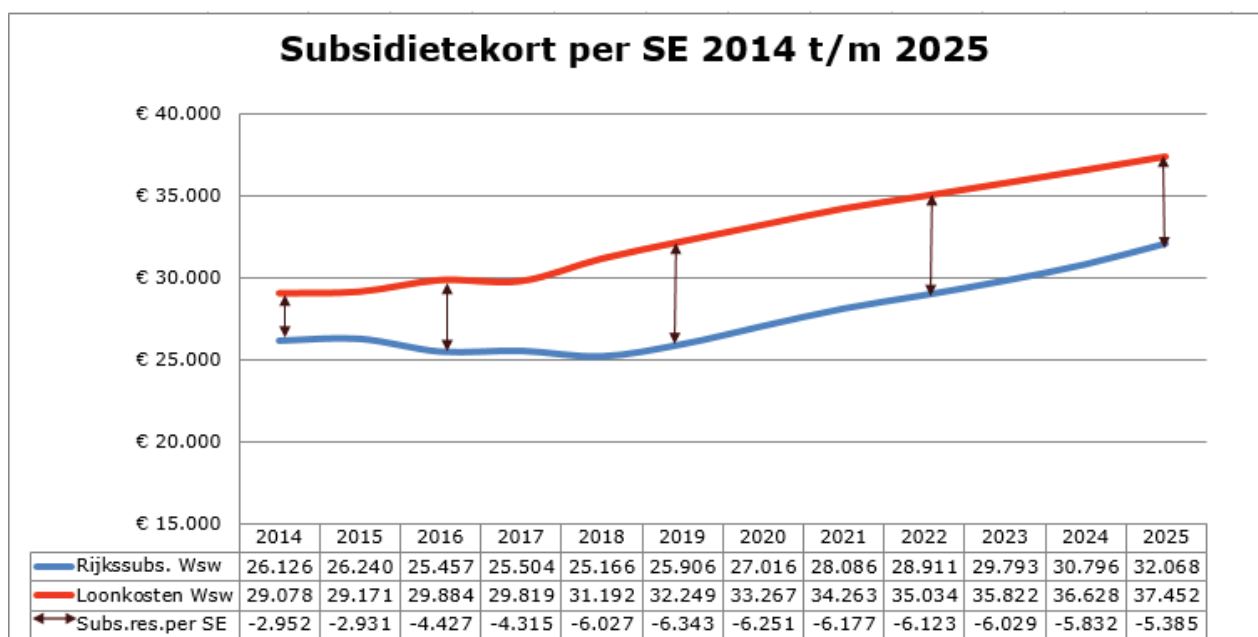
In bovenstaande grafiek is zichtbaar dat:

- vanaf 2015 de reguliere bezetting sterk daalt door de vervreemding van activiteiten en de organisatieombouw a.g.v. Samen Anders! Vanaf 2020 is dit proces afgerond en is nog slechts sprake van een lichte daling die ongeveer parallel loopt aan de uitstroom van Wsw;
- vanaf 2015 de Wsw-bezetting daalt doordat geen instroom meer plaatsvindt;
- vanaf 2018 de Wsw-bezetting van WAA sterk daalt door de overname van de uitvoering van de beschutte groep door de deelnemende gemeenten.

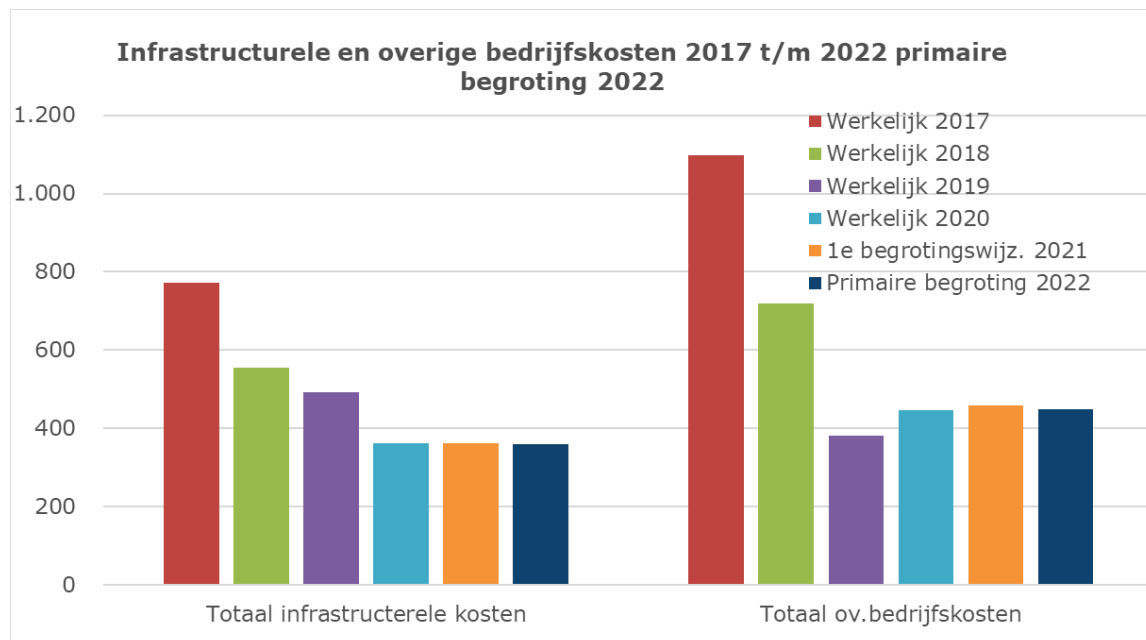
7. De gehele doelgroep Wsw is op basis van een IOP (Individueel OntwikkelingsPlan) gescreend en ingedeeld op basis van loonwaarde. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen Wsw-ers met een verwachte loonwaarde die hoger is dan de te verwachten individuele begeleidingskosten (de z.g. "blauwe" of niet-beschutte groep) en Wsw-ers waar dit waarschijnlijk niet het geval is (de z.g. "gele" of beschutte groep). De blauwe groep is zoveel mogelijk extern geplaatst als Detacheringen, Begeleid werken of in Werken op locatie. De gele groep is door de deelnemende gemeenten zelf zoveel mogelijk geplaatst via het concept "Werken in buurten". In onderstaande grafiek is het verloop van de blauwe en gele groep zichtbaar van 2017 t/m 2025. Hierin is ook het aantal participatiebanen weergegeven dat bij WAA van 2017 t/m 2020 was geplaatst. Deze zijn vanaf 2021 niet begroot.

8. Door de rijksbezuinigingen is de reguliere rijkssubsidie Wsw per SE (= totaal excl. covid-bijdrage), rekening houdend met jaarlijkse compensatie LPO, van 2016 t/m 2019 slechts licht gestegen: van € 25.457 in 2016 naar € 25.906 in 2019. In 2020 is deze onverwacht (en niet begroot) fors gestegen naar €27.016 (=4,3% meer t.o.v. 2019). Deze stijging zal zich in de komende jaren naar verwachting voortzetten: in 2021 naar €28.086 (=4% meer t.o.v. 2020). Van 2016 t/m 2019 zijn de loonkosten meer gestegen dan de rijksbijdrage. Vanaf 2020 zal de rijksbijdrage Wsw per SE naar verwachting meer stijgen dan de loonkosten Wsw per fte. In onderstaande grafiek is te zien dat het subsidietekort (= minder rijksbijdrage dan loonkosten Wsw) stijgt t/m 2019 en weer afneemt vanaf 2020, doch dan nog steeds fors hoger is dan in de jaren t/m 2016:

9. De stijging van de loonkosten van het reguliere personeel is van 2022 t/m 2025 begroot op 2% per jaar. Evenals bij de SW-lonen is in de begroting hierbij ook rekening gehouden met jaarlijks louter koopkrachtbehoud.
10. De afbouw van de WAA-activiteiten en -organisatie a.g.v. het transformatieproces Samen Anders! is ultimo 2018 "uitgetrild" waardoor de infrastructurele kosten (huisvesting, en aanverwante kosten) en overige bedrijfskosten (lease vervoermiddelen, algemene kosten, verkoopkosten) vanaf 2019 een fors lager en vrij stabiel verloop hebben:

De infrastructurele kosten en de overige bedrijfskosten blijven in 2022 op het niveau van 2020 en 2021. In 2019 waren de overige bedrijfskosten incidenteel op een laag niveau. Vanaf 2020 stijgen deze door een hoger huurtarief voor het gebouw aan de Prinsessesingel in Venlo, en door inhuur van salarisadministratie bij derden i.p.v. door eigen regulier personeel, zoals dit tot 2020 het geval was.

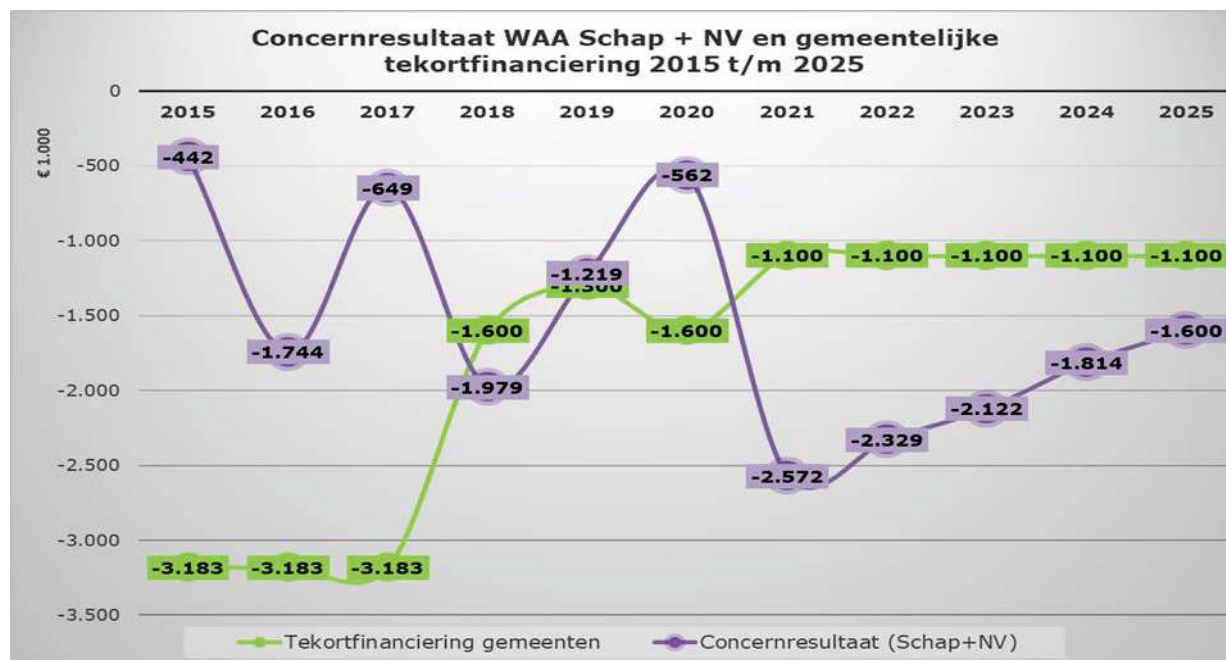
11. De verwachte stijging van het algemeen prijspeil is vanaf 2021 t/m 2024 2% per jaar.
12. In de meerjarenraming is rekening gehouden met de meest recente prognoses van het CPB (okt. 2020). Het BBP daalde in 2020 met 5% t.o.v. 2019 door de coronacrisis. In 2021 twee mogelijke scenario's:
- geen 3e lockdown => groei met 3,5% t.o.v. 2020;
 - wel 3e lockdown => verdere daling met 4%. Pas vanaf 2022 herstel.

In de 1^e begrotingswijziging 2021 en in deze primaire begroting 2022 is met beide scenario's als volgt rekening gehouden:

- In het begrote resultaat 2021 is een extra voorzichtigheidsbuffer van €300.000 in de toegevoegde waarde opgenomen.
- In het weerstandsvermogen is een extra voorzichtigheidsbuffer (boven het minimale niveau ad € 3 mio) opgenomen, aflopend vanaf 2021 ad €3,7 mio tot 2025 ad €1,1 mio.

13. In de 1^e begrotingswijziging 2021 is een post onvoorzien op de toegevoegde waarde in mindering gebracht van € 300.000 om de eventuele directe gevolgen van COVID-19 in de exploitatie 2021 te kunnen opvangen. Daarnaast wordt er vanaf 2021 een hoger dan strikt noodzakelijk weerstandsvermogen voor de WAA als totaal aangehouden als achtervanger voor het geval dat..... Een eventuele compensatie hiervoor o.a. vanuit het Rijk is in 2021 als PM opgenomen. Voor 2022 en volgende jaren zijn in dit kader eventuele extra kosten én eventuele compensatie hiervoor beiden als PM opgenomen.
14. Een in enig jaar hogere gemeentelijke tekortfinanciering dan benodigd wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve. Hogere tekorten dan de vaste gemeentelijke tekortfinanciering in enig jaar worden in mindering gebracht op de egaliseringsreserve. Jaarlijks zal opnieuw het bedrag worden bekeken op basis van de dan geldende situatie en/of verwachtingen. De gemeentelijke

tekortfinanciering was t/m 2017 gefixeerd op € 3.183.000. Als gevolg van beter dan begrote exploitatieresultaten in 2016 en 2017 én minder frictiekosten is de gemeentelijke tekortfinanciering verlaagd naar € 1,6 mio in 2018, € 1,3 mio in 2019, en € 1,6 mio in 2020. Door betere dan begrote resultaten over 2019 en 2020 wordt, volgens bestuurlijke uitgangspunten (voorkómen van een jaarlijkse zeer wisselende tekortfinanciering), de tekortfinanciering vanaf 2021 t/m 2025 gefixeerd op een stabiel jaarlijkse niveau ad € 1,1 mio. In onderstaande grafiek is het concernresultaat en de jaarlijks gemeentelijke tekortfinanciering vanaf 2016 t/m 2025 weergegeven:

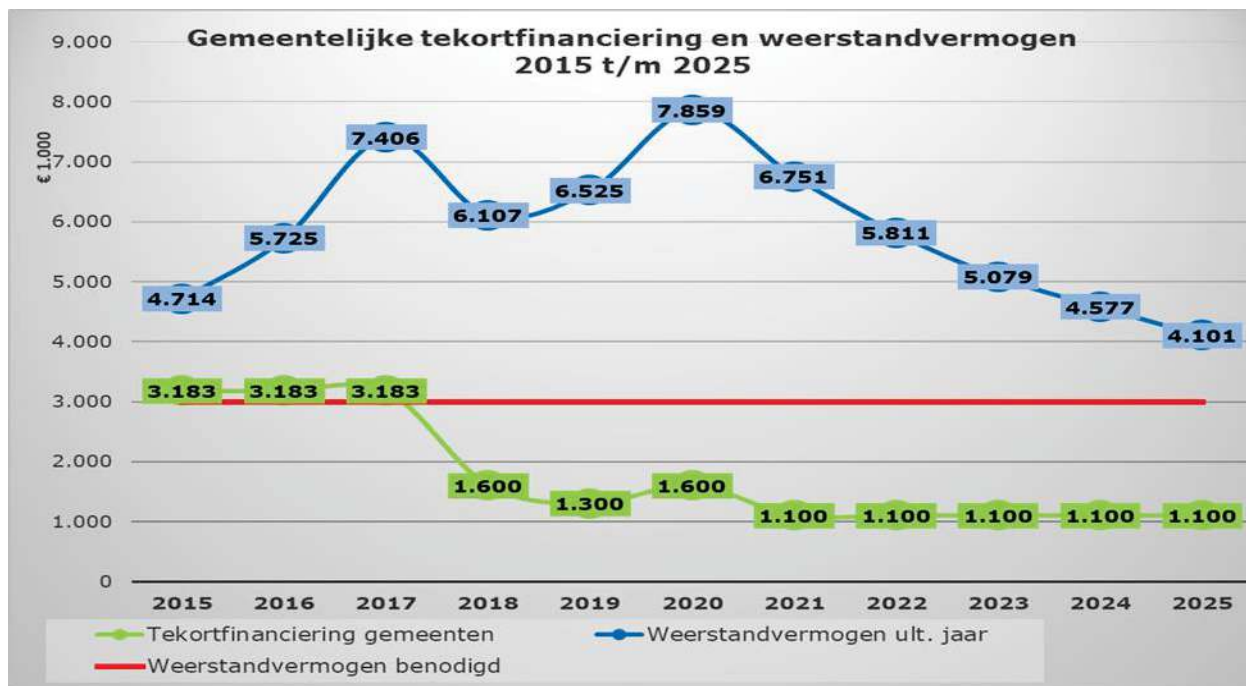

15. Het (verwachte) tekort a.g.v. het negatieve concernresultaat wordt, behalve door de gemeentelijke tekortfinanciering, verder opgevangen door:
- a) de inzet van de bestemmingsreserve (ter dekking van frictiekosten),
 - b) de al genoemde vrijval van de bestemmingsreserve frictie ad € 147.500 jaarlijks van 2021 t/m 2024, en
 - c) door inzet van de vrije algemene reserves middels een zgn. egalisatiefonds resp. weerstandsvermogen.

De vrije reserves van WAA Venlo e.o. en WAA groep nv tezamen bedragen eind 2020 (voorlopige cijfers) € 7,8 mio. Als gevolg van de onder 14 vermelde verlagingen van de gemeentelijke tekortfinanciering wordt dit ultimo 2020 opgebouwde weerstandvermogen tot 2025 geleidelijk afgebouwd tot € 4,1 mio, d.w.z. nog ruim boven het bestuurlijke wenselijk geachte minimaal benodigde niveau ad € 3 mio. Hiermee is nog een extra voorzichtigheidsbuffer i.v.m. mogelijke negatieve coronagevolgen aanwezig, zoals hierboven (zie 12) vermeld. Tevens is, in het licht van de komende onzekerheden t.a.v. de nieuwe ontwikkelingen, voldoende ruimte voor het opvangen van de toekomstige onzekerheden voor bestuurlijke correcties die kunnen voortvloeien uit andere koersbijstellingen.

16. Het bovengenoemde weerstandvermogen met een minimumniveau ad € 3 mio is bestuurlijk vastgelegd, in de verhouding ca. € 2,5 mio bij WAA groep nv en ca. € 0,5 mio bij het Schap. Door verlaging van de uitvoerings- en plaatsingsbijdragen die het Schap aan WAA groep nv betaalt (2021 t/m 2025 jaarlijks gemiddeld €565.000) blijft deze verhouding in stand.

Onderstaand is het (verwachte) verloop van dit weerstandsvermogen voor WAA overall (Schap incl. uitvoeringsorganisatie WAA groep nv) in de tijd x € 1.000 in relatie tot het gewenste minimumniveau aangegeven voor 2015 t/m 2025:

Voor de periode 2021 t/m 2025 wordt verwacht dat het beschikbare weerstandsvermogen overall nog voldoende zal zijn om eventuele onvoorziene tekorten op de gemeentelijke bijdragen af te dekken.

Op basis van de genoemde uitgangspunten ziet de meerjarenbegroting er als volgt uit:

Meerjarenperspectief in €1.000	2021 1e begr. wijz.	2022 prim. begr.	2023	2024	2025
Rijkssubsidie Wsw	12.092	11.975	11.856	11.810	11.880
Overige baten	0	0	0	0	0
Totaal baten	12.092	11.975	11.856	11.810	11.880
Uitvoerings- en plaatsingskst.	13.425	13.002	12.883	12.805	12.750
Reorganisatie-/frictiekosten	192	142	142	64	24
Overige kosten	448	360	328	329	331
Totaal lasten	14.065	13.504	13.353	13.198	13.105
Regulier exploitatieresultaat	-1.973	-1.529	-1.497	-1.389	-1.225
Concernresultaat	-1.973	-1.529	-1.497	-1.389	-1.225
Onttrekking bestemmingsreserve	217	142	142	64	24
Vrijval bestemmingsreserve	148	148	148	148	0
Toevoeging bestemmingsreserve	0	0	0	0	0
Onttrekking vrije reserve	508	140	108	77	101
Gemeentelijke tekortfinanciering	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100

Onderstaand de meerjarenbegroting weergegeven in structurele en incidentele baten en lasten conform het model Begrotingsevenwicht zoals voorgeschreven door het BBV:

Recapitulatie begrotingsevenwicht (in € 1.000)	2021			2022			2023			2024			2025		
	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel
Lasten programma Wsw	14.065	192	13.873	13.504	142	13.362	13.353	142	13.211	13.198	64	13.134	13.105	24	13.081
Totaal lasten programma's	14.065	192	13.873	13.504	142	13.362	13.353	142	13.211	13.198	64	13.134	13.105	24	13.081
Baten programma Wsw	12.092	0	12.092	11.975	0	11.975	11.856	0	11.856	11.810	0	11.810	11.880	0	11.880
Totaal baten programma's	12.092	0	12.092	11.975	0	11.975	11.856	0	11.856	11.810	0	11.810	11.880	0	11.880
Saldo van baten en lasten programma's	-1.973	-192	-1.781	-1.529	-142	-1.387	-1.497	-142	-1.355	-1.389	-64	-1.325	-1.225	-24	-1.201
lasten algemeen dekkingsmiddel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten diverse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten algemeen dekkingsmiddel	1.100	-681	1.781	1.100	-287	1.387	1.100	-255	1.355	1.100	-225	1.325	1.100	-101	1.201
baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten diverse	1.100	-681	1.781	1.100	-287	1.387	1.100	-255	1.355	1.100	-225	1.325	1.100	-101	1.201
Saldo van diverse	1.100	-681	1.781	1.100	-287	1.387	1.100	-255	1.355	1.100	-225	1.325	1.100	-101	1.201
Saldo totale saldo van baten en lasten van programma's en diverse	-873	-873	0	-429	-429	0	-397	-397	0	-289	-289	0	-125	-125	0
Stortingen in reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	725	725	0	282	282	0	250	250	0	141	141	0	125	125	0
Vrijval reserves	148	148	0	148	148	0	148	148	0	148	148	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal structurele lasten			13.873			13.362			13.211			13.134			13.081
Totaal structurele baten			13.873			13.362			13.211			13.134			13.081
Structurele baten - structurele lasten			0			0			0			0			0

Balans meerjarenoverzicht

Onderstaand een meerjarig overzicht van de geprognostiseerde balansposities van het Schap, waarin conform de verplichtingen vanuit de wet FIDO, zijn opgenomen de reserves en voorzieningen.

Omschrijving x €1.000	Ultimo jaar					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1. Activa						
1.1 Vaste activa						
1.1.1 Financiële vaste activa	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448
Totaal vaste activa	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448
1.2 Vlottende activa						
1.2.1 Uitzettingen korter dan 1 jaar	0	0	0	0	0	0
1.2.2 Liquide middelen	4.322	200	200	200	200	200
Totaal vlottende activa	4.322	200	200	200	200	200
Totaal activa	9.770	5.648	5.648	5.648	5.648	5.648
2. Passiva						
2.1 Vaste passiva						
Algemene reserve	300	300	300	300	300	300
Egalisatiereserve	1.237	729	589	481	404	303
Bestemmingsreserve	3.549	3.185	2.895	2.606	2.394	2.370
2.1.1 Totaal eigen vermogen	5.086	4.213	3.784	3.387	3.098	2.973
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0	0
2.1.2 Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves en voorzieningen	5.086	4.213	3.784	3.387	3.098	2.973
2.1.3 Vaste schulden langer dan 1 jaar	1.864	1.101	451	300	150	0
2.2 Vlottende passiva	2.820	334	1.413	1.961	2.400	2.675
Totaal passiva	9.770	5.648	5.648	5.648	5.648	5.648

De mutaties van de reserves zijn als volgt:

x €1.000	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Onttrekking bestemmingsreserve	-196	-217	-142	-142	-64	-24
Vrijval bestemmingsreserve	-100	-148	-148	-148	-148	0
Toevoeging / onttrekking egalisatiereserve	616	-508	-140	-108	-77	-101
Totaal	320	-873	-429	-397	-289	-125

De onttrekking van de bestemmingsreserve betreft bijdragen aan frictiekosten en projectkosten van WAA groep nv. De vrijval van de bestemmingsreserve betreft een bedrag ad €590.000 dat ultimo 2020 teveel is gereserveerd voor dekking van toekomstige frictiekosten. Dit bedrag zal conform bestuursbesluit (in december 2020) vanaf 2021 in vier jaren vrijvallen ter dekking van toekomstige exploitatietekorten van WAA Schap.

Bovenstaande balansposities en het eigen vermogensniveau en verloop zijn sec van toepassing voor het Schap. Daarnaast is ultimo 2020 ook bij de uitvoeringsorganisatie en 100% deelneming van het Schap zijnde WAA groep nv een vrij beschikbaar eigen vermogen aanwezig van € 6,3 mio (o.b.v. voorlopige cijfers). Dit vermogen zal, zoals eerder is aangegeven, worden afgebouwd, en wel tot € 3,5 mio eind 2025. Tezamen met het vermogen van Schap is dit nog ruim boven het gewenste minimale weerstandsvermogen voor WAA overall van € 3 mio, waardoor binnen WAA in totaal altijd nog voldoende vermogen beschikbaar is om eventuele tekorten a.g.v. tegenvallers volledig af te dekken binnen de gestelde veiligheidsmarge van het overall weerstandsvermogen.

Overige paragrafen

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het bestuur heeft in 2017 o.b.v. een modelmatige calculatie van het risico-/weerstandvermogen bepaald dat eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi tot een niveau van € 3 mio overall (Schap en WAA groep nv) voldoende zijn als weerstandvermogen om de eerste risico's binnen WAA zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Primaire begroting 2022	Verloop van de kengetallen					
	Werkelijk 2020	1e begr.-wijziging 2021	Primaire begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Netto schuldquote	-35%	-31%	-29%	-26%	-24%	-23%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	2%	9%	13%	16%	18%	19%
Solvabiliteitsrisico	52%	75%	67%	60%	55%	53%
Structurele exploitatieruimte	7%	-3%	-6%	-3%	-3%	-2%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote en de solvabiliteit nemen af vanaf 2020 doordat het Schap jaarlijks aflost op langlopende leningen in combinatie met een afname van vrije reserves vanaf 2020, omdat de concerntekorten niet volledig worden aangevuld door gemeentelijke tekortfinanciering, en doordat de bestemmingsreserve wordt aangesproken ter dekking van frictiekosten resp. deels vrijvallen. Hierdoor verslechtert de verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen. De exploitatieruimte blijft negatief omdat er, mede a.g.v. de hoge Wsw subsidietekorten, een blijvend tekort op de exploitatie is en voornamelijk blijft.

2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Het Schap kent zowel risico's als publiekrechtelijke organisatie als risico's vanuit het ondernemerschap omdat zij volledig aandeelhouder is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De verschillende risico's die het Schap loopt, zijn onderstaand weergegeven.

2.1 Risico's voor Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2015 oplopende ten opzichte van voorgaande jaren. Dit als gevolg van:

- **Risico: optimalisatie- en finetuning proces**

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat er in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te dempen. Al vanaf 2015 wordt deze koers van WAA jaarlijks herijkt. Zoals al aangegeven zijn per medio 2018 alle vervreemdingstrajecten incl. de vervreemding van Wsw Beschut naar gemeenten afgerond. WAA is daarmee omgevormd tot een sociaal duurzaam detachingsbedrijf voor Wsw-ers met een loonwaarde vanaf 30% en hoger (zgn. 'blauwe' / niet beschutte Wsw groep). Ondanks dat via verantwoordingen en begrotingen grotendeels duidelijk is wat het financiële effect is van de herijking van de koers, blijft het evident dat het niet geheel of gedeeltelijk passend kunnen plaatsen van Wsw-ers tegen optimaal renderende condities van groot belang is voor het uiteindelijke resultaat van WAA overall. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen die hierbij nodig zijn, zal direct een effect hebben op de exploitatie van zowel WAA groep nv als WAA Venlo e.o., en de mate waarin dit proces slaagt is tevens een financieel risico voor WAA Venlo e.o.

- **Risico: mogelijke herijking bestuurlijke constellatie WAA**

Zoals eerder is aangegeven, zijn de gemeenten al enkele jaren bezig om te onderzoeken of en zo ja hoe, wat, waar en wanneer zij een stap wil gaan zetten om alle activiteiten voor de Participatiewet integraal en in samenhang samen te voegen. Een dergelijk proces kan en zal een risico vormen voor de continuïteit van de organisatie WAA over de volle breedte. Nog los daarvan zal een dergelijke operatie naar verwachting omvangrijk zijn, en zowel qua omvang als ook inhoudelijk complex. Eventuele externe en specialistische fiscale, juridische en personele ondersteuning zal daarbij zeker aan de orde zijn. Hiervoor zijn in 2020 beperkt middelen gereserveerd. Het zal evident zijn dat hier een risico op ontoereikendheid hiervan schuilt.

Een ander gevolg van dit proces is dat de huidige WAA stil blijft staan; er wordt beperkt geïnvesteerd in het gereedschap (o.a. ICT) en de organisatie. Beperkt investeren geeft een risico van bijblijven maar niet ontwikkelen, en derhalve stilstand. Stilstand is achteruitgang, zeker in de dynamische omgeving waarin WAA opereert. Ook hier is een latent risico aanwezig dat steeds pregnanter wordt naarmate finale besluitvorming rond dit thema uitblijft en de toekomst langer en langer onzeker blijft. Een risico op een organisatie die straks zover achterloopt dat alleen met extra grote inspanningen weer aansluiting gevonden kan worden bij het dan geldende heden. Als dat dan überhaupt nog lukt.... Dit risico is eind 2019 ook nadrukkelijk benoemd door onze externe accountant in een bestuurlijke toelichting bij haar management letter.

- **Risico's uit hoofde van de Wsw**

Steeds meer zijn de financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw a.g.v. de doorlopende en oplopende rijksbezuinigingen vanaf 2015 tot en met 2020, vanuit het Rijk naar de SW-bedrijven resp. haar deelnemende gemeenten verlegd. Het lijkt erop dat deze beweging vanaf 2021 tot staan is gekomen maar niets is minder waar; de rijksbijdrage wordt vanaf 2021 weliswaar niet verder autonoom gekort, maar blijft wel structureel op een fors lager niveau dan oorspronkelijk het geval was. En is hiermee verre van kostendekkend ten opzichte van de verplichtingen die hierbij horen. In combinatie met de verdere uitrol van de Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de Wsw. Daarenboven is het zeker niet uit te sluiten dat de rijksbezuinigingen op de Wsw en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid tóch verder zullen gaan dan tot nu toe is aangegeven en aangenomen. Dit omdat deze worden bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke waarden vaker prevaleren boven bedrijfseconomische realiteit en rationaliteit. Dit is nadrukkelijk een risico voor zowel WAA als haar deelnemende gemeenten!

Het zal duidelijk zijn dat alle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de Wsw over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de volgende verbouwfase bij bestaande modaliteiten, maar ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn en in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Daarnaast is in de Participatiewet aangegeven dat de Wsw vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de Wsw krimpt de Wsw-bezetting van het Schap waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan. Vanaf 2018 is dit al zichtbaar en in 2019 loopt dit zgn. negatieve economies-of-scale-effect verder op. In deze begroting wordt hier rekening mee gehouden maar het is niet mogelijk alle effecten hiervan exact voor alle toekomstige jaren in te schatten. Hierdoor is en blijft dit altijd een risico.

- **Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling**

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW-geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

- **Demografische risico's**

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving is ook bij WAA een issue dat bij WAA zelfs nog sterker doorwerkt dan in de samenleving. Een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat de gemiddelde leeftijd hoger is dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met een oplopende krimp en hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt er steeds nadrukkelijker nagedacht over en gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

- **Fiscale risico's**

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. WAA Venlo e.o. is hierbij aangemerkt als een Gemeenschappelijke Regeling die geen winststreven heeft en die zich om die reden niet als onderneming voor de vennootschapsbelasting kwalificeert. De uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is te zien als een overheids-nv die sec de Wsw uitvoert met haar werkactiviteiten en om die reden valt onder de vrijstellingsbepalingen van de nieuwe Wet Vpb. Beide vrijstellingen zijn eind 2017 formeel door de Belastingdienst goedgekeurd en bevestigd. De 100% dochtermaatschappijen van WAA groep nv, Beheermaatschappij Werkvoorziening Venlo bv en Vindt bv, zijn beide wel aangemerkt als formeel Vpb-plichtig, maar voeren feitelijk (momenteel) geen onderneming. Hierdoor is de materiële Vpb-plicht voor deze beide bedrijven nagenoeg nihil. Ondanks dat ten aanzien van fiscaliteiten en vennootschapsbelasting e.e.a. vanaf 2017 is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De hele wet- en regelgeving op dit terrein is nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

- **Financieringsrisico's**

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico's met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico's wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

- **Risico's COVID-19 t.a.v. Rijksbijdrage Wsw**

Ondanks dat COVID-19 wel een fors effect heeft bij WAA, zijn de effecten hiervoor voor sec het Schap op kortere termijn vooralsnog beperkt. Als gekeken wordt naar de langere termijn (2021 en verder) kan het een ander verhaal zijn en kan de huidige crisis naar verwachting wél een forse directe impact hebben op het Schap. Het Rijk en gemeenten hebben nl. een gentlemen's-agreement waarbij het financiële uitgangspunt is "Samen de trap op, samen de trap af". Concreet; als het goed gaat met de Rijksbegroting straalt dit af op gemeenten, maar andersom ook. En m.n. dat laatste, is nu bij het Rijk aan de orde.

Dit gezamenlijke beleid is door het Rijk voor 2020 voorlopig in de ijskast gezet maar voor de jaren na 2020 onderwerp van discussie en onderzoek tussen het Rijk en de VNG. Mocht dit beleid onveranderd worden doorgezet, dan moeten gemeenten vanaf 2021 - rekening houdende met de enorme impact die alle compensatieregelingen vanuit het Rijk nu en in de toekomst hebben op de lopende Rijksbegroting - mogelijk rekening houden met mogelijk forse kortingen, ook op het Participatiebudget incl. rijksbijdrage Wsw vanaf 2021. Het hoe, wat en waar verder is nog niet bekend en derhalve vooralsnog PM. Maar daardoor niet minder relevant.

2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap

- **Risico: resultaten deelneming in WAA groep nv**

Door de juridische splitsing vanaf 1-1-2004 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico's uit hoofde van het ondernemerschap. Als 100% aandeelhouder in WAA groep nv loopt het Schap deze risico's natuurlijk wel. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen, via de waardering van de deelneming in de nv, een effect hebben op de resultaten van het Schap. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert.

- **Risico's COVID-19 op bedrijfsvoering van deelneming WAA Groep nv**

Ondanks de verwachting dat WAA voldoende in staat is de gevolgen van COVID-19 op kortere termijn zelf op te vangen, zijn er natuurlijk wel stevige directe en indirecte risico's hieraan verbonden. Op korte termijn moet dan met name gedacht worden aan een gehele en/of volledige shutdown van bedrijven waardoor WAA groep nv veel minder resp. geen toegevoegde waarde meer ontvangt en extra kosten moet maken omdat plaatsingen bij inleners al dan niet tijdelijk mogelijk zijn. Wekelijks wordt deze impact gemonitord d.m.v. een geactualiseerde impactanalyse.

Ook verdere en meer langdurige sluitingen van bedrijven zijn een risico in dit kader. Terwijl een compensatie van het Rijk, zeker op een wat langere termijn, nog maar de vraag is. En ondanks het feit dat WAA groep nv voldoende eigen middelen heeft om de COVID-crisis op korte termijn vooralsnog het hoofd te bieden, is de aard en omvang van deze crisis vooralsnog onzeker. En zeker als het langer duurt dan 2021 nemen de risico's voor zowel WAA groep nv als in haar verlengde het Schap WAA toe. De omvang van dit risico is overigens vooralsnog niet in te schatten en derhalve PM.

- **Risico: ontwikkelingen op de arbeidsmarkt**

Een ander risico voor WAA is dat met de afronding van de strategienota Samen Anders! de organisatie WAA nadrukkelijk de beweging van "binnen naar buiten" heeft afgerond en als sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf verder gaat. Als door interne of externe (markt-) omstandigheden de invulling van detacheringen en uitplaatsingen niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als – in het verlengde hiervan – deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van alle begrotingen vanaf 2015 uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van Wsw-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajong.

- **Risico: vervuilde gronden**

Het Schap was tot medio 2018 eigenaar van (onder-)gronden aan de Edisonstraat in Venlo en van de Kwekerij Roobeek. En ondanks dat zowel het complex aan de Edisonstraat als de Kwekerij vervreemd zijn, kan er voor WAA t.a.v. milieuvervuilingen een staartverplichting uit voortvloeien. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat er momenteel geen sprake is van milieurisico's en/of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, die niet in beeld en opgelost resp. afgekocht zijn, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

- **Risico: transitievergoedingen**

Per 1 juli 2015 is de Wet Werk & Zekerheid (WWZ) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest en uitstromen richting WIA/IVA kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Medio 2019 is door het Rijk aangegeven dat alle al betaalde en toekomstige transitievergoedingen voor de laatste categorie bij het UWV kunnen worden gedeclareerd. Echter, voor andere uitdiensttredingen zoals ontslag op staande voet etc. geldt dit niet. Zeker omdat de meeste Wsw-dienstverbanden al erg lang lopen zijn de kosten die hieruit voortvloeien vaak hoog en onvoorspelbaar en vormen een financieel risico voor WAA en haar gemeenten.

- **Risico: AVG**

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen en laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel "AVG-proof" is, moet er nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AVG-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. En ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat er iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu eenmaal fouten. Vanuit die optiek is er nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

- **Risico: cyberrisico's**

Recente voorvallen van organisaties die zijn aangevallen door hackers of internetcriminelen hebben aangetoond dat elke organisatie tegenwoordig risico loopt op verstoring of zelfs lamlegging van de interne werkprocessen door virussen a.g.v. malware of door bedreigingen via ransomware. WAA heeft tegen deze risico's wel maatregelen genomen, zowel fysiek en softwarematig als in risicoafdekking (cyberverzekering). Desondanks is algemeen bekend dat beveiliging tegen cyberrisico's vaak achter de nieuwste ontwikkelingen aanloopt, en er dus altijd een latent cyberrisico aanwezig is.

- **Risico Effecten WAB**

Vanaf 1-1-2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) van kracht. Deze wet herbergt verschillende kaders en maatregelen die de inzet van tijdelijke arbeidskrachten voor alle organisaties fors duurder en risicovoller maken dan eerder het geval. Weliswaar zet WAA maar in beperkte mate arbeidskrachten in die niet onder de Wsw vallen en met een tijdelijk contract, maar desalniettemin zit hierin een risico. Een juridisch maar ook financieel risico indien er op dit vlak menselijke fouten gemaakt worden door (bijv. termijnoverschrijdingen e.d.).

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Na de verkoop van haar gronden in 2017 en 2018 heeft WAA Venlo e.o. geen kapitaalgoederen meer. Derhalve is er geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

4. Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut. Hierin is opgenomen dat jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing wordt gegeven van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat er voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2020 ruim heeft voldaan aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000

1^e kwartaal 2020:

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo januari	-120	2	-119
ultimo februari	-628	5	-622
ultimo maart	1.706	786	2.492
(4) Gemiddelde van (3)			584
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.176
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		1.760
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

2^e kwartaal 2020:

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo april	3.086	11	3.097
ultimo mei	1.307	15	1.322
ultimo juni	2.077	6	2.084
(4) Gemiddelde van (3)			2.167
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.176
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		3.343
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

3^e kwartaal 2020:

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo juli	1.411	6	1.417
ultimo augustus	466	8	475
ultimo september	211	9	220
(4) Gemiddelde van (3)			704
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.176
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		1.880
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

4^e kwartaal 2020

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo oktober	56	9	66
ultimo november	-61	7	-54
ultimo december	-4.063	4.322	260
(4) Gemiddelde van (3)			90
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.176
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		1.266
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

Renterisico vaste schuld

Bedragen x € 1.000

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Realisatie 2020	Begroting 2021 na wijziging	Primaire begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
(1)	Renteherziening	0	0	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	764	764	651	150	150	150
(3)	Renterisico	764	764	651	150	150	150
(4)	Renterisiconorm	2.657	2.813	2.701	2.671	2.640	2.621
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	1.893	2.049	2.050	2.521	2.490	2.471
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0	0	0
Berekening Renterisiconorm:							
(4a)	Totaal lasten boekjaar	13.284	14.065	13.504	13.353	13.198	13.105
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%	20%
(4) =(4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	2.657	2.813	2.701	2.671	2.640	2.621

Volgens art. 2 Wet FIDO, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000.

EMU-saldo		x € 1000						
		Realisatie		Begroting				
	Omschrijving	2020)	2021 voor wiz.	2021 na 1e wiz.	2022	2023	2024	2025
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.280	-2.000	-1.973	-1.529	-1.497	-1.389	-1.225
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0	0
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0	0
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden waaronder in het Schap deelnemende gemeenten, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	1.600	1.600	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten	0	0	0	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?							
Berekend EMU-saldo		320	-400	-873	-429	-397	-289	-125

*) volgens voorlopige cijfers

Liquiditeitsprognose

Onderstaand volgt de liquiditeitsprognose voor het concern WAA overall in 2021 en 2022.

x €1.000	WAA Schap	WAA groep nv	Totaal
Saldo 1-1-2021	4.322	3.616	7.938
<i>1e begrotingswijziging 2021</i>			
Resultaat boekjaar	-508	-600	-1.108
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	0	48	48
Mutaties voorzieningen	n.v.t.	0	0
Aflossingen langlopende leningen	-763	n.v.t.	-763
Verrekening rekening-courant	-2.851	2.851	0
Mutaties in werkkapitaal	PM	PM	PM
Investerings in (im-)materiële vaste activa	0	-160	-160
Desinvesterings in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Saldo 31-12-2021	200	5.755	5.955
<i>Primaire begroting 2022</i>			
Resultaat boekjaar	-140	-800	-940
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	0	54	54
Mutaties voorzieningen	n.v.t.	0	0
Aflossingen langlopende leningen	-651	n.v.t.	-651
Verrekening rekening-courant	791	-791	0
Mutaties in werkkapitaal	PM	PM	PM
Investerings in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Desinvesterings in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Saldo 31-12-2022	200	4.218	4.418

Uit bovenstaande prognose blijkt dat, o.b.v. het uitgangspunt dat zowel financiering als liquiditeitenbeheer concern breed binnen WAA bekeken wordt, het concern WAA onverminderd over voldoende financieringsmiddelen en liquiditeiten beschikt voor 2022. Op grond hiervan is het niet opportuun in 2022 nieuwe financieringsmiddelen aan te trekken.

5. Verbonden partijen

Het Schap kent slechts één verbonden partij, namelijk WAA groep nv (gevestigd aan de Edisonstraat 8 te Venlo), waarvan het Schap 100% eigenaar is. WAA groep nv voert namens het schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract loopt tot en met 31 december 2021 en kent een verlengingsoptie voor 2022 en volgende jaren.

Het begrote resultaat van WAA groep nv in 2022 is -/- € 800.000. Dit tekort zal binnen WAA groep nv zelf worden gedekt door de inzet van overschotten uit vorige jaren resp. vrije reserves. De begrote totale exploitatie van de WAA groep nv (totaal baten en lasten) over 2022 bedraagt naar verwachting ongeveer € 34.000.000.

6. Lokale heffingen

Het Schap kent geen lokale heffingen.

7. Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Het Schap heeft, na de verkoop van haar gronden in 2017 en begin 2018, geen gronden meer in bezit.

Overzicht van baten en lasten begroting 2022

Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting 2022		Begroting 2021 na 1e wijziging		Primaire begroting 2021		Werkelijk 2020 *)	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Rijkssubsidie Wsw		11.975		12.092		11.919		12.005
Diverse baten		0		0		0		933
Totale baten		11.975		12.092		11.919		12.938
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	13.002		13.425		13.423		12.759	
Administratiekosten	65		64		63		63	
Personeelskosten bestuur	21		20		21		20	
Rentekosten minus – opbrengsten	51		71		47		67	
Kosten uitplaatsingen en herindicatie	115		113		113		110	
Frictiekosten bijdrage aan NV	142		192		120		166	
Projectkosten bijdrage aan NV	0		25		25		30	
Overige algemene kosten	108		155		107		70	
Totale lasten		13.504		14.065		13.919		13.285
Exploitatieresultaat		-1.529		1.973		-2.000		-347
Bijdrage aan WAA groep nv		0		0		0		-933
Concernresultaat		-1.529		-1.973		-2.000		-1.280
Dekking concernresultaat:								
Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw		1.100		1.100		1.600		1.600
Begroot saldo baten en lasten		-429		-873		-400		320
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve		142		217		145		196
Vrijval bestemmingsreserve		147		148		100		100
Toevoegingen aan bestemmingsreserve		0		0		0		0
Begroot resultaat (te dekken uit alg. reserve)		-140		-508		-155		616

*) betreft voorlopige cijfers

Kasstroomoverzicht

(x € 1.000)

Resultaat (te dekken uit algemene reserve)
Mutaties in bestemmingsreserve
Mutaties in werkkapitaal

Kasstroom uit operationele activiteiten

Desinvesteringen mat. vaste activa
Resultaat deelnemingen

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

Aflossingen van langlopende schulden

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Mutatie geldmiddelen

*) betreft voorlopige cijfers

Saldi geldmiddelen:

Beginstand boekjaar

Eindstand boekjaar

Mutatie

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijziging	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
	-140	-508	-155	616
	-289	-365	-245	-295
	1.080	-2.486	1.164	4.763
Kasstroom uit operationele activiteiten	651	-3.359	764	5.084
Desinvesteringen mat. vaste activa	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	0	0	0	0
Aflossingen van langlopende schulden	-651	-764	-764	-764
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-651	-764	-764	-764
Mutatie geldmiddelen	0	-4.123	0	4.320

Beginstand boekjaar	200	4.323	200	3
Eindstand boekjaar	200	200	200	4.323
Mutatie	0	-4.123	0	4.320

Toelichting op de programmabegroting

Zoals eerder reeds is vermeld, dient er nadrukkelijk rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van jaren t/m 2017 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, fors lager is dan in voorgaande jaren. Dit omdat vanaf 2018 geen sprake meer is van een integrale maar van een deeltuitvoering van de Wsw voor de gemeenten via WAA. Vanaf 1-1-2018 staan gemeenten nl. zélf aan de lat voor de uitvoering van het beschutte deel van Wsw.

Rijksvergoeding Wsw (excl. COVID-19 bijdragen)

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Rijksvergoeding Wsw regulier	11.975	12.092	11.919	12.005
Bij: bonus Begeleid werken	0	0	0	0
Af: korting rechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal rijksbijdrage	11.975	12.092	11.919	12.005
Aantal SE incl. Begeleid werken	414,2	430,5	453,9	444,38
Rijkssubsidie regulier per SE (x € 1)	28.911	28.086	26.261	27.016

** Voorlopige cijfers en rijksbijdrage excl. eenmalige COVID-compensatie 2020*

De omvang van de door het Schap van de (deelnemende) gemeenten te ontvangen vergoeding is gebaseerd op:

- de Rijksbijdrage Wsw bijdrage als onderdeel van het participatie-budget 2022 zoals die in de decembercirculaire 2020 van SZW gepubliceerd is en
- op een raming van de gemiddelde Wsw-bezetting per gemeente voor 2022 per gemeente.

Ondanks de jaarlijkse kortingen op de rijkssubsidie per SE t/m 2020, is deze in 2020 gestegen met € 1.110 (=4,3%). Dit m.n. door niet begrote extra uitstroom Wsw op landelijk schaal in 2019 die, bij een gelijkblijvend macrobudget over 2020, in 2020 zorgde voor een hogere rijksbijdrage per Wsw arbeidsplek bij landelijk minder Wsw-ers. En omdat deze methodiek bij het Rijk ook voor komende jaren niet verandert, is dit een effect dat ook doorwerkt in volgende jaren.

Deze ontwikkeling was in eerste instantie in de WAA begroting niet verwacht en begroot voor 2020 en volgende jaren. Hierdoor is ook de rijksbijdrage 2021 na 1^e begrotingswijziging en volgende jaren hoger dan in de primaire begroting 2021. In deze primaire begroting 2022 is de rijksbijdrage opgemaakt volgens de decembercirculaire 2020 en tevens met een verwachte LPO

(loonprijscompensatie) van 1,35%. De loonkosten per fte Wsw zullen in 2022 stijgen met 2,25% t.o.v. 2021. Door een verwachte hogere stijging van rijkssubsidie per SE (met 2,9%) stijgt de subsidieratio (rijkssubsidie t.o.v. de loonkosten Wsw) in 2022 naar 88,0% (begroting 2021: 87,2%). Het zgn. "subsidiegat" komt, ondanks de dalende en lagere bezetting SW, in 2022 uit op een tekort van ca. € 1,7 mio (begroting 2021: - € 1,8 mio).

Diverse baten

In 2020 betreft dit de voor heel 2020 via gemeenten van het Rijk ontvangen eenmalige zgn. coronabijdrage om de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering te mitigeren. In 2020 bedroeg deze eenmalige bijdrage ongeveer € 2.098 per arbeidsjaar Wsw. Voor alle jaren na 2020 is een eventuele bijdrage uit dien hoofde als PM geraamd.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	31.392	31.182	29.573	28.712
Dekkingsgraad rijkssubsidie : Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,92	0,90	0,89	0,94

*) betreft voorlopige cijfers

Ten opzichte van de realisatie 2020 stijgen de bruto uitvoerings- en plaatsingskosten per SE in 2021 en 2022, dit vooral door de daling van de toegevoegde waarde a.g.v. de verwachte gevolgen van de coronacrisis, en verder door hogere reguliere personeelskosten per fte in 2021, en door de krimp van de SW-populatie die sneller gaat dan de afbouw van de exploitatiekosten.

Personeelskosten bestuur

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Salarissen en sociale premies	21	20	20	20
Totaal	21	20	20	20

* Voorlopige cijfers

Rentekosten minus –opbrengsten

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Rentekosten leningen o/g	51	71	47	67
Rentekosten overige	0	0	0	0
Renteopbrengsten	0	0	0	0
Totaal	51	71	47	67

* Voorlopige cijfers

De rentekosten stijgen in 2021 na 1^e begrotingswijziging t.o.v. de primaire begroting door een met ingang van 2021 ingevoerde negatieve rente op grote delen van de lopende betaalrekeningen bij huisbankiers. In de primaire begroting 2022 dalen de rentekosten t.o.v. 2021 door aflossingen op langlopende leningen.

Kosten uitplaatsingen en herindicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van uitplaatsingen en herindicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv. In 2022 is € 115.000 begroot (2021: € 113.000).

Projectkosten bijdrage aan NV

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Projectkosten bijdrage aan NV	0	25	25	30
Totaal	0	25	25	30

* Voorlopige cijfers

De bijdrage in de projectkosten aan WAA groep nv worden, op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit de bestemmingsreserve.

Frictiekosten bijdrage aan NV

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Frictiekosten bijdrage aan NV	142	192	120	166
Totaal	142	192	120	166

* Voorlopige cijfers

De frictiekosten betreffen vooral personeelskosten van boventallig personeel, en worden op basis van bestuursbesluiten gedekt uit de bestemmingsreserve.

Overige algemene kosten

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Accountantskosten	47	46	47	50
Kosten modernisering Wsw	25	75	25	11
Onvoorzien	25	24	24	0
Overige	11	10	11	9
Totaal	108	155	107	70

* Voorlopige cijfers

De kosten modernisering Wsw betreffen m.n. de inzet van externe deskundigen vanuit een gemeenschappelijke vraag en gemeenschappelijk belang van alle drie de deelnemende gemeenten te dekken voor het geval de voorgenomen integratie van WAA en het sociale domein van de gemeente Venlo doorgaat.

Onder de post Onvoorzien zijn, naast een budget voor onvoorziene zaken, in 2022 (evenals voorgaande jaren) ook middelen begroot om eventuele verschillen tussen de ontvangen rijksbijdrage en uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw a.g.v. afwijkingen tussen begrote en feitelijk ingevulde Wsw-bezetting bij het Schap te kunnen opvangen.

Bijdragen aan WAA groep nv

Via de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage is de eenmalige rijkscompensatie over 2020 om de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering te mitigeren, in lijn met bestuurlijke besluitvorming in 2020, volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Dit zal ook gebeuren met eventuele volgende compensaties. Hierdoor worden de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering / exploitatie en de compensatie hiervoor binnen de WAA constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze Coronabijdrage van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage Wsw, wordt de ontvangst hiervan in de exploitatie van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA groep nv wordt ook apart verantwoord onder deze post Bijdragen van/aan Derden.

Onttrekkingen uit bestemmingsreserve

De hierboven vermelde bijdragen in projectkosten en frictiekosten aan WAA groep nv worden op basis van bestuursbesluiten gedekt uit bestemmingsreserves.

	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Projectkosten bijdrage aan NV	0	25	25	30
Frictiekosten bijdrage aan NV	142	192	120	166
Totaal onttrekkingen	142	217	145	196

* Voorlopige cijfers

Toevoeging aan bestemmingsreserve

In 2021 en 2022 is geen toevoeging aan de bestemmingsreserve begroot. De in voorgaande jaren gereserveerde frictiemiddelen zijn naar verwachting toereikend om de geplande ombouw/transitie van WAA volledig te financieren.

Vrijval uit bestemmingsreserve

Vanaf 2020 tot en met 2024 is een jaarlijkse vrijval begroot uit de bestemmingsreserve voor frictie. In 2020 was dit €100.000, en in 2021 t/m 2024 jaarlijks €147.500. Dit omdat de in voorgaande jaren gereserveerde frictiemiddelen per ultimo 2020 naar verwachting voor in totaal €590.000 bovenmatig en niet meer direct noodzakelijk zijn om de geplande ombouw/transitie van WAA uit hoofde van het strategische plan "Samen Anders!" volledig af te financieren. De jaarlijkse vrijval gespreid over vijf jaren geschiedt conform in december 2019 en december 2020 genomen bestuursbesluiten.

Gemeentelijke bijdrage Wsw ter financiering van het tekort

Bedragen x € 1.000	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Totaal gemeentelijke bijdrage Wsw	1.100	1.100	1.600	1.600
Aantal SE incl. Begeleid werken	593,6	616,5	644,7	643,8
Af: naar Werken in buurten	-179,4	-186,0	-190,8	-199,4
Resteert aantal SE	414,2	430,5	453,9	444,4
Gemeentelijke bijdrage per SE (x € 1)	2.656	2.555	3.525	3.601

* Voorlopige cijfers

Taakvelden

Het Schap voert één programma uit, de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor er geen sprake is van overheadkosten, resp. kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van algemene overheadkosten zijnde indirecte kosten.

Taakvelden (in € 1.000)	Primaire Begroting 2022		Begroting 2021 na 1e wijziging		Primaire Begroting 2021		Realisatie 2020	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1 Bestuur		21		20		20		20
0.4 Overhead		173		244		196		163
0.5 Treasury		51		71		46		67
0.8 Overige baten en lasten		142		192		120		166
0.10 Mutaties reserves	290		365		245		296	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	140		508		155		-616	
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	13.075	13.117	13.192	13.538	13.519	13.537	13.605	12.869
Totaal generaal	13.504	13.504	14.065	14.065	13.919	13.919	13.285	13.285

Kengetallen

Bedragen in €	Primaire begroting 2022	Begroting 2021 na 1e wijzig.	Primaire begroting 2021	Werkelijk 2020 *)
Aantal Wsw-ers in SE (gemiddeld)	593,6	616,5	644,7	643,8
Af: naar Werken in buurten	-179,4	-186,0	-190,8	-199,4
Resteert aantal SE	414,2	430,5	453,9	444,4
Rijkssubsidie regulier per SE	28.911	28.086	26.261	27.016
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	31.392	31.182	29.573	28.712
Dekkingsgraad rijkssubsidie : uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,92	0,90	0,89	0,94
Ziekteverzuim Wsw	12,0%	12,0%	12,0%	16,7%

* Voorlopige cijfers

Jaarstukken 2020

Gemeenschappelijke Regeling WAA

Aanvullende

Arbeid Venlo e.o.

Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel.: 077-3898383
E-mail: info@waagroep.nl

Venlo, 31-3-2021

JAARSTUKKEN

2020

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING WAA

**WAA Venlo e.o.
Prinsessesingel 10
5911 HT Venlo
Tel.: 077-3898383
E-mail : info@waagroep.nl**

Inhoudsopgave

1. Jaarverslag	5
1.1 Programmaverantwoording	10
1.1.1 Doelstelling van WAA	10
1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	10
1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur	10
1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw	12
1.1.6 Programma sociale werkvoorziening	13
1.1.6.1 Algemeen	13
1.1.6.2 Sociaal beleid	14
1.1.6.3 Financieel beleid	16
1.1.6.4 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	17
1.1.7 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	17
1.1.8 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening	18
1.2 Paragrafen	19
1.2.1 Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing	19
1.2.1.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie	19
1.2.1.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap	22
1.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen	23
1.2.3 Financiering	23
1.2.4 Verbonden partijen	26
1.2.5 Grondbeleid	26
1.2.6 Bedrijfsvoering	26
2. Jaarrekening 2020	29
2.1 Balans per 31 december	30
2.2 Overzicht van baten en lasten	33
2.3 Toelichtingen	34
2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	34
2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020	36
2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	38
2.3.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	42
2.3.4.1 Analyse begrotingsafwijkingen en rechtmatigheid van afwijkingen	42
2.3.5 Taakvelden	42
2.3.5.1 Overzicht van baten en lasten naar gemeentelijke taakvelden	42
2.3.6 Overige gegevens	43
2.3.6.1 Gebeurtenissen na balansdatum	43
3. Bijlagen	45
3.1 Recapitulatie begrotingsevenwicht	45
3.2 Sisa	46
3.3 Kengetallen	46
3.4 Overzicht verdeling reguliere gemeentelijke bijdragen 2020	47
3.5 Voorstel resultaatbestemming	47
3.6 Controleverklaring	48

1. Jaarverslag

Voor u ligt de jaarrekening 2020 van de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen het Schap). Deze jaarrekening is opgemaakt conform de verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling zoals verwoord in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Inleiding

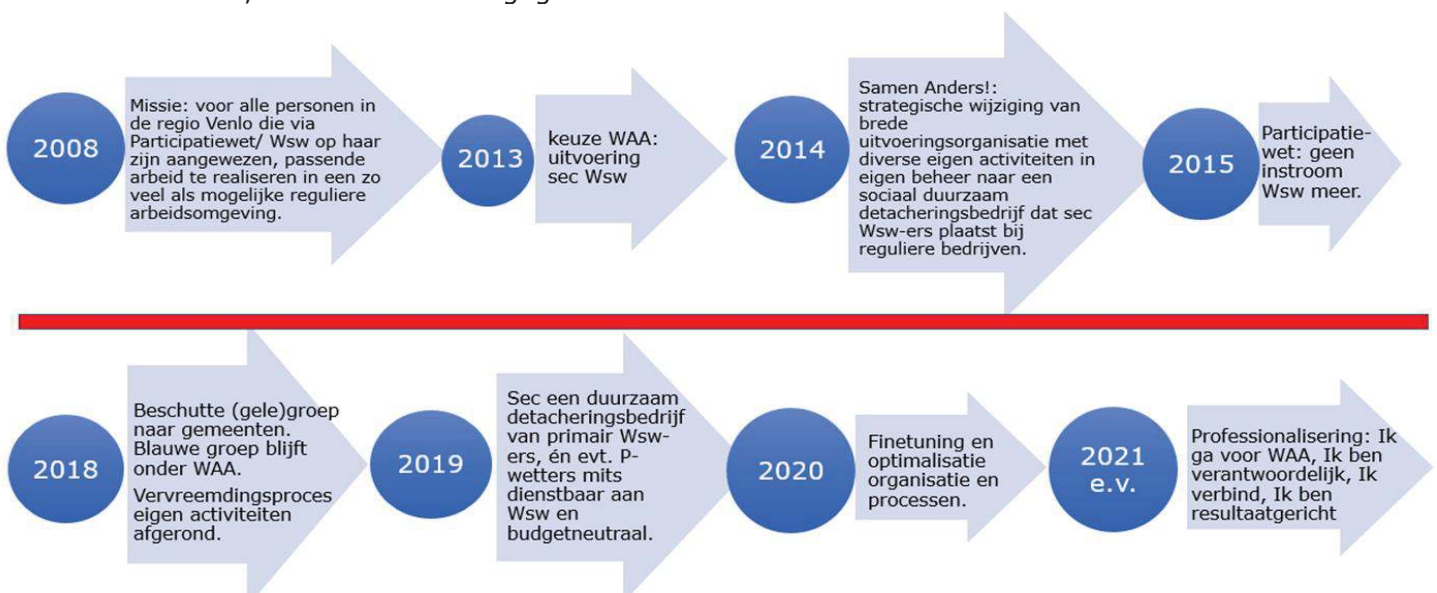
- **Strategie, koers, organisatie en operatie WAA overall**

Strategische koers WAA en Participatiewet

Vanaf 2013 richt WAA zich sec op de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Deze wet is vanaf 1-1-2015 als zelfstandige regeling opgegaan in de Participatiewet, maar wel met een status aparte; de Wsw is vanaf dat moment gesloten voor nieuwe instroom en nog alleen beschikbaar voor mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt, die al vóór 1-1-2015 in de Wsw zaten. Iedereen die tot en met 2014 is ingestroomd blijft in de Wsw met volledig behoud en inachtneming van alle onder de oude Wsw opgebouwde rechten en plichten. Hiervoor gelden onveranderd de specifieke Wsw wet- en regelgeving en Wsw (arbeids-)condities die vanaf 2014 één op één en onveranderd na 2014 zijn doorgetrokken in de Participatiewet.

Voor een organisatie als WAA die namens haar deelnemende gemeenten de Wsw uitvoert, zijn de algemene kaders en uitgangspunten van de Participatiewet normatief en kader stellend. In de Participatiewet is Inclusiviteit hét uitgangspunt: iedereen doet ertoe en iedereen moet mee (kunnen) doen in de maatschappij. Derhalve staat voor iedereen met een (dreigend) grote afstand tot de reguliere arbeidsmarkt werken naar vermogen en draagkracht in een zo regulier mogelijke omgeving centraal. Een uitgangspunt dat naadloos aansluit op de visie en missie van WAA vanaf 2014 tot heden die erop is gericht om al haar mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt zo veel als mogelijk te plaatsen in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving, rekening houdend met de mogelijkheden en onmogelijkheden van cliënten. Één uitgangspunt dat naadloos aan op de strategische beweging “van binnen naar buiten” die WAA al vanaf 2014 volgt. Vanaf dat jaar heeft WAA de transformatie ingezet van een “commercieel gerichte, brede uitvoeringsorganisatie voor de hele onderkant van de arbeidsmarkt met diverse eigen activiteiten in eigen beheer” naar een “sociaal duurzaam detachingsbedrijf voor sec Wsw-ers dat d.m.v. diverse vormen van detacheringen mensen plaatst bij reguliere bedrijven”. WAA richt zich vanaf medio 2018 derhalve alleen nog op het (her)plaatsen en detacheren van haar Wsw-medewerkers in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. Daarmee is de organisatie WAA in een volgende fase gekomen; van na- en uittrillen in 2018, naar optimaliseren en finetunen tot en met 2020, en naar verder professionaliseren vanaf 2021 en volgende jaren. Een beweging die WAA vanaf 2014 met verve heeft opgepakt en ook komende jaren, middels het programma Eigenaarschap, vol vertrouwen doorzet.

Onderstaande is het transformatieproces van WAA vanaf 2013 tot 2020, en de opmaat hierbij naar 2021 en verder, schematisch weergegeven:

Ondanks dat Inclusiviteit steeds meer ingeburgerd raakt, blijkt echter in 2020 nog steeds dat het onveranderd moeilijk was, is én blijft om werkgevers warm te maken om mensen met een beperking écht ook zelf in dienst te nemen. Iets waar WAA nog steeds, en elke dag weer tegenaan loopt. Weliswaar zijn werkgevers meer bereid om met deze mensen aan de slag te gaan, doch werkgevers blijven, ondanks alle maatregelen en impliciete dreigingen t.a.v. quotum en verdere groei van het conceptuele denken en doen in het kader van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen ten spijt, onverminderd ook nog steeds zeer terughoudend bij het plaatsen, en zeker het zelf in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Bij de tussen- en eindevaluatie van de Participatiewet in 2019 en 2020, is dit iets dat ook geconstateerd en benoemd is als item waar de Participatiewet in zijn huidige vorm onvoldoende antwoord op geeft en oplossingen voor biedt. Reden voor partijen in de Tweede Kamer om begin 2021 een motie aan te nemen om op korte termijn te komen tot een oplossing om de groeiende groep Nieuw Beschut tóch ook aan een baan en werk te helpen: de opzet en inrichting van wat men noemt Regionale Sociale Ontwikkelbedrijven. Na de motie is het aan het volgende kabinet om hier concreet verder vorm en inhoud te geven.

COVID-19

Medio maart 2020 is Nederland, evenals de rest van de wereld, plots overvallen door het coronavirus. De overheid heeft vervolgens een meermalig zgn. intelligente, gecontroleerde shut-/lockdown afgekondigd. Hierdoor is het sociale, maatschappelijke én economische leven in Nederland abrupt tot een geheel of gedeeltelijke stop gekomen. Met alle sociale, maatschappelijke maar ook economische gevolgen van dien.

Als sec naar economische gevolgen wordt gekeken is de ervaring van 2020 en de verwachting voor 2021 en verder dat de directe impact van deze crisis op sec de exploitatie van het Schap WAA beperkt is, en ook zal blijven. Immers, de activiteiten van het Schap beperken zich primair tot regievoering en administratie c.a. van de Wsw voor haar deelnemende gemeenten en aansturing van haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De primaire baten van het Schap, zijnde vnl. rijksbijdrage Wsw en gemeentelijke bijdragen, evenals de primaire lastenstroom van het Schap, zijnde vnl. uitvoeringsbijdragen Wsw en vaste vergoedingen voor regie-, administratie en controlewerkzaamheden, zijn veelal vast en worden o.b.v. de huidige wetenschap naar verwachting nauwelijks (primair) geraakt door de huidige crisis. Op middellange en langere termijn kan dat, zeker als deze crisis lang aanhoudt, een heel ander verhaal zijn. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf.

De indirecte impact van corona is anders dan de directe impact; de huidige crisis raakt het Schap indirect natuurlijk wel degelijk, en wel fors doordat zij 100% deelnemer is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. WAA groep nv is en wordt nog steeds zeer fors geraakt door het in belangrijke mate wegvallen van grote delen van in haar opbrengstenstroom (toegevoegde waarde uit leveringen van diensten) bij veelal gelijkblijvende loon-(kosten) resp. zelfs hogere kosten a.g.v. capaciteits- en vraaguitval en extra maatregelen die getroffen moeten worden.

Op 2-9-2020 heeft het Rijk aangegeven coronacompensatie voor Sw-bedrijven te verlenen voor de periode t/m december 2020. Via de rijksbijdrage Wsw is, ter vervanging van de NOW-bijdrage voor Sw-bedrijven, in de septembercirculaire van het Rijk in totaal € 933.000 (€ 2.098 per arbeidsjaar Wsw) voor sec 2020 aan EENMALIGE, EXTRA subsidie verstrekt via gemeenten aan SW-bedrijven als overbrugging voor de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering. Naast compensatie van het Rijk heeft WAA ook afspraken met haar klanten kunnen maken waarbij, met een beroep op partnership, ook deze relaties een bijdrage hebben geleverd en zullen blijven leveren om de gevolgen van COVID-19 te mitigeren.

Samen met de ingezette maatregelen bij WAA groep nv en de compensatie van klanten, was de coronacompensatie van het Rijk over 2020 ruim voldoende om de gevolgen van COVID-19 op de exploitatie van WAA groep nv te mitigeren. Voor 2021 en verder is nog geheel niets van het Rijk hieromtrent aangegeven. Derhalve is een eventuele COVID-19-compensatie van het Rijk vanaf 2021 (vooralsnog) als PM in de (meerjaren-)begroting opgenomen.

Via de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage is deze rijks-compensatie, in lijn met bestuurlijke besluitvorming in 2020, volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Dit zal ook gebeuren met eventuele volgende compensaties. Hierdoor worden de gevolgen van COVID-19 op de bedrijfsvoering / exploitatie en de compensatie hiervoor binnen de WAA-constellatie zowel materieel als formeel gematched. In verband met het afwijkende en eenmalige karakter van zowel de ontvangst als doorbetaling van deze Coronabijdrage van het Rijk resp. gemeenten via de Rijksbijdrage Wsw, wordt

de ontvangst hiervan in de exploitatie van het Schap apart verantwoord onder Diverse baten. De doorbetaling aan WAA groep nv wordt ook apart verantwoord onder Bijdragen aan derden.

De impact van de COVID-19-crisis op de exploitatie van WAA is m.n. bij WAA groep nv verwerkt in het exploitatieresultaat 2020. En door de hoge mate van onzekerheden hieromtrent, met de nodige voorzichtigheid doorvertaald in de verwachte resultaten en budgetten voor 2021 en verder. Door te zorgen voor prudent financieel beheer met voldoende ruimte voor onvoorzien in zowel de baten als lasten, én tijdelijk een hoger eigen weerstandsvermogen bij zowel WAA groep als het bij het Schap aan te houden dan noodzakelijk, wordt binnen de exploitatie en balans van WAA overall voldoende ruimte aangehouden om zélf de (verdere) gevolgen van COVID-19 primair eerst in haar eigen organisatie financieel te kunnen opvangen. Ondanks de forse impact die de crisis heeft op de balans en exploitatie van WAA overall, is de financiële en liquiditeitspositie van WAA overall voor nu en voor de nabije toekomst zodanig aan de maat dat de continuïteit van de gehele WAA-organisatie vooralsnog niet in gevaar is. Naar verwachting zal de coronacrisis vooralsnog geen gevolgen hebben voor de waardering van de deelneming WAA groep nv bij het Schap, en derhalve geen gevolgen hebben voor de exploitatie van het Schap. Op langere termijn, en in directe en indirecte zin en los van haar exploitatie etc., is continuïteit voor het Schap zelf sec a.g.v. de wettelijke garanties die de WGR biedt, overigens überhaupt nooit een issue.

Organisatie en (Wsw)-bezetting

Doordat de Wsw onder de Participatiewet vanaf 2015 een zgn. 'gesloten' regeling is, is vanaf dat jaar door natuurlijk verloop en uitstroom bij de Wsw parallel hieraan sprake van een krimpende WAA organisatie. Een krimp die per 1-1-2018 versneld heeft plaatsgevonden. De uitvoering van de strategische koers van WAA is toen, in lijn met de ingezette beweging "van binnen naar buiten" én de transformatie naar een sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf nader ingevuld. Met ingang van 1-1-2018 is nl. bestuurlijk door de deelnemende gemeenten besloten dat vanaf die datum gemeenten zélf en direct volledig verantwoordelijk zijn geworden voor het bieden van passende arbeid voor een deel van de Wsw-populatie, zijnde de zgn. Beschutte groep Wsw-ers. Dit zijn mensen die onder de Wsw vallen en die (blijvend) aangewezen (zullen) zijn op intern beschut werk en een loonwaarde hebben tot maximaal 30%. Vanaf die datum zijn de gemeenten derhalve zgn. materieel werkgever voor deze groep en zélf direct verantwoordelijk voor de regie en plaatsing van deze groep. Gemeenten geven uitvoering aan hun verantwoordelijkheid door beschermde werkplekken in m.n. de eigen woonbuurt van deze mensen te realiseren. De overige Wsw-ers blijven vanaf 1-1-2018 onverminderd onder regie en directe verantwoordelijkheid van WAA. Het betreft dan de personen uit de Wsw-doelgroep met een loonwaarde van 30% of hoger, die bereid en in staat zijn in een reguliere omgeving – al dan niet onder WAA-begeleiding – aan de slag te gaan. WAA heeft derhalve vanaf 1-1-2018 de verantwoordelijkheid om onder haar regie zoveel mogelijk de groep Wsw-ers met een loonwaarde van 30% of hoger d.m.v. passend werk te plaatsen bij reguliere werkgevers.

De beweging van WAA vanaf 2014, in combinatie met de krimp van de organisatie, gaat gepaard met transitie- en frictiekosten. Vanaf 2015 zijn deze middelen ondergebracht in een aparte bestemmingsreserve bij het Schap. Jaarlijks wordt de aard en omvang van deze reserve herijkt op basis van alle aangegane en lopende verplichtingen. Het beleid van WAA is erop gericht, door middel van actief en preventief sturen op output en actief beheer van deze verplichtingen, het beslag op deze gereserveerde frictiemiddelen steeds te minimaliseren. Iets dat tot en met 2020 jaarlijks succesvol is geweest (zie onderdeel Financieel in dit verslag).

Structuur, bestuur en governance

De krimp in SW en de oplopende economies-of-scale-effecten bij WAA, in samenhang met de uitdagingen waarvoor gemeenten over de volle breedte staan vanuit de Participatiewet, én de parallellen die er steeds meer zijn tussen Wsw en de andere doelgroepen binnen die Wet, hebben ertoe geleid dat de gemeente Venlo, als grootste belanghebbende gemeente binnen WAA, vanaf 2016 heeft onderzocht óf en zo ja, hoe, wat en waar het mogelijk zou zijn de uitvoering van de gehele Wsw vorm en inhoud te willen gaan geven binnen haar eigen gemeentelijke sociale domein. Dit heeft in 2019 geresulteerd tot een positief advies op de beoogde richting en vervolgens voorgenomen besluit van de gemeente Venlo om hiertoe over te gaan. In februari 2020 is hier door de andere deelnemende gemeenten in WAA, zijnde Beesel en Bergen, negatief op gereageerd: beide kleinere gemeenten wensen, in tegenstelling tot het voornemen van de gemeente Venlo, vooralsnog

voor de komende jaren en ceteris paribus op de huidige voet en huidige koers door te gaan met WAA als uitvoerder van de Wsw. De efficiënte wijze van uitvoering, op de manier zoals de WAA momenteel functioneert, maakt dat voor deze gemeenten nu de noodzaak om zaken anders te organiseren te grote financiële en maatschappelijke risico's met zich meebrengt.

Gedurende de huidige status quo is door het Bestuur van het Schap besloten om, met inachtneming van ieders belangen, op basis van gelijkwaardigheid en rekening houdende met belangen van andere stakeholders én – last but not least – de mensen in de doelgroep waar het allemaal om draait(!), een nieuw onderzoek uit te zetten naar hoe dan verder. Dit onderzoek genaamd Samen Verder! is medio 2020 opgepakt. Hangende dit onderzoek is voornamelijk bestuurlijk besloten tot een status quo en de huidige structuur en koers van WAA onveranderd en going concern tot nadere bestuurlijke besluitvorming door het Schapsbestuur door te zetten. Deze jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van going concern-grondslagen.

Zoals aangegeven zal op zijn vroegst in 2021 in dit proces naar verwachting een volgende stap worden gezet naar een nieuwe toekomst voor het Schap en WAA groep nv, met de nodige nieuwe uitdagingen maar ook een proces dat WAA onveranderd met verve en met vertrouwen verder zal oppakken! Mét, en ook vóór de mensen die op haar zijn aangewezen voor een passende werkplek.

- **Sociaal**

Evenals in voorgaande jaren is ook in 2020 op sociaal gebied eenieder die is aangewezen op passende arbeid vanuit de Wsw binnen de gestelde kaders en taakstellingen zoveel mogelijk geplaatst in een voor hem/haar zo passend mogelijke werkplek. Eind 2020 is 95% van de SW-populatie passend en duurzaam geplaatst. De overige 5% is, gelet op de beperkingen bij zowel vraag als aanbod van/naar duurzaam passend werk, nog niet geplaatst of in afwachting van een andere werkplek. Het reduceren van de 5% is dé uitdaging voor de volgende jaren. Een uitdaging die WAA graag en vol overgave oppakt!

De totale Wsw-bezetting van het Schap is in 2020, door het sluiten van de regeling en hierdoor wegvallen van de instroom Wsw vanaf 1-1-2015 maar ook door natuurlijk verloop, verder gedaald: in full time arbeidsjaren van 708 in 2018 naar 680 in 2019 naar 644 in 2020. Vooral vanaf 2019 is er sprake van een versnelde uitstroom uit de Wsw omdat, o.a. door de vergrijzende bezetting, meer mensen uitstromen naar pensioen, maar ook voor meer mensen de handicap steeds meer een (te) grote beperking wordt voor verdere deelname in het arbeidsproces. De Wsw-bezetting zal komende jaren verder dalen en, o.a. door voorgenoemde oorzaken, naar verwachting sneller dan in de afgelopen jaren. Vanaf 2021 wordt een verdere afname met gemiddeld 25 tot 35 arbeidsjaren per jaar verwacht. In lijn met de krimp van de Wsw zal ook de eigen WAA-organisatie hierop worden aangepast.

- **Operationeel**

De strategische koers van WAA is in 2014 concreet vertaald in het strategische document "Samen Anders! en o.a. vorm gegeven door vanaf 2014 alle eigen activiteiten van WAA groep nv gecontroleerd en geconditioneerd af te stoten en "naar de markt te brengen". Bij alle vervreemdingen zijn hierbij betrokken medewerkers in alle gevallen zoveel als mogelijk het werk gevolgd. Met de laatste vervreemdingen en het verhuizen vanuit het industriële gebouwencomplex van ruim 27000m² aan de Edisonstraat in Venlo naar een nieuwe kantoorruimte van 400m² aan de Prinsessesingel in Venlo per medio 2018, is dit onderdeel van de in 2014 ingezette koers afgerond en staat WAA voortaan synoniem voor een sociaal duurzaam detachingsbedrijf.

Door de bestuurlijke onzekerheden en hieraan gekoppelde prudentie ten aanzien van (toekomstige) investeringen, is binnen de organisatie WAA sprake van een status quo op meerdere fronten. Iets dat, zeker in de wereld van het sterk dynamische sociale domein, achteruitgang betekent voor de (door)ontwikkeling en verdere professionalisering van WAA. Waarbij het van groot belang is dat WAA, ondanks de beperkingen, in dit kader toch verder in de organisatie en haar mensen móet blijven investeren om niet achteruit te hollen. Medio 2019 is hiermede een begin gemaakt door het kader van WAA middels het interne programma "Eigenaarschap" gereed te stomen voor een nieuwe toekomst. Een proces dat in 2020 en volgende jaren steeds verder is, en nog zal worden uitgerold. De vier hoofdthema's in dit programma zijn: "Ik ga voor WAA", "Ik ben resultaatgericht", "Ik ben verantwoordelijk" en "Ik verbind". Doelstelling is mensen en middelen én de interne en externe organisatie met elkaar en in balans te verbinden, en meer te finetunen en te professionaliseren. Dit

vanuit een continu reciproke proces van kritisch zelf analyseren, naar verbeteren, vervolgens meten, en dan weer bijstellen.

- **Financieel**

Ondanks de grote “verbouwingen vanaf 2014”, de organisatiekrimp, en de COVID-19-crisis en de hierdoor gedaalde omzet en extra kosten, zijn zowel het Schap als WAA groep nv er in 2020 wederom in geslaagd een beter dan begroot financieel resultaat te behalen. Dit vooral door beperking van de COVID-19-schade door specifieke (maatwerk) organisatorische maatregelen in combinatie met de compensatie van het Rijk én klanten, door structureel lagere operationele en frictiekosten, én door een beter subsidieresultaat Wsw dan begroot. Dit laatste was vooral een gevolg van a) minder dan begrote loonkosten a.g.v. lager dan begrote Cao-verhogingen voor de Wsw-medewerkers en lagere sociale premies c.a. en b) een rijksbijdrage Wsw die hoger was dan begroot.

De afbouw van de organisatie en de hierbij doorgezette reductie van de structurele organisatorische kosten heeft, ondanks de gedaalde toegevoegde waarde, vanaf 2014 tot een resultaatverbetering geleid. En dit, in combinatie met de eerste effecten van het programma Eigenaarschap, waarbij medewerkers gaan voor, en trots zijn op WAA en meer resultaatgericht zijn gaan samenwerken, heeft vanaf 2019 tot verdere resultaatverbetering bij WAA geleid. De transformatie van WAA heeft daarnaast ook voor de beleidsmatig gewenste risicoreductie voor WAA overall gezorgd. Hierdoor is de organisatie in de toekomst minder gevoelig en beter in staat in te spelen op veranderende marktomstandigheden. En heeft zij meer focus door minder versnippering van activiteiten en dus aandacht. De COVID-19-crisis heeft dit aspect van bedrijfsvoering bij WAA vanaf 2020 nog nadrukkelijker dan voorheen aan het licht gebracht. Elk “nadeel heb ook zijn voordeel”, zei een zekere Johan Cruyff ooit. Waarvan acte!

Niet alleen qua finetuning, optimalisatie en professionalisering van zowel de WAA-organisatie als haar werkprocessen en qua bestuurlijke positionering zijn er grote uitdagingen voor WAA en haar gemeenten. Ook op financieel gebied is en blijft er een grote uitdaging. Immers: al vanaf 2015 heeft het Rijk jaarlijks oplopende kortingen op de rijksmiddelen voor het hele sociale domein inclusief de Wsw toegepast. Deze kortingen hebben geresulteerd in een forse budgettaire druk bij het Schap. Deze druk is in 2016 t/m 2020 verder opgelopen. De korting was in 2020 weliswaar lager dan begroot, doch deze zal bij ongewijzigd rijksbeleid ook na 2020 nog een subsidietekort tot gevolg hebben.

De financiële exploitatie van het Schap sluit in 2020 met een concernresultaat van **-/-€ 1.280.000** (begroot: -/-€ 2.392.000). Deze positieve afwijking ad € 1.112.000 is vooral een gevolg van:

- lagere uitvoerings- en plaatsingskosten, dit a.g.v. een lagere Wsw-bezetting voor de doelgroep niet-beschut;
- een hogere rijksbijdrage Wsw per SE dan begroot doordat het Rijk in 2020 een extra budgetverhoging voor de Wsw heeft doorgevoerd;
- lagere overige lasten ad € 528.000, dit m.n. door een lager dan begrote bijdrage voor frictiekosten ad € 494.000, en verder door minder inhuur van externe ondersteuning t.b.v. het actualiseren van de koers WAA / modernisering Wsw. De voordelen in 2020 ten opzichte van 2019 worden deels afgezwakt door een afname van de economy of scale door de hogere krimp in Wsw-ers, die ook in 2020 niet volledig wordt gecompenseerd in de rijksbijdrage per Wsw-arbeidsjaar.

In het Overzicht van baten en lasten is de hierboven al vermelde coronacompensatie van het Rijk over 2020 ad € 933.000, vanwege het incidentele karakter, onder de Diverse baten verantwoord, en de doorbetaling ervan is als Bijdrage aan WAA groep nv apart vermeld.

Het tekort ad €1.280.000 over 2020 wordt met € 1.600.000 gedekt door een voor 2020 vastgestelde gemeentelijke tekortfinanciering en met € 296.000 door een onttrekking uit de bestemmingsreserve. Hierna resteert een overschot van € 616.000, dat conform bestuurlijke afspraken t.a.v. resultaatbestemming, wordt toegevoegd aan de algemene reserve van het Schap.

Eind 2020 bedraagt het aanwezige weerstandsvermogen van het Schap en WAA groep nv samen, na verwerking van het voorstel t.a.v. resultaatbestemming 2020, ca. € 7,9 mio en is hiermede fors hoger (door de beter dan begrote resultaten over 2019 en 2020) dan het bestuurlijke vastgestelde minimum niveau van € 3 mio. Het deel van het weerstandsvermogen boven het minimumniveau van € 3 mio zal in komende jaren met de nodige voorzichtigheid en prudent worden ingezet ter mitigering van de gemeentelijke bijdragen, maar ook om als extra buffer te fungeren voor het geval dat COVID-19

langer dan 2021 resp. in (nog) hogere mate dan voorzien, zijn stempel blijft drukken op de exploitatie van WAA. Tot een niveau van € 3 mio zal dit vermogen sowieso worden gereserveerd als buffer om de continuïteit van de onderneming te waarborgen.

De fysieke transformatie van WAA is eind 2018 afgerond, doch daarmee is er geen einde maar een nieuw begin ontstaan. De basis staat, maar de organisatie dient verder te worden geoptimaliseerd en geprofessionaliseerd. Ook zal de bestuurlijke constellatie door de drie deelnemende gemeenten gezamenlijk middels het project Samen Verder! worden uitgewerkt. Er is, en zal ook komende jaren, derhalve verder ge- en verbouwd worden aan WAA. En dat terwijl de winkel open blijft. En er zal ook de komende jaren druk blijven op de financiële exploitatie van WAA; subsidietekorten op Wsw en een eind 2020 zeer onzekere maatschappelijke en economische situatie blijven naar verwachting ook voor de komende jaren beeldbepalend. De uitdagingen waar WAA voor staat zijn, en blijven onverminderd, niet gering. Uitdagingen die WAA samen met haar gemeenten graag en met verve wil oppakken. Samen verder dus! Maar wel steeds oog en oor houdende voor datgene wat écht wezenlijk is en waar het tenslotte écht om gaat: het belang van de mensen die op haar zijn aangewezen voor het hebben van passend werk.

Los van bovenstaande ontwikkelingen is het Schap, en haar 100% dochter en Wsw-uitvoeringsorganisatie WAA groep nv, er ook in 2020 weer in geslaagd haar doelen op sociaal, operationeel en financieel gebied te realiseren.

1.1 Programmaverantwoording

1.1.1 Doelstelling van WAA

De doelstelling van WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten - als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

1.1.2 Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

In de Participatiewet, en in het verlengde daarvan in de Wsw, is aangegeven dat de regie en uitvoering van deze wet en regelingen bij gemeenten ligt. De deelnemende gemeenten van het Schap bepalen in en middels het Schap een gemeenschappelijke koers voor de uitvoering van de Wsw resp. voor WAA. Het Schap WAA Venlo e.o. fungeert hierbij als het centrale beleidsorgaan en als steun- en coördinatiepunt voor de drie deelnemende gemeenten om de Wsw concreet vorm en inhoud te geven. Namens het Schap is haar 100% deelneming WAA groep nv de integrale uitvoerder voor de Wsw voor de gemeenten Venlo, Beesel en Bergen. De Schapsbestuurders zijn hierbij tevens toezichthouders bij WAA groep nv. Deze uitvoeringsmodaliteit is van kracht tot en met minstens 2021.

In 2015 is, als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen voor de uitvoering van de Wsw onder de Participatiewet, een begin gemaakt met een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van deze governancestructuur van de WAA organisatie. Hangende de actualisatie van de koers van WAA is dit eind 2015 on hold gezet. Voor het Schap wordt (vooralsnog) uitgegaan van een situatie als going concern.

1.1.3 Beleidsvisie van het bestuur

Vanaf 2008 is het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de Wsw op haar zijn aangewezen. Dit beleid is vanuit het going concern uitgangspunt ook in 2021 onveranderd van toepassing.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals rechtmatigheid, doelmatigheid en integer handelen. Zij legt op transparante wijze verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA periodiek in een review door het management, het Bestuur en de Raad van Commissarissen afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt.

In lijn met het vigerende beleid en met inachtneming van de geactualiseerde uitgangspunten en kaders is onderstaande visie en missie onveranderd van kracht en vastgesteld voor WAA:

- **Missie: WAA groep voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.**
- **Visie: WAA groep is dé professionele organisator van duurzaam werk voor SW-medewerkers bij reguliere bedrijven in de regio Noord-Limburg.**

Visie en missie moeten leiden tot een WAA-organisatie waarin onderstaande strategische onderwerpen centraal staan:

- heeft sociaal en financieel renderende strategische allianties en co-creaties met het regionale bedrijfsleven en overheden;
- realiseert voor haar SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij opdrachtgevers;
- ambieert samen met haar Sw-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde;
- is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin met plezier gewerkt wordt.

De strategische koers is verder vertaald in onderstaande door het Bestuur vastgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen:

- voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van WAA is de uitvoering van de Participatiewet –zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend. Het Werkgevers Servicepunt (WSP), bestuurd vanuit het Werkbedrijf en de in het WSP samenwerkende partners, is in deze strategie vanuit (semi-)overheidszijde als netwerkorganisatie regionaal ondersteunend naar afnemers en bedrijven en ondersteunend voor de uitvoeringsorganisaties zoals WAA t.a.v. het verbinden in de arbeidsmarkt voor alle regionale brede Participatiewet-vraagstukken van vraag- en aanbod voor gesubsidieerde arbeid;
- de verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten zelf. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw. Het gaat dan om zgn. 'beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van maximaal 30% van minimumloon of lager. De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties;
- de betreffende SW-medewerkers blijven formeel in dienst bij het Schap WAA. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd. De gemeenten nemen het materiele werkgeverschap voor deze groep vanaf 1-1-2018 over van WAA groep nv. WAA groep nv treedt per 1 januari 2018 voor deze groep alleen als pay-roller/HR-dienstverlener op. De WAA groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening aan de gemeente een marktconform tarief.

Zoals al aangegeven is zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv, in lijn met deze beleidslijn, afgebouwd en vanaf medio 2018 geen aanbieder van beschut werk meer. En is WAA omgevormd tot een sociaal duurzaam detachingsbedrijf voor de resterende Wsw-doelgroep. Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2018 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin volledig zelf verantwoordelijk zijn voor een grote groep Wsw medewerkers de verdeelsleutel voor de gemeentelijke tekortfinanciering van WAA is aangepast. Vanaf 1-1-2018 wordt in deze verdeelsleutel alleen met het aantal niet-beschutte medewerkers gerekend.

Bij de uitvoering van de Participatiewet kán een gemeente het detacheren van werkzoekenden als instrument inzetten bij de werkgeversdienstverlening. De WAA-groep kan en zal voor de invulling van die detachingsopgave zorgdragen, maar zal dit alleen doen op nadrukkelijk verzoek van haar deelnemende gemeenten én na expliciete toestemming van het Bestuur én alleen met en onder bestuurlijk strikt geformuleerde voorwaarden. Primair is en blijft WAA als kerntaak zich richten op het verder ontwikkelen van een sociaal detachingsbedrijf voor sec de Wsw-ers met een loonwaarde hoger dan 30%.

Hangende de eventuele herpositionering van WAA zal er (vooralsnog) niet op verdere formele samenwerking tussen de SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg (NLW-groep, Intos en

WAA-groep) worden ingezet. Bedrijfsmatige samenwerking om tot kostenreductie en/of kwaliteitsverbetering te komen, is wel mogelijk. De inkooprelatie die vanaf medio 2018 geregeld is tussen WAA groep nv en NLW voor zgn. vangnetgevallen (medewerkers die al dan niet tijdelijk niet geplaatst kunnen worden op reguliere detacheringsplekken) is een voorbeeld van een dergelijke WINWIN samenwerking. Maar ook verdergaande samenwerking t.a.v. het delen van backoffice activiteiten en resources is vanaf 2020 in gang gezet en zal, waar mogelijk en indien wederzijds tot een voordeel / Win-win situatie leidend, verder worden uitgebouwd.

1.1.4 Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

In 2020 is de bestuurlijke samenstelling van de Gemeenschappelijke Regeling niet gewijzigd ten opzichte van 2019.

Het Bestuur van het Schap bestaat uit:

- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter, penningmeester en secretaris die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;
- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan alle vigerende bepalingen zoals die in de WGR van kracht zijn.

Zoals al is aangegeven is eerder al door het Bestuur van het Schap onderkend dat de sterk veranderende omgeving rondom de Wsw en het hele sociale domein in combinatie met een andere koers en beleid van WAA overall, andere eisen stelt aan de bestuur- en governancestructuur van de hele organisatie WAA. Een proces dat vanaf 2014 met fases is opgepakt, maar vanaf 2018, in het licht van het onderzoek Samen Verder! naar een nieuwe, gezamenlijke toekomst van WAA, on hold is gezet. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek, zal besloten worden of en zo ja op welke wijze de herijking van de huidige bestuurlijke en operationele constellatie van WAA overall verder worden opgepakt en afgerond.

Ten slotte: herindeling van gemeenten is momenteel in de regio Noord Limburg geen issue maar het is natuurlijk in de toekomst niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

1.1.5 Ontwikkelingen in de Wsw

Met ingang van 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in een nieuwe, veel meer omvattende Participatiewet. Binnen de Participatiewet wordt de Wsw afgebouwd ten gunste van andere regelingen, doordat er vanaf 1-1-2015 geen instroom in de Wsw meer mogelijk is.

De Wsw is onder de Participatiewet zowel inhoudelijk als budgettair één van de onderdelen in de nieuwe wet en kent derhalve geen apart budget meer voor de financiering van de doorlopende verplichtingen uit de Wsw. De Wsw-middelen zijn wel nog apart zichtbaar, maar niet meer apart gealloceerd, en vormen een integraal en niet geoormerkt deel van het totale participatiebudget dat gemeenten ontvangen voor de gehele (sluitende) keten van instrumenten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

In 2014 heeft het Rijk hiervoor eerste stappen gezet, en in de jaren daarna volgende stappen, en het Wsw-deel in het participatiebudget jaarlijks verlaagd. Deze ontwikkeling heeft zich tot en met 2020 doorgezet. Vanaf 2021 zal er geen expliciete verdere korting op de budgetten plaatsvinden maar een soort status quo optreden waarbij het Rijk sec indexatie zal toepassen. Maar wel indexatie op en vaststelling van budgetten op een structureel veel lager niveau dan bij de uitgangssituatie in 2014 het geval was.

Zoals aangegeven heeft er eind 2020 een evaluatie plaatsgevonden van de Participatiewet door het Rijk. Inhoudelijk hebben alle politieke partijen in januari 2021 aangegeven de inclusieve doelstelling van deze wet nogmaals te onderschrijven en blij te zijn met hetgeen op dit gebied bereikt is voor een

groot deel van de doelgroep. Maar men heeft in Den Haag ook middels een motie aangegeven dat er voor mensen in de participatiewet die onder Nieuw Beschut vallen, extra actie moet komen om deze groep niet buiten in de kou te laten staan maar binnen het arbeidsproces op te nemen. Dit middels zgn. Sociale Ontwikkelbedrijven i.o. En ondanks het gegeven dat gemeenten vanaf dag 1 aangeven te weinig middelen te hebben voor de uitvoering van deze wet, en evaluaties een gemengd beeld schetsen van het effect en het resultaat van deze wet overall, ligt het qua financiële exploitatie niet in de lijn der verwachtingen dat het Rijk nu plots anders zal omgaan met en ruimhartiger hierbij zal gaan financieren na 2020. Zowel gemeenten als uitvoeringsorganisaties dienen zich naar verwachting op te maken voor een blijvende situatie van een structureel lager financieringsniveau door de rijksoverheid voor het hele terrein van werk, inkomen en zorg. En blijvend hierop acteren en anticiperen lijkt derhalve meer een nood dan een deugd.

1.1.6 Programma sociale werkvoorziening

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d., zijn gericht op dit programma, zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

1.1.6.1 Algemeen

Vanaf 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in de Participatiewet en is daarmee zowel inhoudelijk als financieel één van de onderdelen in de nieuwe wet. Ondanks dat de Wsw één geheel is met alle andere arbeidsmarkt-toeleidings-instrumenten binnen een groter en ontschot gemeentelijk budget, zijn in de nieuwe Participatiewet veel bepalingen vanuit de oude Wsw één op één doorgezet. Zo worden in de Participatiewet wettelijke kaders aangegeven waarbinnen het aandeel van de Wsw in het totale nieuwe budget wordt vastgesteld door het Ministerie van SZW.

De verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw.

Nadrukkelijk dient derhalve in deze jaarrekening rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren vóór 2018 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, fors lager is dan in alle voorgaande jaren.

Door het Rijk wordt aan de hand van op gemeentelijk en landelijk niveau jaarlijks geactualiseerde en op actuariële basis bepaalde blijf- en uitstroomkansen binnen de Wsw het budgetdeel voor de Wsw in het totale landelijke participatiebudget vastgesteld waarna onderstaande variabelen hiervan worden afgeleid:

- het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren (AJ) resp. standaardeenheden (SE), dat landelijk via de sociale werkvoorziening bekostigd wordt;
- een vast budget per standaardeenheid;
- de "omrekenverhouding" SW-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar arbeidsjaren resp. standaardeenheden, kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking. In 2020 is (evenals voorgaande jaren) de volgende omrekenfactor vastgesteld:
 - Licht gehandicapt 1,00
 - Middel gehandicapt 1,00
 - Zwaar gehandicapt 1,25

Het Wsw-budgetdeel in het totale participatiebudget wordt jaarlijks op het niveau van de afzonderlijke gemeenten vastgesteld en minimaal 1x per jaar herzien. Elke gemeente heeft zijn eigen budgettoekenning voor de Wsw en hiervan afgeleide taakstelling en is zelf hiervoor verantwoordelijk. Onder- en overbenutting van het Wsw-budgetdeel is dan geheel voor eigen risico en rekening van de gemeente zelf.

Het Schap voert namens de deelnemende gemeenten de Wsw uit en bewaakt met, voor en namens de individuele gemeenten voor hun rekening en risico de Wsw-taakstelling van elke individuele gemeente.

1.1.6.2 Sociaal beleid

Het sociale beleid van het Schap is nader uitgewerkt in onderstaande concrete aspecten waarbij de doelstellingen vertaald zijn in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op uitstroom van Wsw-medewerkers naar het reguliere bedrijfsleven of organisaties, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder;
- binnen de zeer beperkte maar toch nog aanwezige, mogelijkheden van het Schap zorgen voor een optimale invulling van de jaarlijks door gemeenten resp. het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken) is als volgt:

	2020	2019	2018
Beginstand	650,9	681,1	708,0
Af: beschutte groep naar deeln. gemeenten	-194,9	-208,3	-214,3
Beginstand excl. beschut	456,0	472,8	493,7
Bij: instroom	0,0	0,0	0,0
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	5,0	12,1	7,5
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-39,4	- 28,9	- 28,4
Eindstand	421,6	456,0	472,8

Als gevolg van de m.i.v. 1 januari 2015 in werking getreden Participatiewet vindt, behoudens (naadloze) overnames a.g.v. verhuizingen en/of een aanpassing van werkuren voor zittende Wsw-érs, geen instroom (en ook geen uitbreiding van het aantal arbeidsjaren werkzaam binnen de Wsw) meer plaats.

Evenals in voorgaande jaren, heeft ook in 2020 geen door- en uitstroom van medewerkers vanuit de Wsw naar reguliere arbeid plaatsgevonden. Werkgevers blijven, zeker ook na invoering van de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) en met de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) in het achterhoofd, bijzonder huiverig om mensen met een Wsw-achtergrond in vaste dienst te nemen. De hoge risicoperceptie t.a.v. verzuim- en begeleidingskosten op dit punt is en blijft moeilijk te doorbreken bij het vormen van een (voor-)oordeel hiervoor bij reguliere werkgevers. Bovendien kent de huidige Wsw hoge zekerheden en, afgezet tegenover de Participatiewet, goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Mede hierdoor durft de Wsw-er zelf de stap naar buiten vaak ook niet aan.

In onderstaande tabel is zichtbaar hoe de doelstelling “van binnen naar buiten”, rekening houdend met de moeilijke markt voor externe plaatsingen, per ultimo van het jaar is ingevuld.

Bezetting per werksoort in fte

Ultimo boekjaar 1)	2020	%	2019	%	2018	%	2017	%
- Begeleid werken	45	11	50	11	54	11	51	11
- (Indiv. en groeps-) detacheringen	292	69	314	69	294	62	183	38
- Werken op locatie	76	18	84	18	94	20	93	19
- Overige niet-beschut, incl. intern	8	2	8	2	31	7	153	32
Totaal	421	100	456	100	473	100	480	100
- Beschut werken	0		0		0		228	
Totaal generaal	421		456		473		708	

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

In bovenstaande tabel is zichtbaar dat per 1-1-2018 de beschutte groep is overgedragen aan de gemeenten, en daarmee niet meer onderdeel uitmaakt van de bezetting bij WAA. Tevens laat deze tabel zien dat WAA vanaf 2017 (maar ook daarvoor) door de groei van de activiteit Detacheringen, de beweging “van binnen naar buiten” maakt. In 2018 heeft met de laatste vervreemdingen van alle eigen activiteiten zich deze beweging versterkt doorgezet. Vervolgens is e.e.a. in 2019 verder uitgetrild, en is vanaf eind 2019 een status quo bereikt. WAA blijft zich in de komende jaren onverminderd verder richten op detachering, maar de grenzen zijn hierbij wel in zicht.

Personeelsbezetting Wsw per handicapcategorie

Gemiddeld 1)	2020		2019		2018	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	Fte	%	fte	%
Licht	0,0	0	0,2	0	1,0	0
Matig	418,7	95	444,9	96	459,5	95
Ernstig	20,6	5	20,5	4	21,5	5
Totaal	439,3	100	465,6	100	482,0	100

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Na de overgang per 1 januari 2018 van de beschutte groep (met relatief meer ernstig arbeidsgehandicapten) naar de deelnemende gemeenten is het % Wsw-ers met een ernstige arbeidshandicap fors gedaald. Vanaf 2018 blijft hun aandeel in de niet-beschutte groep vrij stabiel op ca. 5%.

Personeelsbezetting Wsw per leeftijdscategorie

Ultimo boekjaar 1)	2020		2019		2018	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	fte	%	fte	%
Tot 25 jaar	0,0	0	0,0	0	0,0	0
25 t/m 34 jaar	44,1	10	57,1	13	67,8	15
35 t/m 44 jaar	70,4	17	74,0	16	76,4	16
45 t/m 54 jaar	112,7	27	151,8	33	143,3	30
55 jaar en ouder	194,4	46	173,1	38	185,3	39
Totaal	421,6	100	456,0	100	472,8	100

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Het percentage medewerkers Wsw in de oudere leeftijdscategorieën is in 2020 wederom gestegen ten opzichte van vorige jaren. Dit doordat er geen sprake meer is van instroom bij WAA. De Sw-Nederland vergrijst hierdoor in een jaarlijks oplopend tempo, waarbij het tempo waarin dit bij WAA en Sw-Nederland van toepassing is, veel hoger is dan in de rest van de samenleving. Met ruim 70%(!) van de werknemers die 45+ zijn en een maatschappelijk sterk verouderde Wsw-Cao, die Wsw-ers nog steeds ongebreideld en ruim faciliteert om bijna volledig doorbetaald in deeltijd te gaan werken middels ruime VUT- en prepensioenregelingen, speelt vergrijzing een belangrijke rol bij WAA, evenals bij andere SW-bedrijven, en dit heeft een fors effect op de dagelijkse operationele en financiële bedrijfsvoering.

Personeelsbezetting Wsw per gemeente

Ultimo boekjaar 1)	2020		2019		2018	
(Incl. Begeleid werken)	fte	%	fte	%	fte	%
Beesel	42,3	10	43,8	10	44,2	9
Bergen	52,3	12	58,6	13	58,8	13
Venlo	327,0	78	353,6	77	369,8	78
Totaal uit deelnemende gemeenten	421,6	100	456,0	100	472,8	100
Bij: niet deelnemende gemeenten	0,0	0	0,0	0	0,0	0
Totaal generaal	421,6	100	456,0	100	472,8	100

1) Vanaf 2018 valt de beschutte groep onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten.

Door het krimpen van de Wsw is over- en onderrealisatie van budget/taakstelling t.a.v. het Wsw-deel voor gemeenten nadrukkelijk een onvermijdelijk risico. Met name is dit risico aanwezig voor kleinere gemeenten zoals Beesel en Bergen omdat de stuurmiddelen hier beperkter zijn.

Taakstelling Wsw en realisatie

De gemiddelde bezetting Wsw (Beschut en Niet Beschut, incl. Begeleid werken) voor de deelnemende gemeenten in 2020 bedroeg 643,76 arbeidsjaren/SE. Dit is een afname met 36,39 SE (5,4%) t.o.v. 2019.

Aantal Wsw-ers in arbeidsjaren/SE (gemiddeld):	2020	2019	2018
Werkelijk gerealiseerd in boekjaar:			
Beschut	199,37	209,44	222,62
Niet beschut	444,39	470,71	487,58
Werkelijk gerealiseerd totaal Schap	643,76	680,15	710,20
-/-aandeel niet deelnemende gemeenten	0,00	0,00	0,00
= Werkelijk gerealiseerd voor deelnemende gemeenten (A)	643,76	680,15	710,20
Totaal taakstelling van deelnemende gemeenten	652,98	686,43	723,04
-/- ingevuld door andere Wsw werkvoorzieningsschappen resp. door externen via PGB	4,11	3,86	3,74
= Door WAA in jaar in te vullen taakstelling voor deelnemende gemeenten (B)	648,87	682,57	719,30
Over(+) / onder (-) realisatie (A – B)	-5,11	-2,42	-9,10

Vanaf 2017 is **de werkgemeente** financieel verantwoordelijk om uitvoering te geven voor die Wsw-ers die onder haar vleugels en op haar "grondgebied" werkzaam zijn. Vanaf 2017 is hierdoor structureel niet meer sprake van een Wsw-bezetting uit zgn. niet-deelnemende gemeenten.

Evenals in 2019 is ook in 2020 sprake van onderrealisatie, waarbij er wel forse verschillen zijn en tussen de gemeenten onderling. Daar waar mogelijk heeft het Schap bijgestuurd, doch heeft zij zeer beperkte mogelijkheden en invloed op de ontwikkeling van de Wsw-bezetting, zowel totaal als per individuele gemeente.

Het totale ziekteverzuim Wsw van WAA (incl. beschut) is, na de daling in 2019 naar 15,6% (2018: 17,5%), in 2020 weer gestegen, en wel naar 16,4%. Het ziekteverzuim blijft een speerpunt in het beleid van WAA, omdat het nog steeds ruim boven het landelijke gemiddelde voor de SW zit (2019: 14,5% en 2018: 13,7%). De ontwikkeling in het verzuim van WAA volgt met de stijging in 2020 wel de landelijke trend die hiermee ook toename laat zien, o.a. als gevolg van de algemene vergrijzingsgolf die door heel SW-land gaat.

1.1.6.3 Financieel beleid

Het jaar 2020 is afgesloten met een concernresultaat van **-/-€ 1.280.000**. Dit resultaat is € 1.112.000 beter dan het begrote tekort van € 2.392.000 als gevolg van:

- lagere uitvoerings- en plaatsingskosten, dit a.g.v. een lagere Wsw-bezetting (18,31SE) voor de doelgroep niet-beschut;
- lagere overige lasten ad € 528.000, dit m.n. door een lager dan begrote bijdrage voor frictiekosten ad € 494.000, en verder door minder inhuur van externe ondersteuning t.b.v. het actualiseren van de koers WAA / modernisering Wsw;
- een hogere rijksbijdrage per SE (standaardeenheid), t.o.v. uitvoerings- en plaatsingskosten die per SE wel op begroot niveau zijn gebleven.

De gevolgen van de hogere rijksbijdrage en de lagere Sw-bezetting kunnen als volgt worden weergegeven:

	gewijzigde begroting 2020	realisatie 2020	afwijking
Rijkssubsidie regulier per SE	€ 25.821	€ 27.016	€ 1.195
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	€ 28.712	€ 28.712	0
Subsidietekort per SE	€ -2.891	€ -1.696	€ 1.195
Aantal SE	462,7	444,39	-18,31
Subsidietekort totaal	€ -1.338.000	€ -754.000	€ 584.000

Het lagere subsidietekort ad €584.000 kan als volgt worden geanalyseerd:

	SE	€	€
Meer rijkssubsidie door hogere rijkssubsidie per SE	444,39	€ 1.195	€ 531.000
Minder rijkssubsidie door lagere SW-bezetting	-18,31	€ 25.821	€ -473.000
Per saldo meer rijkssubsidie dan begroot			€ 58.000
Minder uitvoerings- en plaatsingskosten door minder SE	-18,31	€ 28.712	€ 526.000
Per saldo lager subsidietekort			€ 584.000

In de jaarrekening is in het Overzicht van baten en lasten de hierboven al vermelde corona-compensatie van het Rijk over 2020 ad € 933.000, vanwege het incidentele karakter, onder de Diverse baten verantwoord, en de doorbetaling ervan is als Bijdrage aan WAA groep nv vermeld.

Het tekort op de exploitatie van het Schap ad € 1.280.000 over 2020 wordt met € 1.600.000 gedekt door de voor 2020 vastgestelde gemeentelijke tekortfinanciering en met € 296.000 door een onttrekking uit de bestemmingsreserve. Het overschot van € 616.000, dat conform bestuurlijke afspraken t.a.v. resultaatbestemming, wordt toegevoegd aan de algemene reserve van het Schap.

1.1.6.4 Overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Het Schap voert één programma uit, de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor er geen sprake is van kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van overhead t.a.v. indirecte kosten.

T.a.v. vennootschapsbelasting (Vpb) is het Schap vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Dit omdat het Schap geen onderneming voert zoals bedoeld in de Wet Vpb. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de risicoparaagraaf 1.2.1.1 onderdeel 4. Fiscale risico's.

1.1.7 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Een basishouding en natuurlijk uitgangspunt voor een publiekrechtelijke organisatie als WAA is dat zij in al haar doen en laten bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overal doelmatig en rechtmatig handelt. Dit geldt voor zowel de wettelijke als ook in de uitvoering van alle andere (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd.

Doelmatigheid

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA *het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten*. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2020 op dit aspect binnen haar mogelijkheden maximaal invulling gegeven aan haar doelstelling en derhalve op dit punt doelmatig gehandeld.

Doelmatigheid veronderstelt ook dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met in achtname van alle vigerende (wettelijke) kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Hiertoe zijn in het kader van doelmatigheid vanaf 2017 onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden opgenomen:

- de werkwijze van het WAA bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de drie deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld;
- WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf afgestemd en besloten in samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en wensen van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren;
- binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten zal een substantieel bedrag inzetbaar worden gemaakt om de beoogde transitie te maken, waardoor de WAA "fit" wordt en een kostenstructuur krijgt die past bij een veranderende maar ook krimpende organisatie. De gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA zal gecontroleerd en geconditioneerd gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Inzet van eigen én aparte frictiemiddelen moet gebeuren rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden.

WAA blijft in dit proces ten aanzien van doelmatigheid jaarlijks streven naar evenwicht tussen doel en de hieraan verbonden kosten en bijdragen, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Doel is om middels een combinatie van mogelijkheden het resultaat op bedrijfsvoering bij de WAA jaarlijks te verhogen en daardoor de kortingen op de rijksbijdrage Wsw op te vangen met als gevolg het tekort voor WAA en dus ook de gemeentelijke bijdragen te beperken. In alle jaar- en meerjarenbegrotingen t/m 2025 is jaarlijks een tekort voor WAA op de uitvoering van de Wsw opgenomen, dat past binnen dit kader. De tekorten worden (vooralsnog) jaarlijks gedekt door een gemeentelijke bijdrage.

Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via jaarrekeningen, begrotingen, kwartaalberichten, maandrapportages en maandelijks dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de Wsw af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is te zien als "*handelt binnen vigerende wettelijke kaders én bestuurlijke beleids- en richtlijnen zoals die door haar deelnemende gemeenten zijn geformuleerd*". Rechtmatigheid veronderstelt ook te allen tijde integer zijn in al het doen en laten. Ook dit is voor een publieke organisatie als WAA een must en een vanzelfsprekendheid.

Bij rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten en integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang was en ook blijft, en het Schap het belang van Sisa (single information single audit) en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, zijn (ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting hiervoor) in 2020 wederom de van toepassing zijnde Sisa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarstukken.

De accountant geeft d.m.v. zijn controle(verklaring) en de Provincie Limburg middels hun toezicht aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de eisen van financiële en sociale rechtmatigheid:

- de financiële rechtmatigheid wordt getoetst door kengetallen en door te controleren in hoeverre alle uitgaven binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen vallen én of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIDO), etc. Vanaf den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan en ook in 2020 is dit het geval. WAA blijft ook in de toekomst streven om steeds aan deze eisen te voldoen maar kan geen garantie hiervoor geven. Dit omdat het Rijk jaarlijks wet- en regelgeving aanpast zonder rekening te houden met praktische (on)mogelijkheden. Hierdoor is het risico van subsidiekorting altijd latent aanwezig;
- de sociale rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren of WAA heeft voldaan aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de Wsw heeft neergelegd.

WAA richt zich vanaf 2014 sec op de uitvoering van de Wsw, en blijft dit voorsnog onverminderd doen. Behoudens de inzet van mensen uit de Participatiewet op werkobjecten á la Wsw om de uitvoering van de Wsw te ondersteunen, zijn geen andere doelgroepen dan Wsw in behandeling bij WAA. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die door WAA gegenereerd worden, worden geclassificeerd als volledig publiekrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw. Mocht er sprake zijn van activiteiten die niet hieraan direct of indirect gerelateerd zijn, worden deze steeds zowel operationeel als financieel nadrukkelijk gescheiden van de Wsw. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de Wsw stelt en is de scheiding tussen Wsw en overige activiteiten en tussen publieke en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA-organisatie. De accountant heeft in 2020, wederom, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA-organisatie voldoet aan de administratief organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

1.1.8 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Het dagelijks bestuur stelt u voor de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening vast te stellen.

1.2 Paragrafen

1.2.1 Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Het vrij beschikbaar vermogen wordt aangemerkt als weerstandvermogen voor de entiteit WAA als geheel (Schap incl. WAA groep nv en andere verbonden (werk)maatschappijen).

Het huidige weerstandvermogen is als volgt:

x €1.000	31-12-2020	31-12-2019
WAA Venlo e.o.	1.537	921
WAA groep nv *)	<u>6.322</u>	<u>5.604</u>
Totaal	7.859	6.525

*) Op basis van voorlopige cijfers 2020 van WAA groep nv

Bedrijfsrisico's worden regelmatig gemonitord en het daarbij behorende noodzakelijke weerstandvermogen wordt in kaart gebracht en zo nodig bijgesteld. In 2017 is berekend en vastgesteld dat het minimale weerstandvermogen vanaf 2018 € 2 mio is. Het bestuur heeft in 2020, in afwachting van de nieuwe verkenningen rondom de koers van WAA en de mogelijke gevolgen hiervan op de exploitatie en het risicoprofiel van WAA, besloten uit voorzichtigheid het minimale weerstandvermogen van € 3 mio vooralsnog te handhaven en, in het licht van de risico's en onzekerheden die de huidige COVID-19 pandemie met zich meebrengt, op een voorzichtige en komende jaren prudente wijze te komen tot afbouw hiervan tot dit minimum niveau. Een eventuele verlaging hiervan tot € 2 mio is pas aan de orde als er meer zicht komt op de gevolgen van de lopende verkenning resp. een koersbijstelling voor WAA en COVID-19 effecten voor de periode 2021-2025. De verwachting is dat in de huidige situatie en gedurende de transitieperiode het vermogensniveau voldoende is om de eerste risico's binnen WAA zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Jaarrekening 2020	Verloop van de kengetallen		
	Werkelijk 2020	1e begr. wijz. 2020	Werkelijk 2019
Netto schuldquote	-34%	-29%	-35%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	3%	12%	6%
Solvabiliteitsrisico	45%	67%	64%
Structurele exploitatieruimte	2%	-6%	-3%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote en de solvabiliteit nemen af in 2020 doordat het Schap jaarlijks aflost op langlopende leningen en doordat de bestemmingsreserve wordt aangesproken ter dekking van frictiekosten, resp. deels vrijvalt. Hierdoor verslechtert de verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen. De exploitatieruimte verbetert in 2020, en is niet meer negatief, dit mede door de hogere Wsw-subsidie.

Het Schap kent zowel risico's als publiekrechtelijke organisatie als vanuit het ondernemerschap omdat zij volledig aandeelhouder is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De verschillende risico's die het Schap loopt, zijn onderstaand weergegeven.

1.2.1.1 Risico's voor het Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2015 oplopende ten opzichte van voorgaande jaren. Dit als gevolg van:

- **Risico: optimalisatie- en finetuning proces**

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat er in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te

dempen. Al vanaf 2015 wordt deze koers van WAA jaarlijks herijkt. Zoals al aangegeven zijn per medio 2018 alle vervreemdingstrajecten incl. de vervreemding van Wsw Beschut naar gemeenten afgerond. WAA is daarmee omgevormd tot een sociaal duurzaam detachingsbedrijf voor Wsw-ers met een loonwaarde vanaf 30% en hoger (zgn. 'blauwe' / niet beschutte Wsw groep). Ondanks dat via verantwoordingen en begrotingen grotendeels duidelijk is wat het financiële effect is van de herijking van de koers, blijft het evident dat het niet geheel of gedeeltelijk passend kunnen plaatsen van Wsw-ers tegen optimaal renderende condities van groot belang is voor het uiteindelijke resultaat van WAA overall. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen die hierbij nodig zijn, zal direct een effect hebben op de exploitatie van zowel WAA groep nv als WAA Venlo e.o., en de mate waarin dit proces slaagt is tevens een financieel risico voor WAA Venlo e.o.

- **Risico: mogelijke herijking bestuurlijke constellatie WAA**

Zoals eerder is aangegeven, zijn de gemeenten al enkele jaren bezig om te onderzoeken of en zo ja hoe, wat, waar en wanneer zij een stap wil gaan zetten om alle activiteiten voor de Participatiewet integraal en in samenhang samen te voegen. Een dergelijk proces kan en zal een risico vormen voor de continuïteit van de organisatie WAA over de volle breedte. Nog los daarvan zal een dergelijke operatie naar verwachting omvangrijk zijn, en zowel qua omvang als ook inhoudelijk complex. Eventuele externe en specialistische fiscale, juridische en personele ondersteuning zal daarbij zeker aan de orde zijn. Hiervoor zijn in 2020 beperkt middelen gereserveerd. Het zal evident zijn dat hier een risico op ontoereikendheid hiervan schuilt.

Een ander gevolg van dit proces is dat de huidige WAA stil blijft staan; er wordt beperkt geïnvesteerd in het gereedschap (o.a. ICT) en de organisatie. Beperkt investeren geeft een risico van bijblijven maar niet ontwikkelen, en derhalve stilstand. Stilstand is achteruitgang, zeker in de dynamische omgeving waarin WAA opereert. Ook hier is een latent risico aanwezig dat steeds pregnanter wordt naarmate finale besluitvorming rond dit thema uitblijft en de toekomst langer en langer onzeker blijft. Een risico op een organisatie die straks zover achterloopt dat alleen met extra grote inspanningen weer aansluiting gevonden kan worden bij het dan geldende heden. Als dat dan überhaupt nog lukt.... Dit risico is eind 2019 ook nadrukkelijk benoemd door onze externe accountant in een bestuurlijke toelichting bij haar management letter.

- **Risico's uit hoofde van de Wsw**

Steeds meer zijn de financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw a.g.v. de doorlopende en oplopende rijksbezuinigingen vanaf 2015 tot en met 2020, vanuit het Rijk naar de SW-bedrijven resp. haar deelnemende gemeenten verlegd. Het lijkt erop dat deze beweging vanaf 2021 tot staan is gekomen maar niets is minder waar; de rijksbijdrage wordt vanaf 2021 weliswaar niet verder autonoom gekort, maar blijft wel structureel op een fors lager niveau dan oorspronkelijk het geval was. En is hiermee verre van kostendekkend ten opzichte van de verplichtingen die hierbij horen. In combinatie met de verdere uitrol van de Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de Wsw. Daarenboven is het zeker niet uit te sluiten dat de rijksbezuinigingen op de Wsw en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid tóch verder zullen gaan dan tot nu toe is aangegeven en aangenomen. Dit omdat deze worden bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke waarden vaker prevaleren boven bedrijfseconomische realiteit en rationaliteit. Dit is nadrukkelijk een risico voor zowel WAA als haar deelnemende gemeenten!

Het zal duidelijk zijn dat álle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de Wsw over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de volgende verbouwfase bij bestaande modaliteiten, maar ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn en in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Daarnaast is in de Participatiewet aangegeven dat de Wsw vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de Wsw krimpt de Wsw-bezetting van het Schap waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan. Vanaf 2018 is dit al zichtbaar en in 2020 loopt dit zgn. negatieve economies-of-scale-effect verder op. In de exploitatie wordt hier rekening mee gehouden maar het is niet mogelijk alle effecten hiervan exact voor alle toekomstige jaren in te schatten. Hierdoor is en blijft dit altijd een risico.

- **Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling**

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod van SW-geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

- **Demografische risico's**

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving is ook bij WAA een issue dat bij WAA zelfs nog sterker doorwerkt dan in de samenleving. Een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat de gemiddelde leeftijd hoger is dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met een oplopende krimp en hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt er steeds nadrukkelijker nagedacht over en gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

- **Fiscale risico's**

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. WAA Venlo e.o. is hierbij aangemerkt als een Gemeenschappelijke Regeling die geen winststreven heeft en die zich om die reden niet als onderneming voor de vennootschapsbelasting kwalificeert. De uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is te zien als een overheids-nv die sec de Wsw uitvoert met haar werkactiviteiten en om die reden valt onder de vrijstellingsbepalingen van de nieuwe Wet Vpb. Beide vrijstellingen zijn eind 2017 formeel door de Belastingdienst goedgekeurd en bevestigd. De 100% dochtermaatschappijen van WAA groep nv, Beheermaatschappij Werkvoorziening Venlo bv en Vindt bv, zijn beide wel aangemerkt als formeel Vpb-plichtig, maar voeren feitelijk (momenteel) geen onderneming. Hierdoor is de materiële Vpb-plicht voor deze beide bedrijven nagenoeg nihil. Ondanks dat ten aanzien van fiscaliteiten en vennootschapsbelasting e.e.a. vanaf 2017 is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De hele wet- en regelgeving op dit terrein is nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

- **Financieringsrisico's**

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico's met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico's wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

- **Risico's COVID-19 t.a.v. Rijksbijdrage Wsw**

Ondanks dat COVID-19 wel een fors effect heeft bij WAA, zijn de effecten hiervoor voor sec het Schap op kortere termijn vooralsnog beperkt. Als gekeken wordt naar de langere termijn (2021 en verder) kan het een ander verhaal zijn en kan de huidige crisis naar verwachting wél een forse directe impact hebben op het Schap. Het Rijk en gemeenten hebben nl. een gentlemen's-agreement waarbij het financiële uitgangspunt is "Samen de trap op, samen de trap af". Concreet: als het goed gaat met de Rijksbegroting straalt dit af op gemeenten, maar andersom ook. En m.n. dat laatste, is nu bij het Rijk aan de orde.

Dit gezamenlijke beleid is door het Rijk voor 2020 voorlopig in de ijskast gezet maar voor de jaren na 2020 onderwerp van discussie en onderzoek tussen het Rijk en de VNG. Mocht dit beleid onveranderd worden doorgezet, dan moeten gemeenten vanaf 2021 - rekening houdende met de enorme impact die alle compensatieregelingen vanuit het Rijk nu en in de toekomst hebben op de lopende Rijksbegroting - mogelijk rekening houden met mogelijk forse kortingen, ook op het Participatiebudget incl. rijksbijdrage Wsw vanaf 2021. Het hoe, wat en waar verder is nog niet bekend en derhalve vooralsnog PM. Maar daardoor niet minder relevant.

1.2.1.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap

- **Risico: resultaten deelneming in WAA groep nv**

Door de juridische splitsing vanaf 1-1-2004 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico's uit hoofde van het ondernemerschap. Als 100% aandeelhouder in WAA groep nv loopt het Schap deze risico's natuurlijk wel. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen, via de waardering van de deelneming in de nv, een effect hebben op de resultaten van het Schap. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert.

- **Risico's COVID-19 op bedrijfsvoering van deelneming WAA Groep nv**

Ondanks de verwachting dat WAA voldoende in staat is de gevolgen van COVID-19 op kortere termijn zelf op te vangen, zijn er natuurlijk wel stevige directe en indirecte risico's hieraan verbonden. Op korte termijn moet dan met name gedacht worden aan een gehele en/of volledige shut down van bedrijven waardoor WAA groep nv veel minder resp. geen toegevoegde waarde meer ontvangt en extra kosten moet maken omdat plaatsingen bij inleners al dan niet tijdelijk mogelijk zijn. Wekelijks wordt deze impact gemonitord d.m.v. een geactualiseerde impactanalyse.

Ook verdere en meer langdurige sluitingen van bedrijven zijn een risico in dit kader. Terwijl een compensatie van het Rijk, zeker op een wat langere termijn, nog maar de vraag is. En ondanks het feit dat WAA groep nv voldoende eigen middelen heeft om de COVID-crisis op korte termijn vooralsnog het hoofd te bieden, is de aard en omvang van deze crisis vooralsnog onzeker. En zeker als het langer duurt dan 2021 nemen de risico's voor zowel WAA groep nv als in haar verlengde het Schap WAA toe. De omvang van dit risico is overigens vooralsnog niet in te schatten en derhalve PM.

- **Risico: ontwikkelingen op de arbeidsmarkt**

Een ander risico voor WAA is dat met de afronding van de strategienota Samen Anders! de organisatie WAA nadrukkelijk de beweging van "binnen naar buiten" heeft afgerond en als sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf verder gaat. Als door interne of externe (markt-) omstandigheden de invulling van detacheringen en uitplaatsingen niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als (in het verlengde hiervan) deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van alle begrotingen vanaf 2015 uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van Wsw-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajong.

- **Risico: vervuilde gronden**

Het Schap was tot medio 2018 eigenaar van (onder-)gronden aan de Edisonstraat in Venlo en van de Kwekerij Roobeek. En ondanks dat zowel het complex aan de Edisonstraat als de Kwekerij vervreemd zijn, kan er voor WAA t.a.v. milieuvervuilingen een staartverplichting uit voortvloeien. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat er momenteel geen sprake is van milieurisico's en/of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, die niet in beeld en opgelost resp. afgekocht zijn, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

- **Risico: transitievergoedingen**

Per 1 juli 2015 is de Wet Werk & Zekerheid (WWZ) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest en uitstromen richting WIA/IVA kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Medio 2019 is door het Rijk aangegeven dat alle al betaalde en toekomstige transitievergoedingen voor de laatste categorie bij het UWV kunnen worden gedeclareerd. Echter, voor andere uitdiensttredingen zoals ontslag op staande voet etc. geldt dit niet.

Zeker omdat de meeste Wsw-dienstverbanden al erg lang lopen zijn de kosten die hieruit voortvloeien vaak hoog en onvoorspelbaar en vormen een financieel risico voor WAA en haar gemeenten.

- **Risico: AVG**

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen en laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel "AVG-proof" is, moet er nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AGV-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. En ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat er iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu eenmaal fouten. Vanuit die optiek is er nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

- **Risico: cyberrisico's**

Recente voorvallen van organisaties die zijn aangevallen door hackers of internetcriminelen hebben aangetoond dat elke organisatie tegenwoordig risico loopt op verstoring of zelfs lamlegging van de interne werkprocessen door virussen a.g.v. malware of door bedreigingen via ransomware. WAA heeft tegen deze risico's wel maatregelen genomen, zowel fysiek en softwarematig als in risicoafdekking (cyberverzekering). Desondanks is algemeen bekend dat beveiliging tegen cyberrisico's vaak achter de nieuwste ontwikkelingen aanloopt, en er dus altijd een latent cyberrisico aanwezig is.

- **Risico Effecten WAB**

Vanaf 1-1-2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) van kracht. Deze wet herbergt verschillende kaders en maatregelen die de inzet van tijdelijke arbeidskrachten voor alle organisaties fors duurder en risicovoller maken dan eerder het geval. Weliswaar zet WAA maar in beperkte mate arbeidskrachten in die niet onder de Wsw vallen en met een tijdelijk contract, maar desalniettemin zit hierin een risico. Een juridisch maar ook financieel risico indien er op dit vlak menselijke fouten gemaakt worden door (bijv. termijnoverschrijdingen e.d.).

1.2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

WAA Venlo e.o. heeft geen kapitaalgoederen. Derhalve is er geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

1.2.3 Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut en geeft jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat er voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Deze overzichten zijn opgesteld volgens de voorschriften van de Wet FIDO. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2020 voldoet aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet

1^e kwartaal 2020

(bedragen x € 1.000)

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo januari	-120	2	-122
ultimo februari	-628	5	-633
ultimo maart	1.706	786	920
(4) Gemiddelde van (3)			55
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5) Kasgeldlimiet (KGL)			1.176
(6a) = (5 > 4)	Ruimte onder de KGL		1.231
(6b) = (4 > 5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

2^e kwartaal 2020

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo april	3.086	11	3.075
ultimo mei	1.307	15	1.292
ultimo juni	2.077	6	2.071
(4) Gemiddelde van (3)			2.146
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5) Kasgeldlimiet (KGL)			1.176
(6a) = (5 > 4)	Ruimte onder de KGL		3.322
(6b) = (4 > 5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

3^e kwartaal 2020

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo juli	1.411	6	1.405
ultimo augustus	466	8	458
ultimo september	211	9	202
(4) Gemiddelde van (3)			688
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5) Kasgeldlimiet (KGL)			1.176
(6a) = (5 > 4)	Ruimte onder de KGL		1.864
(6b) = (4 > 5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal 2020		14.339
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

4^e kwartaal 2020

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo oktober	56	9	47
ultimo november	-61	7	-68
ultimo december	-4.063	2	-4.065
(4) Gemiddelde van (3)			-1.362
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5) Kasgeldlimiet (KGL)	Ruimte onder de KGL		1.176
(6a) = (5>4)	Overschrijding van de KGL		-186
(6b) = (4>5)			
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7) Begrotingstotaal 2020			14.339
(8) Percentage regeling			8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.176

Volgens art. 2 Wet FIDO, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000. Het Schap heeft in het 2^e halfjaar van 2020 geldmiddelen boven dit minimum aangehouden. Wij verwijzen naar de toelichting op de balans, onder post Liquide middelen.

Renterisiconorm

Bedragen x € 1.000

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Primaire begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Realisatie 2020	Realisatie 2019
(1)	Renteherziening	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	763	763	763	763
(3)	Renterisico	763	763	763	763
(4)	Renterisiconorm	2.768	2.868	2.657	2.777
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	2.005	2.105	1.894	2.014
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0
Berekening Renterisiconorm					
(4a)	Totaal lasten boekjaar	13.842	14.339	13.285	13.885
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	2.768	2.868	2.657	2.777

Renteschema 2020

in €1.000

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	66
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	0
	Saldo rentelasten en rentebaten	66
c1.	Doorbelaste rente naar de grondexploitatie	0
c2.	Doorbelaste rente aan projectfinanciering naar taakvelden	0
c3.	Rentebaat van door verstrekte leningen in het kader van projectfinanciering naar taakvelden	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
d1.	Rente over eigen vermogen	0
d2.	Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	66
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)	0
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	66

Het Schap kent één programma, nl. de uitvoering Wsw. Alle financieringskosten zijn hieraan dienstbaar. Er wordt geen rente aan eigen vermogen, voorzieningen, investeringen en/of andere zaken toegerekend.

1.2.4 Verbonden partijen

Het Schap is een Gemeenschappelijke Regeling die de Wsw uitvoert namens de hierin deelnemende gemeenten Beesel, Bergen en Venlo.

Het Schap is 100% eigenaar van WAA groep nv, gevestigd aan de Prinsessesingel 10 te Venlo. WAA groep nv voert namens het Schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract is verlengd en loopt tot en met 31 december 2023.

WAA groep nv heeft, volgens voorlopige cijfers, het jaar 2020 afgesloten met een overschot van € 718.000. De totale exploitatie van de WAA groep nv (totaal baten en lasten) over 2020 bedraagt € 37.000.000.

Overzicht van het eigen en vreemd vermogen WAA groep nv:

	1-1-2020		31-12-2020 *)	
	€	%	€	%
Eigen vermogen	11.052	77	11.770	79
Vreemd vermogen	3.308	23	3.061	21
Totaal vermogen	14.360	100	14.831	100

*) O.b.v. voorlopige cijfers

1.2.5 Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Het Schap heeft, na de verkoop van haar gronden in 2017 en begin 2018, geen gronden meer in bezit.

1.2.6 Bedrijfsvoering

Het Schap voert als Gemeenschappelijke Regeling, voor en namens de deelnemende gemeenten, de verplichtingen uit die voortvloeien uit de Participatiewet, nl. het onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Het Schap heeft de bedrijfsvoering hiervan overgedragen aan haar dochteronderneming WAA groep nv. Daarom is binnen het Schap sec geen sprake van bedrijfsvoering.

Het Schap kent één programma, nl. de uitvoering Wsw. Alle financieringskosten zijn hieraan dienstbaar. Er wordt geen rente aan eigen vermogen, voorzieningen, investeringen en/of andere zaken toegerekend.

Investeringsbeleid

Zoals in 1.2.5 vermeld heeft het Schap in 2018 alle in haar bezit zijnde gronden verkocht, en heeft daarmee geen materiële activa meer. Wat betreft haar financiële vaste activa is het Schap vanaf 2004 zowel materieel als qua zeggenschap volledig en 100% eigenaar van de deelneming in WAA groep nv.

Organisatiestructuur en administratieve organisatie

Omdat het Schap de bedrijfsvoering aan haar dochteronderneming WAA groep nv heeft overgedragen is er een minimale organisatiestructuur (met zoals al vermeld een Algemeen bestuur en een Dagelijks bestuur) en administratieve organisatie. Dit kan, hangende het onderzoek Samen Verder!, veranderen als het Schap haar deelneming in WAA groep nv mogelijk zal vervreemden.

Personeelsbeleid

Het Schap heeft in materiële zin geen personeel in dienst. Derhalve is een personeelsbeleid niet van toepassing.

Informatisering en automatisering

In 2020 is de geautomatiseerde gegevensverwerking verder ingericht op het werken op afstand en flexibele werkplekken. Behoudens enkele ICT vervangingsinvesteringen zijn in 2021 geen andere noemenswaardige investeringen gepland.

Kansen en bedreigingen

Een van de grootste bedreigingen voor het Schap is de krimp en de veroudering van de SW-bezetting. Hierdoor dient de organisatie mee te krimpen, waarbij tegen grenzen van economies-of-scale wordt aangelopen, hetgeen onevenredig hoge kosten met zich mee kan brengen.

Deze krimp en haar negatieve gevolgen kan mogelijk worden opgevangen door het werken met andere doelgroepen van de Participatiewet. Dit zou voor WAA kansen kunnen bieden.

Naast krimp voor de hele entiteit WAA is er altijd een kans en bedreiging die voortvloeit uit het normale ondernemerschap. Dit is voor het Schap een zgn. secundaire zaak omdat ondernemerschap primair onderdeel is van de bedrijfsvoering van WAA groep nv, maar door de 100% deelnemersrelatie wel ook iets is dat het Schap weliswaar indirect maar wel degelijk raakt.

Dit is in 2020 zichtbaar gebleken met het uitbreken van de zgn. coronacrisis; een pandemie die in grote delen van de wereld een gehele of gedeeltelijke (al dan niet gecontroleerde) shut down van (delen) van de maatschappij tot gevolg had, en nog steeds heeft. Deze crisis heeft, en zal naar verwachting nog hebben, zowel menselijk als financieel een zeer forse impact op het sociale, maatschappelijke én economische leven van mensen en organisaties. Door vergaande ondersteuningsmaatregelen van overheden, in m.n. westerse landen, aan het bedrijfsleven heeft deze crisis (voorlopig) nog geen economische recessie tot gevolg gehad. Ten tijde van de opmaak van dit jaarverslag, februari 2021, is echter nog niet goed in te schatten hoe lang de coronacrisis nog zal duren, en wat de financiële impact wereldwijd én voor WAA zal hebben. Door de sterke financiële positie van WAA overall eind 2020, incl. een buffer tegen mogelijke coronaschade, én de waarborgen die de Wet Gemeenschappelijke Regelingen voor het Schap biedt, zijn er hierdoor echter geen continuïteits- en going concern issues aan de orde.

2. Jaarrekening 2020

2.1 Balans per 31 december

(x € 1.000)

	<u>31.12.2020</u>	<u>31.12.2019</u>
Activa		
Vaste activa		
- Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekingen		
- Deelnemingen	<u>5.448</u>	<u>5.448</u>
-	5.448	5.448
-		
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
- Vorderingen op openbare lichamen	1.236	1.237
- Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	0	655
	<u>1.236</u>	<u>1.892</u>
Liquide middelen	4.322	3
Totaal	<u>11.006</u>	<u>7.343</u>

	<u>31.12.2020</u>	<u>31.12.2019</u>
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
- Algemene reserve	921	975
- Bestemmingsreserve	3.450	3.745
- Gerealiseerde resultaat	616	-54
	<u>4.987</u>	<u>4.666</u>
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
- Onderhandse leningen van Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.863	2.626
	<u>1.863</u>	<u>2.626</u>
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
- Schulden aan openbare lichamen	69	29
- Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	4.064	3
	<u>4.133</u>	<u>32</u>
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	23	19
	<u>23</u>	<u>19</u>
Totaal	<u><u>11.006</u></u>	<u><u>7.343</u></u>
Bedrag aan borg- en garantstellingen	<u>0</u>	<u>0</u>

2.2 Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Rijkssubsidie Wsw	11.685	11.947	12.005	12.194
Diverse baten	0	0	933	0
Totale baten	11.685	11.947	12.938	12.194
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	13.236	13.285	12.759	13.221
Administratiekosten	63	63	63	61
Personeelskosten bestuur	18	20	19	19
Rentekosten minus – opbrengsten	66	66	66	87
Kosten wachtlijst-beheer / indicatie	110	110	110	109
Frictiekosten bijdrage aan NV	257	660	166	307
Projectkosten bijdrage aan NV	30	30	30	30
Overige algemene kosten	62	105	72	51
Totale lasten	13.842	14.339	13.285	13.885
Exploitatieresultaat	-2.157	-2.392	-347	-1.691
Bijdrage aan WAA groep nv	0	0	-933	0
Programma- /concernresultaat	-2.157	-2.392	-1.280	-1.691
Dekking programma- /concernresultaat:				
Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw	1.775	1.600	1.600	1.300
Gerealiseerde totaal baten en lasten	-382	-792	320	-391
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve	287	790	196	337
Vrijval uit bestemmingsreserve	0	0	100	0
Toevoegingen aan bestemmingsreserve	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	-95	-2	616	-54

2.3 Toelichtingen

2.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020

Financiële vaste activa	Kapitaal- verstrekkingen t.b.v. deelnemingen	Totaal
Boekwaarde per 1 januari	5.448	5.448
Investerings	0	0
Desinvesterings	0	0
Afschrijvingen	0	0
Afwaarderingen	0	0
Boekwaarde per 31 december	5.448	5.448
Cumulatieve waardeverminderingen per 31 december	0	0

WAA Venlo e.o. heeft een 100%-belang in WAA groep nv te Venlo. Deze deelneming wordt gewaardeerd tegen historische kostprijs of lagere marktwaarde, mits de lagere marktwaarde naar verwachting structureel is. De totale historische kostprijs van de deelneming bedraagt € 5.448.000.

Per 31 december 2020 bedraagt de marktwaarde van de deelneming € 11.770.000 (gebaseerd op voorlopige cijfers per ultimo 2020 van WAA groep nv en op basis van intrinsieke waarde resp. eigen vermogen). WAA Venlo e.o. heeft geen garantieverklaring afgegeven voor WAA groep nv.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	2020	2019
Vorderingen op openbare lichamen:		
Deelnemende gemeenten	1.236	1.237
Overige vorderingen op openbare lichamen	0	0
Totaal vorderingen op openbare lichamen	1.236	1.237
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	0	655
Totaal	1.236	1.892

Een voorziening voor oninbare vorderingen is niet opgenomen omdat in 2020 (evenals 2019) naar verwachting geen sprake is van oninbare vorderingen.

De rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen betreft uitzettingen in rekening courant bij de 100% dochter WAA groep nv en de 100% kleindochters Vindt bv resp.

Beheersmaatschappij Werkvoorziening Venlo BV.

Liquide middelen	2020	2019
Banksaldi	4.322	3
Totaal	4.322	3

Van de liquide middelen is € 0 uitgezet in deposito. De banktegoeden zijn bij de BNG rentedragend in rekening-courant ondergebracht. Ten aanzien van de liquide middelen worden geen valutarisico's gelopen. De benutting van de ruimte voor schatkistbankieren:

Drempelbedrag (x € 1.000)	250			
Verslagjaar 2020	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	63	212	252	367
Ruimte onder het drempelbedrag	187	38	-	-
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	2	117

Vanaf het tweede kwartaal zijn door het Schap meer en meer direct en op dagbasis beschikbare kasmiddelen buiten de Rijksschatkist aangehouden om, conform de oproep van en gewenste Covid beleid van het Rijk voor lagere overheden, kleinere leveranciers per ommekeer en direct te kunnen betalen om hun zo zoveel mogelijk tegemoet te komen in de moeilijke Covid tijd.

Voor wat betreft financiële instrumenten en financieringsmiddelen waar conform de wet FIDO de bepalingen op van toepassing zijn, wordt verder verwezen naar de paragraaf Financiering.

Eigen vermogen

Algemene reserve

	2020	2019
Saldo per 1 januari	975	908
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	0
Bestemming resultaat vorig boekjaar	-54	67
Saldo per 31 december	921	975

Bestemmingsreserve

	2020	2019
Saldo per 1 januari	3.745	4.083
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen:		
- vermindering ter dekking van frictiekosten	-166	-307
- vermindering ter dekking van afschrijvingskosten	-29	-31
Vrijval	-100	0
Saldo per 31 december	3.450	3.745

De bestemmingsreserve is gevormd op basis van bestuursbesluiten, en is enerzijds ter dekking van frictie- en ombouwkosten in het kader van de strategische koerswijziging van WAA conform het strategische plan Samen Anders! vanaf 2014 en anderzijds ter dekking van afschrijvingskosten van in het verleden (t/m 2008) middels bestemmingsreserve gefinancierde activa.

De onttrekkingen zijn ter dekking van kosten a.g.v. reorganisatie en frictie in het kader van ombouw van de organisatie c.a. zoals aangegeven in het strategische beleidsplan "Samen Anders!". De onttrekkingen betreffen een door het Schap aan WAA groep nv betaalde vergoeding voor de feitelijke frictie- en/of afschrijvingskosten in enig jaar.

De vrijval in 2020 betreft het eerste jaar (van vijf opeenvolgende jaren) en deel van het bedrag dat meer was gereserveerd dan benodigd volgens een geactualiseerde berekening ultimo 2019 resp. ultimo 2020 en dat, conform bestuursbesluit in december 2019, kan vrijvallen uit de bestemmingsreserve. Het saldo van deze reserve ultimo 2020 is overigens ruim voldoende om naar verwachting alle toekomstige verplichtingen vanuit Samen Anders! te kunnen blijven voldoen.

Gerealiseerde resultaat

	2020	2019
Saldo per 1 januari	-54	67
Toevoeging	616	-54
Onttrekking	54	-67
Saldo per 31 december	616	-54

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Het verloop van de onderhandse geldleningen is als volgt:

	%	Saldo per 01-01-2019	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo per 31-12-2020	Rentelast begrotingsjaar
BNG	5,12	226	0	113	113	.
BNG	3,45	900	0	150	750	.
BNG	1,92	1.500	0	500	1.000	.
Totaal		2.626	0	763	1.863	.

Alle geldleningen zijn verstrekt door binnenlandse banken en overige financiële instellingen. Het in 2021 af te lossen bedrag is € 763.000.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

	2020	2019
Rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen	4.064	3
Schulden aan openbare lichamen	69	29
Totaal	4.133	32

De rekening-courant verhouding met niet-financiële instellingen betreft uitzettingen in rekening courant bij de 100% dochter WAA groep nv en de 100% kleindochters Vindt bv resp. Beheersmaatschappij Werkvoorziening Venlo BV. De schulden aan openbare lichamen betreffen schulden aan deelnemende gemeenten.

Overlopende passiva

Dit betreft verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

	2020	2019
Transitorische rente	16	21
Nog te betalen bedragen	7	-2
Totaal	23	19

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Vanaf 1-1-2004 zijn de werknemers van het Schap, behoudens de bestuurssecretaris, werkzaam bij WAA groep nv. Alle hieruit voortvloeiende kosten zijn, conform een Aanwijzingsbesluit en een hieraan gekoppelde jaarlijks vast te stellen Uitvoeringsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv, voor rekening van WAA groep nv. Het Schap is en blijft echter, als formeel werkgever, te allen tijde aansprakelijk voor het nakomen van alle verplichtingen voor zover deze voortvloeien uit deze arbeidsovereenkomsten. De Uitvoeringsovereenkomst is in 2020 met één jaar verlengd en heeft thans een looptijd t/m 2021.

2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Begrotingsrechtmatigheid

Conform de Kadernota Rechtmatigheid 2018 wordt in de toelichting op de staat van baten en lasten een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de gerealiseerde baten en lasten gemaakt. De toets op begrotingsrechtmatigheid wordt op programmaniveau uitgevoerd. Zoals reeds aangegeven kent het Schap één programma zijnde de uitvoering Wsw. Alle baten en lasten van het Schap zijn dienstbaar aan dit ene programma. Derhalve wordt in dit kader de afwijking tussen begroting en realisatie binnen dit ene programma categoriaal toegelicht, en niet nader toebedeeld

naar meerdere programma's. Gelet op het voordeel op de lasten t.o.v. de gewijzigde begroting 2020 van € 1.054.000 is sprake van begrotingsrechtmatigheid. Dit voordeel is als volgt opgebouwd:

	Realisatie 2020	Gewijzigde begroting 2020	Afwijking
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	12.759	13.285	-526
Administratiekosten	63	63	0
Personeelskosten bestuur	19	20	-1
Rentekosten minus –opbrengsten	66	66	0
Kosten wachtlijstbeheer/indicatie	110	110	0
Frictiekosten bijdrage aan WAA groep nv	166	660	-494
Projectkosten bijdrage aan WAA groep nv	30	30	0
Overige algemene kosten	72	105	-33
Totaal	13.285	14.339	-1.054

Hieronder worden de belangrijkste afwijkingen geanalyseerd.

	Primaire begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Rijksvergoeding Wsw				
Toegekende reguliere rijksvergoeding Wsw	11.685	11.947	12.005	12.194
Bij: Bonus Begeleid Werken	0	0	0	0
Af: korting rechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal rijksbijdrage	11.685	11.947	12.005	12.194
Aantal SE totaal (incl. Begeleid werken)	460,0	462,7	444,39	470,71
Toegekende rijksvergoeding per SE (x € 1)	25.402	25.821	27.016	25.905

De totale rijksvergoeding Wsw wordt bepaald door de omvang en realisatie van de taakstelling en het normbedrag per standaarddeenheden/arbeidsjaar. Omdat er vanaf 2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt is de realisatie van de niet-beschutte Wsw in 2020 lager dan in 2019, en ook lager dan begroot. Dit laatste a.g.v. de uitstroom die in 2019 en 2020 hoger was dan verwacht. De reguliere rijksbijdrage per SE (totale rijksbijdrage per arbeidsjaar exclusief de eenmalige coronabijdrage voor 2020 ad €2.098) in 2020 is hoger dan de gewijzigde begroting door een niet verwachte verhoging van de rijksbijdrage per SE in 2020, die volgens de septembercirculaire structureel van aard is. De reguliere rijksvergoeding Wsw is, ondanks de verhoging in 2020 onveranderd onvoldoende om de (loon)verplichtingen vanuit de Wsw te dekken. Dit door de al vanaf 2013 structureel toegepaste rijksbezuiniging.

Evenals in voorgaande jaren is er ook voor 2020 naar verwachting geen sprake van kortingen op de rijksvergoeding i.v.m. het niet voldoen aan de rechtmatigheidseisen door WAA groep nv. Mogelijke kortingen uit dien hoofde zullen, conform de uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst, worden verhaald op WAA groep nv en in mindering worden gebracht op de overige en uitvoerings- en plaatsingskosten.

Diverse baten

Dit betreft de in 2020 door het Rijk toegekende bijdrage ter compensatie van de schade door de coronacrisis. Deze bate is van incidentele aard. Deze bijdrage is, conform bestuursbesluit, in 2020 volledig doorbetaald aan WAA groep nv. Zie ook hieronder Bijdrage aan WAA groep nv.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst 2020 tussen het Schap en WAA groep nv. De uitvoerings- en plaatsingskosten zijn lager dan begroot omdat er in 2020 minder Wsw-arbeidsjaren zijn gerealiseerd dan begroot. Conform bestuurlijke afspraken was de uitvoerings- en plaatsingsbijdrage bijdrage per arbeidsjaar in 2020 gelijk aan hetgeen begroot was.

Personeelskosten bestuur

	Primitieve begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Ingehuurd personeel	18	20	19	19
Totaal	18	20	19	19

In het kader van Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) is WAA Venlo e.o. verplicht een overzicht te verstrekken van haar bestuurders en topfunctionarissen met de verstrekte beloningen in het lopende boekjaar:

Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling:

Gegevens 2020	M. van den Broek
Functiegegevens	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	0,2178
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 19.631,00
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
Subtotaal	€ 19.631,00
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 43.778,05
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2020	€ 19.631,00
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2019	M. van den Broek
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband in 2019 in fte	0,2155
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 19.698,00
Beloningen betaalbaar op termijn	n.v.t.
Subtotaal	€ 19.698,00
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 41.808,80
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging 2019	€ 19.698,00
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder:

	A.P.M.A. Vervoort
Functiegegevens	Bestuurder

	B.M.J. Jacobs
Functiegegevens	Bestuurder

	F.J.R. Pekema
Functiegegevens	Bestuurder

Rentekosten minus – opbrengsten	Primitieve begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Rentekosten leningen o/g	66	66	66	87
Renteopbrengsten	0	0	0	0
Totaal	66	66	66	87

De rentekosten betreffen voornamelijk rentevergoedingen aan banken die het Schap betaalt voor langlopende leningen. Ten opzichte van 2019 dalen de rentekosten door reguliere aflossingen.

Kosten wachtlijstbeheer/indicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van het wachtlijstbeheer en de indicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

Frictiekosten bijdrage aan NV

Dit betreft frictie- en ombouwkosten van WAA groep nv op basis van "Samen Anders!" die, op basis van bestuursbesluiten, gedekt worden uit hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve. Voor een toelichting verwijzen wij naar de toelichting op de balans.

Projectkosten bijdrage aan NV

Dit betreft door het Schap aan WAA groep nv vergoede afschrijvingskosten voor investeringen t/m 2014. Deze worden op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit hiervoor gereserveerde middelen in de bestemmingsreserve.

Overige algemene kosten

	Primaire begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Kosten t.b.v. interne controle	36	36	36	37
Externe accountantskosten	9	10	14	14
Modernisering Wsw	5	25	11	0
Onvoorzien	11	24	0	0
Resultaten voorgaande boekjaren	0	0	10	0
Overige	1	10	1	0
Totaal	62	105	72	51

In de begroting zijn onder de post Onvoorzien, naast een budget voor onvoorziene zaken, ook middelen begroot om eventuele verschillen tussen de ontvangen rijksbijdrage en uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw a.g.v. afwijkingen tussen begrote en feitelijk ingevulde Wsw-bezetting bij het Schap te kunnen opvangen.

De onder Modernisering Wsw zijn kosten begroot en opgenomen voor inzet van externe deskundigen vanuit een gemeenschappelijke vraag en gemeenschappelijk belang van alle drie de deelnemende gemeenten voor een herpositionering van WAA in het kader van het eerder genoemde strategische project Samen Veder!

Bijdrage aan WAA groep nv

Dit betreft de door het Schap in 2020 ontvangen (zie Diverse baten) en, conform bestuursbesluit, volledig aan WAA groep nv doorbetaalde rijksbijdrage ter compensatie van de schade door de coronacrisis.

Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw

	Primaire begroting 2020	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Totaal gemeentelijke tekortfinanciering	1.775	1.600	1.600	1.300
Aantal SE incl. Begeleid werken	460,0	462,7	444,39	470,71
Gemeentelijke tekortfinanciering per SE (x € 1)	3.858	3.458	3.600	2.762

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Er vinden bij het Schap geen directe structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaats. Alle mutaties ten gunste of ten laste van reserves worden verantwoord via de Staat van baten en lasten.

2.3.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

2.3.4.1 Analyse begrotingsafwijkingen en rechtmatigheid van afwijkingen

Het jaar 2020 is afgesloten met een concernresultaat van **-/-€ 1.280.000**. Dit resultaat is € 1.112.000 beter dan het begrote tekort van € 2.392.000 als gevolg van:

- lagere uitvoerings- en plaatsingskosten, dit a.g.v. een lagere Wsw-bezetting (18,31SE) voor de doelgroep niet-beschut;
- lagere overige lasten ad € 528.000, dit m.n. door een lager dan begrote bijdrage voor frictiekosten ad € 494.000, en verder door minder inhuur van externe ondersteuning t.b.v. het actualiseren van de koers WAA / modernisering Wsw;
- een hogere rijksbijdrage per SE (standaardeenheid), t.o.v. uitvoerings- en plaatsingskosten die per SE wel op begroot niveau zijn gebleven:

X €1.000	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking
Rijkssubsidie Wsw	11.947	12.005	58
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	13.285	12.759	526
Subsidietekort	-1.338	-754	584

In arbeidsjaren (SE) x €1	Gewijzigde begroting 2020	Realisatie 2020	Afwijking
Rijkssubsidie Wsw	25.821	27.016	1.195
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	28.712	28.712	0
Subsidietekort	-2.891	-1.696	1.195

Voor een nadere toelichting op de verschillende afwijkingen wordt verwezen naar de toelichting bij de verschillende posten in de paragraaf 2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.3.5 Taakvelden

2.3.5.1 Overzicht van baten en lasten naar gemeentelijke taakvelden

Het Schap voert één programma uit, zijnde de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor er geen sprake is van overheadkosten, resp. kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van algemene overheadkosten zijnde indirecte kosten.

Taakvelden gemeenten (in € 1.000)	Begroting 2020		Begroting na wijziging 2020		Realisatie 2020		Verschil Begroting na wijziging met Realisatie 2020	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1 Bestuur		18		20		19		1
0.4 Overhead		155		198		154		44
0.5 Treasury		66		66		66		0
0.8 Overige baten en lasten		257		660		166	0	494
0.10 Mutaties reserves	287		790		296		494	0
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	95		2			616	2	-616
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	13.460	13.346	13.547	13.395	13.605	12.880	-58	515
Totaal generaal	13.842	13.842	14.339	14.339	13.901	13.901	438	438

Voor een nadere toelichting op de verschillende afwijkingen wordt verwezen naar de toelichting bij de verschillende posten in de paragraaf 2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.3.6 Overige gegevens

2.3.6.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Alle na balansdatum bekend geworden feiten en omstandigheden die relevant zijn in het kader van deze jaarrekening, zijn – indien van toepassing – in deze jaarrekening verwerkt. Dit geldt ook voor de zgn. coronacrisis; een pandemie die in grote delen van de wereld een gehele of gedeeltelijke (al dan niet gecontroleerde) shut down van (delen) van de maatschappij tot gevolg had, en nog steeds heeft. Deze crisis heeft, en zal naar verwachting nog hebben, zowel menselijk als financieel een zeer forse impact op het sociale, maatschappelijke én economische leven van mensen en organisaties. Door vergaande ondersteuningsmaatregelen van overheden, in m.n. westerse landen, aan het bedrijfsleven heeft deze crisis (voorlopig) nog geen economische recessie tot gevolg gehad. Ten tijde van de opmaak van dit jaarverslag, februari 2021, is echter nog niet goed in te schatten hoe lang de coronacrisis nog zal duren, en wat de financiële impact wereldwijd én voor WAA zal hebben. Door de sterke financiële positie van WAA overall eind 2020, incl. voorhanden zijnde buffers in zowel weerstandsvermogen als (toekomstige) exploitatiebegrotingen tegen mogelijke coronaschade, én de waarborgen die de Wet Gemeenschappelijke Regelingen voor het Schap biedt, zijn er hierdoor echter geen continuïteits- en going concern issues aan de orde.

3. Bijlagen

3.1 Recapitulatie begrotingsevenwicht

Jaarrekening 2020

Recapitulatie begrotingsevenwicht (in € 1.000)	Primitieve begroting 2020			Gewijzigde begroting 2020			Realisatie 2020			Realisatie 2019		
	totaal	waarvan incidenten- teel	structu- reel	totaal	waarvan incidenten- teel	structu- reel	totaal	waarvan incidenten- teel	structu- reel	totaal	waarvan incidenten- teel	structu- reel
Lasten programma Wsw	13.842	257	13.585	14.339	660	13.679	13.285	166	13.119	13.885	307	13.578
Totaal lasten programma's	13.842	257	13.585	14.339	660	13.679	13.285	166	13.119	13.885	307	13.578
Baten programma Wsw	11.685	0	11.685	11.947	0	11.947	12.005	0	12.005	12.194	0	12.194
Totaal baten programma's	11.685	0	11.685	11.947	0	11.947	12.005	0	12.005	12.194	0	12.194
Saldo van baten en lasten programma's	-2.157	-257	-1.900	-2.392	-660	-1.732	-1.280	-166	-1.114	-1.691	-307	-1.384
lasten algemeen doelingsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	933	933	0	0	0	0
Totaal lasten diverse	0	0	0	0	0	0	933	933	0	0	0	0
baten algemeen doelingsmiddelen	1.775	257	1.518	1.600	660	940	1.600	166	1.434	1.300	307	993
baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	933	933	0	0	0	0
Totaal baten diverse	1.775	257	1.518	1.600	660	940	2.533	1.099	1.434	1.300	307	993
Saldo van diverse	1.775	257	1.518	1.600	660	940	1.600	166	1.434	1.300	307	993
Saldo totale saldo van baten en lasten van programma's en diverse	-382	0	-382	-792	0	-792	320	0	320	-391	0	-391
Stortingen in reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	287	287	0	790	790	0	296	296	0	337	337	0
Resultaat	-95	287	-382	-2	790	-792	616	296	320	-54	337	-391
Totaal structurele lasten			13.585			13.679			13.119			13.578
Totaal structurele baten			13.203			12.887			13.439			13.187
Structurele baten - structurele lasten			-382			-792			320			-391

3.2 Sisa

		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties				Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo e.o. Prinsessesingel 10 5911 HT Venlo	
informatieverstrekking Sisa							
SZW	G1B	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)_deel openbaar lichaam 2020 Wet sociale werkvoorziening	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G1B / 01</i>	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G1B / 03</i>	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G1B / 04</i>		
			1 0889 Beesel	53,97	4,95		
			2 0893 Bergen (L.)	81,16	3,56		
			3 0983 Venlo	508,63	38,29		
			4				

3.3 Kengetallen

Zoals hierboven al vermeld dient bij elke vergelijking ten opzichte van voorgaande jaren van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren 2018 en verder, rekening gehouden te worden dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, exclusief het beschutte Wsw deel is.

	2020	2019	2018	2017	2016
Aantal Wsw-ers in SE (gemiddeld):					
Beschut (vanaf 2018 naar deeln. gemeenten)	199,37	209,44	222,62		
Niet beschut	444,39	470,71	487,58		
Subtotaal	643,76	680,15	710,20	739,74	774,29
Af: waarvan aandeel niet-deelnemende gemeenten	0,0	0,0	0,0	0,0	-23,74
Resteert aantal deelnemende gemeenten	643,76	680,15	710,20	739,74	750,55
Taakstelling deelnemende gemeenten	652,98	686,43	719,30	741,68	756,67
Verloop Wsw in fte:					
Beginstand	650,9	681,1	708,0	739,4	777,9
Af: beschutte groep naar deeln. gemeenten	-194,9	-208,3	-214,3	n.v.t.	n.v.t.
Beginstand excl. beschut	456,0	472,8	493,7	n.v.t.	n.v.t.
Bij: instroom (vanaf 2015 sec a.g.v. verhuizingen en wijzigingen handicapcode)	5,0	12,1	7,5	4,1	8,0
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-39,4	-28,9	-28,4	- 35,5	- 46,5
Eindstand	421,6	456,0	472,8	708,0	739,4
Waarvan duurzaam geplaatst	95%	94%	Niet bekend		
Ziekteverzuim Wsw totaal (incl. beschut)	16,4%	15,6%	17,5%	16,2%	17,0%
Idem SW-landelijk	nbn	14,5%	13,7%	13,3%	12,8%
Rijkssubsidie:					
Rijkssubsidie per SE in €	27.016	25.905	25.248	25.240	25.457
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE in €	28.712	28.087	25.407	28.742	29.415
Dekkingsgraad rijkssubsidie / uitv.- en plaats.kosten per SE	0,94	0,92	0,99	0,88	0,87
Subsidieratio (rijkssubsidie minus BW / loonkosten Wsw)	0,87	0,88	0,88	0,90	0,91
Idem SW-landelijk	nbn	0,85	0,86	0,87	0,89
Gemeentelijke tekortfinanciering:					
Gemeentelijke tekortfinanciering per SE in €	3.600	2.762	3.271	4.303	4.111

3.4 Overzicht verdeling reguliere gemeentelijke bijdragen 2020

De gemeentelijke bijdragen worden berekend op basis van de verdeling zoals bepaald door Algemeen Bestuur, d.w.z. voor 25% o.b.v. het aantal inwoners en voor 75% o.b.v. het aantal fulltime equivalenten met een Wsw-dienstbetrekking (fte). Onderstaand de gemeentelijke bijdragen 2020:

Gemeente	Inwonerdeel	Fte-deel	Bonusdeel	Totaal
Beesel	43.199,76	119.044,29	- 6.330,64	155.913,41
Bergen	41.924,56	159.532,95	0,00	201.457,51
Venlo	326.220,18	955.456,26	- 39.047,36	1.242.629,08
Totaal	411.344,50	1.234.033,50	-45.378,00	1.600.000,00

Evenals voorgaande jaren bedraagt ook in 2020 de bonus resp. korting op de gemeentelijke bijdrage voor die gemeente die meer dan gemiddeld omzet voor Wsw-activiteiten bij WAA onderbrengt in totaal € 45.378.

3.5 Voorstel resultaatbestemming

Zoals in 1.2.4 is vermeld zullen eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi worden toegevoegd aan het vrij beschikbare eigen vermogen van de entiteit WAA in de vorm van algemene reserves en als weerstandvermogen worden gereserveerd. Conform dit uitgangspunt wordt voorgesteld het overschot (na bijdragen van de deelnemende gemeenten en de bestemmingsreserve) over 2020 ad € 616.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Na verwerking van de resultaatbestemming 2020 van het Schap en WAA groep nv is de algemene reserve van het Schap € 1.537.000 en van WAA groep nv (volgens voorlopige cijfers) € 6.322.000. Het totaal beschikbare weerstandsvermogen per ultimo 2020 voor de hele entiteit WAA bedraagt dan (volgens voorlopige cijfers) € 7.859.000.

3.6 Controleverklaring

